

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

ЗВІТ за результатами дослідження фармацевтичних ринків (за період 2014 – перше півріччя 2016 р.)

Київ 2016

	Стор.
Вступ.....	<u>3</u>
1 Нормативно-правове регулювання фармацевтичних ринків	<u>5</u>
2 Участь Комітету в нормативно-правовому регулюванні фармацевтичних ринків	<u>14</u>
3 Система функціонування фармацевтичних ринків в Україні та проблемні питання їх регулювання.....	<u>23</u>
4 Заходи Комітету з адвокатування конкуренції.....	<u>33</u>
5 Результати досліджень фармацевтичних ринків.....	<u>42</u>
5.1 Результати дослідження діяльності імпортерів.....	<u>46</u>
5.2 Вплив виробників/імпортерів, дистриб'юторів на ціноутворення лікарських засобів в Україні.....	<u>53</u>
5.3 Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами.....	<u>68</u>
5.3.1 Порядок проведення дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами.....	<u>69</u>
5.3.2 Структура регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами по областях України та стан конкуренції на них.	<u>76</u>
5.3.3 Поведінка основних учасників досліджуваних ринків....	<u>200</u>
5.3.4 Заходи, що вжиті органами Комітету за результатами дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами	<u>211</u>
6 Висновки за результатами досліджень.....	<u>216</u>
7 Пропозиції за результатами досліджень.....	<u>222</u>
Додатки:	
1) Аналіз цінової політики вітчизняних виробників	
2) Цінова політика іноземних виробників на прикладі окремих лікарських засобів	
3) Опис поведінки основних аптечних мереж на регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами по областях України	

Вступ

- (1) З метою забезпечення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції та зважаючи на те, що забезпечення якості та доступності лікарських засобів має соціальне значення для держави та суспільства в цілому, Антимонопольний комітет України (далі – **Комітет**) системно проводить дослідження на фармацевтичних ринках із вжиттям відповідних заходів з метою запобігання, виявлення та припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
- (2) Процеси, що відбуваються на фармацевтичних ринках України, знаходяться під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників, зокрема: економічних, політичних, відсутності реальних та дієвих реформ у системі охорони здоров'я, поведінки учасників ринків тощо.
- (3) Аналіз ситуації, яка склалась на фармацевтичних ринках України починаючи з 2014 року, засвідчив, що основними факторами, які суттєво вплинули на ці ринки, були:
 - (i) антитерористична операція на сході країни, що призвело до втрати окремих економічно розвинутих регіонів та відповідно регіональних ринків;
 - (ii) знецінення майже втричі, починаючи із січня 2014 року, курсу національної валюти;
 - (iii) рівень інфляції фармацевтичних товарів (2014 рік – 44 відсотки, 2015 рік – 34 відсотки);
 - (iv) зміна системи оподаткування операцій з постачання лікарських засобів - введення з квітня 2014 року ПДВ на лікарські засоби в розмірі 7 відсотків;
 - (v) запровадження з лютого 2015 року додаткового п'ятивідсоткового імпортного збору для товарів, які ввозяться на митну територію України (під перелік яких підпадають імпортні лікарські засоби) (скасовано з 1 січня 2016 року).
- (4) 70 відсотків зареєстрованих лікарських засобів, що реалізують в Україні, є імпортованими, а лікарські засоби вітчизняного виробництва здебільшого виготовляються із субстанції іноземного виробництва.
- (5) Зазначене робить збільшує імпортозалежність фармацевтичного ринку України.
- (6) **Отже, механізми формування цін на лікарські засоби залежать від впливу наведених вище факторів.**

- (7) Це відповідним чином відображається на ціні лікарських засобів для споживача та може призводити до її збільшення.
- (8) Існують і мікроекономічні та адміністративні фактори на ринку, що формують взаємовідносини його учасників і також здатні впливати на механізми ціноутворення та призводити до необґрунтованого зростання цін лікарських засобів, а саме:
- (i) поведінка учасників ринку (недобросовісна конкуренція, зловживання монопольним становищем, узгоджені дії);
 - (ii) недосконалість норм чинного законодавства;
 - (iii) бездіяльність Центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, та Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері якості та безпеки лікарських засобів, яка призводить до погіршення стану конкуренції на окремих товарних ринках лікарських засобів;
 - (iv) існування адміністративних та економічних бар'єрів вступу на ринок, що не дозволяє розвиватися ефективній конкуренції на ринках лікарських засобів.
- (9) Відповідно до Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Комітет має повноваження у формуванні конкурентної політики на товарних ринках. У зв'язку з цим дослідження, які здійснює Комітет, зокрема, на ринках лікарських засобів, відповідно до встановлених законодавством повноважень та завдань спрямовані на:
- запобігання, виявлення та припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції на ринках лікарських засобів;
 - встановлення проблемних питань функціонування цих ринків та ймовірних причин виникнення ознак неефективної конкуренції, знаходження можливих шляхів усунення причин для порушень, що сприятиме розвитку конкуренції на ринках лікарських засобів та недопущення встановлення економічно необґрунтованих цін на такий соціально важливий товар, як ліки.

[Повернутися до змісту](#)

1. Нормативно-правове регулювання фармацевтичних ринків

- (1) Правовідносини, пов'язані зі створенням, реєстрацією, виробництвом, контролем якості та реалізацією лікарських засобів, права та обов'язки підприємств, установ, організацій і громадян, а також повноваження у цій сфері органів виконавчої влади і посадових осіб визначені та регулюються Законом України «Про лікарські засоби» (далі – **Закон**).
- (2) Законодавство про лікарські засоби складається із Закону та інших актів законодавства, прийнятих відповідно до нього.
- (3) Верховна Рада України визначає державну політику і здійснює законодавче регулювання відносин у сфері створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів.
- (4) Кабінет Міністрів України через систему органів виконавчої влади впроваджує в життя державну політику у сфері створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів, організовує розробку та здійснення відповідних загальнодержавних та інших програм у межах своїх повноважень, забезпечує контроль за виконанням законодавства про лікарські засоби.
- (5) Управління у сфері створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів у межах своєї компетенції здійснюють центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів.
- (6) Відповідно до Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267, головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, є Міністерство охорони здоров'я України (далі – **МОЗ України**).
- (7) Відповідно до Положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 647, центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, є Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (далі – **Держліксслужба**).
- (8) Відповідно до Закону, **лікарський засіб** – це будь-яка речовина або комбінація речовин (одного або декількох активних фармацевтичних

інгредієнтів та допоміжних речовин), що має властивості та призначена для лікування або профілактики захворювань у людей, чи будь-яка речовина або комбінація речовин (одного або декількох активних фармацевтичних інгредієнтів та допоміжних речовин), яка може бути призначена для запобігання вагітності, відновлення, корекції чи зміни фізіологічних функцій у людини шляхом здійснення фармакологічної, імунологічної або метаболічної дії або для встановлення медичного діагнозу.

- (9) До лікарських засобів належать:
- (i) активні фармацевтичні інгредієнти;
 - (ii) продукція «in bulk»¹;
 - (iii) готові лікарські засоби (лікарські препарати, ліки, медикаменти);
 - (iv) гомеопатичні засоби;
 - (v) засоби, які використовуються для виявлення збудників хвороб, а також боротьби із збудниками хвороб або паразитами;
 - (vi) лікарські косметичні засоби та лікарські домішки до харчових продуктів.
- (10) Відповідно до статті 9 Закону, лікарські засоби допускаються до застосування в Україні після їх державної реєстрації, крім випадків, передбачених Законом.
- (11) Лікарський засіб може застосовуватись в Україні протягом п'яти років з дня його державної реєстрації.
- (12) Після закінчення строку, протягом якого було дозволено застосування лікарського засобу в Україні, його подальше застосування можливе за умови перереєстрації.
- (13) Після перереєстрації строк застосування в Україні лікарського засобу не обмежується.
- (14) 19 червня 2016 року набули чинності зміни до Закону.
- (15) Відповідно до частини четвертої статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1637-VII від 12.08.2014, в редакції Закону № 1396-VIII від 31.05.2016, запроваджена спрощена процедура реєстрації лікарських засобів, які зареєстровані компетентними органами Сполучених Штатів Америки, Швейцарії, Японії, Австралії, Канади, Європейського Союзу,

¹ Продукція «in bulk» – будь-який лікарський засіб, призначений для виробництва готового лікарського засобу, який пройшов усі стадії технологічного процесу, крім стадії фасування та/або кінцевого пакування і маркування.

для застосування на території цих країн чи держав - членів Європейського Союзу.

- (16)** Зміни, що спрямовані на спрощення процедури державної реєстрації для вищевказаних лікарських засобів, передбачають:
- (i)** звуження переліку документів, необхідних для державної реєстрації;
 - (ii)** скорочення строку розгляду матеріалів, поданих для державної реєстрації лікарських засобів, до десяти робочих днів (раніше експертиза реєстраційних матеріалів проводилась протягом двадцяти робочих днів);
 - (iii)** скорочення строку прийняття рішення про державну реєстрацію до семи робочих днів (раніше таке рішення приймалося протягом одного місяця);
 - (iv)** можливість подачі замість копії документа, що підтверджує відповідність умов виробництва лікарського засобу вимогам щодо такого виробництва в Україні (висновку або сертифіката відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам GMP), письмового зобов'язання виробника виробляти лікарські засоби для поставки в Україну на тих же виробничих потужностях, що призначені для виробництва з метою використання в країнах, зазначених у частині четвертій статті 9 Закону.
- (17)** Відповідно до статті 17 Закону, на територію України можуть ввозитися лікарські засоби, зареєстровані в Україні, за наявності сертифіката якості серії лікарського засобу, що видається виробником, та ліцензії на імпортування лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), що видається імпортеру (виробнику або особі, що представляє виробника лікарських засобів на території України), у порядку, встановленому законодавством.
- (18)** Відповідно до статті 19 Закону, оптова та роздрібна торгівля лікарськими засобами на території України здійснюється підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності на підставі ліцензії, яка видається в порядку, встановленому законодавством.
- (19)** Суб'єкт господарювання може здійснювати оптову, роздрібну торгівлю лікарськими засобами за умови відповідності ліцензійним умовам провадження певного виду діяльності.

- (20) Відповідно до статті 20 Закону, на території України можуть реалізовуватись лише зареєстровані лікарські засоби, крім випадків, передбачених Законом.
- (21) Наказом МОЗ України від 31.10.2011 № 723, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 7 грудня 2011 року за № 1420/20158, затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібної торгівлі лікарськими засобами.
- (22) Ліцензійними умовами встановлено кваліфікаційні, організаційні, технологічні та інші вимоги для провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібної торгівлі лікарськими засобами.
- (23) **Виробництво лікарських засобів (промислове)** – діяльність, пов'язана із серійним випуском лікарських засобів, яка включає всі або хоча б одну зі стадій технологічного процесу, у тому числі закупівлю матеріалів і продукції, фасування, пакування та/або маркування, зберігання, відповідний контроль, видачу дозволу на випуск (реалізацію), а також оптову торгівлю (дистрибуцію) продукцією власного виробництва.
- (24) **Оптова торгівля лікарськими засобами** – діяльність з придбання лікарських засобів у виробників лікарських засобів або інших суб'єктів господарювання, що мають відповідну ліцензію, зберігання, транспортування та продажу лікарських засобів з аптекних складів (баз) іншим суб'єктам оптової або роздрібної торгівлі лікарськими засобами, які отримали на це відповідні ліцензії, та безпосередньо лікувально-профілактичним закладам і виробникам лікарських засобів.
- (25) **Роздрібна торгівля лікарськими засобами** – діяльність з придбання, зберігання та продажу готових лікарських засобів через аптеку та її структурні підрозділи [у тому числі ліків, виготовлених (вироблених) в умовах аптеки] безпосередньо громадянам для їх особистого споживання, закладам охорони здоров'я (крім аптекних закладів), а також підприємствам, установам та організаціям без права їх подальшого перепродажу.
- (26) Наказом МОЗ України від 20.02.2013 № 143, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22 лютого 2013 р. за 307/22839, затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з імпорту лікарських засобів, які встановлюють кваліфікаційні, організаційні та інші

вимоги для провадження господарської діяльності з імпорту лікарських засобів.

- (27) Відповідно до цих Ліцензійних умов **імпорт лікарських засобів** – діяльність, пов’язана із ввезенням на територію України зареєстрованих лікарських засобів з метою їх подальшої реалізації або використання у виробництві готових лікарських засобів, включаючи: зберігання, контроль якості, випуск серії (підтвердження імпортером сертифіката якості, що видається виробником, та видача дозволу на випуск) та оптову торгівлю лікарськими засобами, зазначеними в додатку до ліцензії.
- (28) Відповідно до статті 3 Закону держава забезпечує доступність найнеобхідніших лікарських засобів.
- (29) Реалізація зазначеного відбувається у вигляді здійснення державного регулювання цін на лікарські засоби в Україні шляхом встановлення граничних рівнів постачальницько-збутових надбавок та граничних торговельних (роздрібних) надбавок, а також шляхом впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань.
- (30) Постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення», із змінами, встановлено:
 - (i) на лікарські засоби, включені до Національного переліку основних лікарських засобів (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), граничні постачальницько-збутові надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків та зборів, а граничні торговельні (роздрібні) надбавки не вище ніж 25 відсотків, що нараховуються до закупівельної ціни з урахуванням податків;
 - (ii) на лікарські засоби (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів) і вироби медичного призначення, оптово-відпускні ціни на які внесені до реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, які придбаваються повністю або частково за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, граничні постачальницько-збутові надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до задекларованої зміни оптово-відпускної ціни з урахуванням податків та зборів, а граничні торговельні (роздрібні) надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до

закупівельної ціни з урахуванням податків. При цьому фактичний розмір оптово-відпускної ціни на кожну лікарську форму, дозування, споживчу упаковку лікарського засобу, усі типи, види, марки виробів медичного призначення не повинен перевищувати розміру внесеної до зазначеного реєстру оптово-відпускної ціни у гривні.

- (31) Постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення» затверджено Національний перелік основних лікарських засобів і виробів медичного призначення та порядок формування цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, щодо яких запроваджено державне регулювання.
- (32) **Отже, державне регулювання цін на лікарські засоби в Україні запроваджено до лікарських засобів, включених до Національного переліку основних лікарських засобів і виробів медичного призначення та внесених до Реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, що закуповуються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.**
- (33) **Усі інші лікарські засоби, відповідно до Закону України «Про ціни та ціноутворення», реалізуються за вільними цінами.**
- (34) Постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» врегульовано безоплатний або пільговий відпуск лікарських засобів окремим групам населення за категоріями захворювань аптечними закладами за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування.
- (35) Перелік лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. № 1071 «Про порядок закупівлі лікарських засобів закладами та установами охорони здоров'я, що фінансуються з бюджету».
- (36) Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення» встановлено, що:

- (і) декларуванню підлягають зміни оптово-відпускних цін без урахування податків та зборів на:

лікарські засоби, включені до переліку лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. № 1071 «Про порядок закупівлі лікарських засобів закладами та установами охорони здоров'я, що фінансуються з бюджету», крім наркотичних і психотропних лікарських засобів, прекурсорів, діючих речовин (субстанцій), медичних газів та лікарських форм, які виготовляються в аптеках за рецептами лікарів (магістральними формулами) та на замовлення лікувально-профілактичних закладів з дозволених до застосування діючих та допоміжних речовин;

вироби медичного призначення, а саме перев'язувальні та шовні засоби, стоматологічні матеріали, санітарно-гігієнічні вироби та матеріали, протезно-ортопедичні вироби та матеріали, посуд лабораторний, вироби окулярної оптики, вироби та матеріали, призначені для пакування і зберігання медичних виробів та лікарських засобів, набори реагентів для медичного фотометричного, імуноферментного, радіоімунологічного та інших видів аналізів, сумки санітарні, аптечки клінічні, вироби з полімерних, гумових та інших матеріалів і вироби, які застосовуються у медицині, крім медичної техніки, що включені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення або щодо яких складено декларацію про відповідність медичного виробу і які придбаваються повністю або частково за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів (далі - вироби медичного призначення);

- 2) заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, закуповують лікарські засоби і вироби медичного призначення за цінами, які не перевищують рівня задекларованих змін оптово-відпускних цін з урахуванням податків та зборів, а також граничних постачальницько-збутових і торговельних (роздрібних) надбавок, установлених постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення».

- (37) Також зазначеною постановою затверджено Порядок декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення.
- (38) Законом України від 27.03.2014 № 1166-VII «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні», з пункту 197.1 статті 197 розділу V Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI виключено підпункт 197.1.27, у результаті чого з 1 квітня 2014 року було скасовано режим звільнення від оподаткування операцій з постачання лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів (у тому числі й тих, які реалізуються аптечними закладами), а також виробів медичного призначення за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.
- (39) Одночасно, з цієї ж дати відповідно до підпункту «в» пункту 193.1 статті 193 розділу V Податкового кодексу України запроваджено оподаткування таких товарів за ставкою 7 відсотків.
- (40) Отже, ставки податку встановлюються від бази оподаткування в розмірах 7 відсотків щодо операцій з:
- постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів, а також медичних виробів за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;
 - постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, дозволених для застосування в межах клінічних випробувань, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.
- (41) Законом України «Про заходи щодо стабілізації платіжного балансу України відповідно до статті XII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1994 року» від 28 грудня 2014 № 73-VIII тимчасово, строком на 12 місяців, було введено додатковий імпорتنний збір, який стягувався з товарів, які возяться (імпортуються) на митну територію України, незалежно від країни походження цих товарів і укладених Україною договорів про вільну торгівлю.

- (42) Так, згідно з положеннями законодавства, на товари групи 25 – 97 Українського класифікатора товарів зовнішно-економічної діяльності (інші товари, у тому числі лікарські засоби і вироби медичного призначення (під перелік яких підпадають імпортовані лікарські засоби), стягувався додатковий імпортований збір за ставкою 5 відсотків.
- (43) Зазначена норма скасована з 1 січня 2016 року.
- (44) На теперішній час відбуваються зміни в системі нормативно-правового регулювання фармацевтичних ринків, що спрямовані на покращення функціонування цих ринків та підвищення цінової доступності лікарських засобів.

[Повернутися до змісту](#)

2. Участь Комітету в нормативно-правовому регулюванні фармацевтичних ринків

- (1) Законодавством про захист економічної конкуренції, зокрема, визначено:
 - (i) у сфері формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції, нормативного і методичного забезпечення діяльності Комітету та застосування законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження взаємодіяти з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю, підприємствами, установами та організаціями з питань розвитку, підтримки, захисту економічної конкуренції та демонополізації економіки;
 - (ii) органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського контролю та управління зобов'язані погоджувати з Комітетом, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема, щодо встановлення і зміни правил поведінки суб'єктів господарювання на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках;
 - (iii) органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти Антимонопольному комітету України у здійсненні його повноважень у сфері підтримки й захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму та контролю за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (2) Комітет приділяє постійну пильну увагу опрацюванню проектів нормативно-правових актів у сфері обігу та реалізації лікарських засобів.
- (3) Комітет протягом 2015 – 2016 років неодноразово направляв до Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я ініціативні листи із зауваженнями та пропозиціями до проектів Законів України, які спрямовані на реформування у сфері охорони здоров'я та розвиток відповідних фармацевтичних ринків, але, на думку Комітету, потребують доопрацювання, зокрема, з точки зору відповідності їх окремих положень вимогам законодавства про захист економічної конкуренції.

Проект Закону України «Про лікарські засоби»

- (4) Проектом Закону України «Про лікарські засоби» (реєстр. № 2162-д), передбачено, зокрема, запровадження нового формату функціонування ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами із застосуванням ряду нових понять, таких як: «фармацевтична практика», «фармацевтична допомога» та «фармацевтична послуга». Проте термінології, поняття та визначення, що використовуються в цьому проекті, містять певні неврегульованості, що у разі їх реалізації на практиці може призвести до непрозорого та суб'єктивного застосування положень проекту Закону, що нестиме ризики для споживачів та учасників відповідних товарних ринків галузі охорони здоров'я.
- (5) Положення проекту Закону України «Про лікарські засоби» не містять чіткого визначення повноважень фармацевта та лікаря під час здійснення фармацевтичної допомоги в рамках фармацевтичної практики, що у свою чергу унеможлиблює встановлення переліку послуг, які визначаються проектом Закону як фармацевтичні.
- (6) На теперішній час, відповідно до вимог Основ законодавства України про охорону здоров'я, пропаганда і просвіта охорони здоров'я серед населення та інформування споживачів стосовно лікарських засобів здійснюється фармацевтичними працівниками безкоштовно, а відповідно до проекту Закону - відноситься до фармацевтичних послуг.
- (7) Виокремлення дій фармацевтичних працівників, пов'язаних з виконанням їх професійних обов'язків в окремий вид фармацевтичних послуг, на практиці може призвести до:
 - (i) збільшення вартості лікарського засобу для споживача, оскільки він буде оплачувати не тільки вартість лікарського засобу, а ще й фармацевтичні послуги фармацевта/провізора, який здійснюватиме відпуск лікарського засобу;
 - (ii) нав'язування споживачу саме тих лікарських засобів, у реалізації яких аптека має певну матеріальну зацікавленість (наприклад, є договір про надання маркетингових послуг).
- (8) Проектом Закону передбачено проведення акредитації аптекних закладів відповідно до рівня фармацевтичної допомоги та фармацевтичних послуг. Разом з цим проект Закону не визначає конкретного та чіткого обсягу фармацевтичних послуг, які будуть надаватися закладами охорони здоров'я залежно від встановленого рівня акредитації. Впровадження непрозорих умов функціонування ринку роздрібної торгівлі лікарськими

засобами на практиці може призводити до створення умов для недобросовісної конкуренції на цих ринках.

- (9) На думку Комітету, реалізація на практиці норм законопроектів, зокрема щодо нового формату роботи роздрібної торгівлі лікарськими засобами з нечіткими та незрозумілими правилами функціонування цих ринків, може призвести до введення додаткових адміністративних бар'єрів вступу на ринок, негативно вплинути на конкуренцію на регіональних ринках роздрібної торгівлі лікарськими засобами та призвести до збільшення вартості реалізації лікарських засобів.
- (10) Також законопроект містить ряд інших норм, реалізація яких на практиці може призвести до усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на ринках лікарських засобів, тому перелік зауважень, наведений у цьому розділі, не є вичерпним.

Проект Закону України «Про організацію медичного обслуговування населення в Україні»

- (11) Проект Закону України «Про організацію медичного обслуговування населення в Україні» (реєстраційний № 4456).
- (12) Підтримуючи законодавчу ініціативу щодо необхідності врегулювання основних засад організації медичного обслуговування населення на сучасному етапі розвитку системи охорони здоров'я та визначення особливостей діяльності суб'єктів господарювання, що здійснюють медичну практику, Комітет надав свої зауваження та пропозиції до положень цього законопроекту, зокрема, відносно:
 - (і) висування вимог щодо наявності в закладу охорони здоров'я акредитації (яка повинна здійснюватись *добровільно*) як *необхідної умови*, що дає можливість закладу охорони здоров'я укласти договір про медичне обслуговування населення за бюджетні кошти або надавати медичні послуги в межах виконання такого договору іншим закладам охорони здоров'я.

За умови прийняття проекту Закону в запропонованій редакції окремим закладам охорони здоров'я, які пройшли процедуру акредитації, може бути надано переваги, які поставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції у сфері надання медичних послуг;

- (ii) збільшення ризиків адміністративного тиску на суб'єктів господарювання з боку двох новостворених державних установ – Спеціалізованої закупівельної агенції (з регіональними її підрозділами (обласними, Київським та Севастопольським міськими та спеціалізованою закупівельною агенцією Автономної Республіки Крим), яка буде здійснювати фінансування медичної допомоги) та Спеціалізованої державної некомерційної агенції, яка буде здійснювати розробку і затвердження стандартів медичної допомоги, оцінку медичних технологій, акредитацію закладів охорони здоров'я, що може мати негативний вплив на конкуренцію на ринках медичних послуг.

Проект Закону України «Про статус та діяльність закладів охорони здоров'я»

- (13) Проект Закону України «Про статус та діяльність закладів охорони здоров'я» (реєстраційний № 2463а) містить ряд визначень та положень, які не узгоджуються між собою та суперечать положенням окремих статей Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Проект Закону України «Про загальнообов'язкове соціальне медичне страхування»

- (14) Проект Закону України «Про загальнообов'язкове соціальне медичне страхування» (реєстраційний № 2462-а) містить ряд положень, реалізація яких може мати негативний вплив на конкуренцію, зокрема, це стосується:
 - (i) створення рішенням Кабінету Міністрів України Державної страхової організації, яка отримає ексклюзивні права чи інші переваги перед іншими учасниками ринку послуг загальнообов'язкового соціального медичного страхування, наслідком чого може бути обмеження конкуренції на ринку послуг загальнообов'язкового соціального медичного страхування;
 - (ii) впровадження акредитації страховиків, що може стати додатковим бар'єром вступу на ринок загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування та, як наслідок, призвести до обмеження конкуренції на зазначеному ринку.

Прийняття із зауваженнями зазначених законопроектів підтримується Комітетом.

Проект Закону України «Про фармацевтичне самоврядування»

- (15) Проект Закону України «Про фармацевтичне самоврядування» (реєстраційний № 3054) передбачає делегування окремих повноважень МОЗ України єдиній самоврядній організації провізорів та фармацевтів, членами якої є учасники ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами.
- (16) Проектом Закону не визначено, які саме повноваження МОЗ України будуть делеговані такій організації, лише передбачено, що це буде здійснюватись нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України.
- (17) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції, у разі прийняття проекту Закону в запропонованій редакції окремі учасники ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами, співробітники яких є членами самоврядної організації провізорів та фармацевтів, завдяки делегуванню повноважень МОЗ України потенційно отримають ринкову перевагу та можливість здійснювати адміністративний тиск на інших учасників ринку, які не є членами такої організації, та не можуть приймати рішення, які можуть впливати на стан конкуренції на ринку.
- (18) **На теперішній час вищезазначені законопроекти зареєстровані, проте не прийняті до першого читання.**

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я»

- (19) Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» від 10 грудня 2015 року (реєстраційний № 2309а-д) прийнято в першому читанні.
- (20) З метою підготовки до другого читання Комітетом ВРУ з питань охорони здоров'я створена робоча група, учасниками якої є представники Комітету.
- (21) Комітет в цілому підтримує прийняття проекту Закону та вважає його важливим кроком на шляху реформування системи охорони здоров'я,
- (22) Разом із цим Комітет двічі надавав до окремих положень законопроекту свої пропозиції та зауваження, які на теперішній час частково враховуються розробниками під час підготовки законопроекту до другого читання.

(23) Так, зокрема, це стосується пропозицій Комітету доповнити законопроект нормами щодо:

- (i) внесенням змін до статті 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я, доповнивши її визначенням (терміном) «медична послуга»;
- (ii) визначення строку реорганізації державних та комунальних медичних установ шляхом перетворення в іншу організаційно-правову форму,
- (iii) тощо.

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)

(24) Протягом 2014 – першого півріччя 2016 р. Комітет неодноразово опрацьовував та надавав свої зауваження й пропозиції до:

- проектів наказів МОЗ України «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)»;
- проектів постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)».

(25) Надані Комітетом зауваження та пропозиції були спрямовані на розвиток конкуренції на ринках оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами.

(26) Основні зауваження Комітету до проектів Ліцензійних умов спрямовані на розвиток конкуренції на відповідних товарних ринках та стосуються, зокрема:

- (i) прозорого та чіткого визначення терміну «аптечний склад (база)», що забезпечить всім ліцензіатам можливість на конкурентних засадах надавати послуги із зберігання лікарських засобів та супутніх товарів;

- (ii) запровадження перехідного періоду для можливості отримання усіма ліцензіатами сертифіката належної практики дистрибуції (GDP), у разі їх бажання та намірів здійснювати зберігання лікарських засобів та супутніх товарів, які їм не належать;
- (iii) можливості розміщення аптечних закладів у приміщеннях санаторно-курортних закладів, готелів, аеропортів, вокзалів, в ізолюваному приміщенні на будь-якому поверсі (не тільки на першому) та без улаштування окремого самостійного виходу назовні, за умови обладнання зазначених закладів пасажирськими ліфтами та/або підйомниками (нахиленими або вертикальними піднімальними платформами тощо) у технічно справному стані;
- (iv) встановлення прозорого та чіткого переліку вимог до матеріально-технічної бази імпортера з метою унеможливлення створення умов для вчинення органом ліцензування адміністративного тиску на окремих учасників ринку.

Нормативно-правові документи у сфері забезпечення хворих на цукровий діабет

- (27) У період 2014 - 2016 рр. Комітет співпрацював з МОЗ України з питань розвитку конкуренції на ринках роздрібної торгівлі лікарськими засобами, зокрема, у сфері забезпечення хворих на цукровий діабет препаратами інсуліну за рецептами лікарів.
- (28) На виконання постанови КМУ від 5 березня 2014 року № 73 «Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну» МОЗ України погоджувало з Комітетом низку нормативно-правових актів щодо введення в дію цього пілотного проекту, а саме:
 - проект наказу МОЗ України «Про затвердження Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії»;
 - проект наказу МОЗ України «Про затвердження Положення про реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну та Порядку розрахунку референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну»;
 - проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку відшкодування вартості препаратів інсуліну».
- (29) Під час опрацювання зазначених нормативно-правових документів Комітет послідовно відстоював позицію, що критерії, яким мають

відповідати суб'єкти господарювання, що можуть здійснювати роздрібну торгівлю препаратами інсуліну за рецептами лікарів, є мінімальними, а саме:

- (i) наявність ліцензії на роздрібну торгівлю лікарськими засобами;
 - (ii) провадження господарської діяльності в межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць області;
 - (iii) бажання здійснювати відпуск препаратів інсуліну.
- (30) За результатами проведеної Комітетом роботи, зміст постанови КМУ від 23 березня 2016 р. № 239 «Деякі питання відшкодування вартості препаратів інсуліну», якою затверджено Порядок відшкодування вартості препаратів інсуліну, містить положення, на включенні яких наполягав Комітет, а саме, що відпуск лікарських засобів здійснюється суб'єктами господарювання, перелік яких визначається структурними підрозділами з питань охорони здоров'я місцевих органів влади або розпорядниками коштів місцевих бюджетів, на рівних умовах, згідно з укладеними договорами.
- (31) Станом на 01.07.2016 на виконання постанови КМУ № 73 затверджено такі нормативно-правові акти:
- наказ МОЗ України від 23.12.2015 № 890 «Про затвердження Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії»;
 - постанова КМУ від 23 березня 2016 р. № 239 «Деякі питання відшкодування вартості препаратів інсуліну», яка визначає Порядок відшкодування вартості препаратів інсуліну;
 - наказ МОЗ України від 13.04.2016 № 359 «Про затвердження Положення про реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну та Порядку розрахунку референтної ціни (ціни відшкодування) на препарати інсуліну».
- (32) Тобто, на теперішній час остаточно сформовано необхідну нормативно-правову базу для забезпечення функціонування механізму забезпечення хворих на цукровий діабет препаратами інсуліну.
- (33) Органи Комітету на місцях, з метою адвокатування конкуренції, надали структурним підрозділам з питань охорони здоров'я місцевих органів влади рекомендації щодо запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції в частині вільного доступу до безоплатного відпуску препаратів інсуліну за рецептами лікарів усіх суб'єктів господарювання, що мають ліцензію з роздрібною торгівлю

лікарськими засобами (незалежно від форми власності) та провадять господарську діяльність на території цієї області, у разі виявлення ними такого бажання.

- (34) Отже, Комітет у межах повноважень та компетенції намагається послідовно та логічно вносити свої пропозиції та ініціативи до проектів нормативно-правових документів з метою реальної та дієвої зміни тієї системи, в якій на теперішній час функціонує фармацевтична галузь.**

[Повернутися до змісту](#)

3. Система функціонування фармацевтичних ринків в Україні та проблемні питання їх регулювання

- (1) Регулювання та контроль діяльності учасників фармацевтичних ринків здійснюється **МОЗ України та Держлікслужбою** відповідно до повноважень і завдань, встановлених законодавством.

Рис. 3.1. Основні напрями діяльності регуляторів фармацевтичних ринків

- (2) На конкуренцію на фармацевтичних ринках може впливати не тільки неконкурентна поведінка самих учасників ринків, а й дії органів влади, на які законодавчо покладено регулювання цих ринків.

- (3) Це є можливим, зокрема, шляхом створення адміністративних бар'єрів вступу на відповідний ринок або здійснення адміністративного тиску на учасників, що вже діють на ринку під час виконання своїх повноважень.
- (4) Йдеться про питання, пов'язані з реалізацією своїх повноважень МОЗ України, Держлікслужбою, державними підприємствами, створеними при цих органах влади, щодо:
- (i) реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів;
 - (ii) внесення лікарських засобів до Державного формуляра;
 - (iii) здійснення декларування оптово-відпускних цін;
 - (iv) формування та затвердження номенклатури лікарських засобів, що закуповуватимуться на виконання державних цільових програм та комплексних заходів програмного характеру за державні кошти;
 - (v) здійснення контролю якості лікарських засобів, що ввозяться на територію України;
 - (vi) визначення умов ліцензування учасників фармацевтичних ринків.
- (5) Більшість наведених вище процедур передбачає як прийняття відповідних рішень органами влади, так і проведення державними підприємствами при МОЗ України та при Держлікслужбі України певних експертиз, лабораторних аналізів, досліджень тощо.
- (6) Вищезазначені процедури фактично є послугами державних підприємств, які здійснюються на платній основі і потребують з боку виробника/імпортера значних фінансових витрат. Суми таких витрат можуть сягати сотні тисяч гривень.
- (7) Цілком вірогідно, що такі витрати включаються виробниками/імпортерами у собівартість лікарських засобів та відповідно відображаються на вартості лікарських засобів для споживачів.
- (8) Останнім часом до Комітету стали частіше надходити звернення та скарги на дії МОЗ України та ДП «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України» (далі – ДП «ДЕЦ») стосовно:
- (i) застосування ДП «ДЕЦ» різних підходів до рівнозначних заяв про державну реєстрацію лікарських засобів під час проведення процедури державної реєстрації/перереєстрації аналогічних за кількісним та якісним складами діючих речовин і лікарською формою лікарських засобів;

- (ii) прийняття МОЗ України наказів, які мають явно антиконкурентний характер та призводять до погіршення стану конкуренції на певних ринках лікарських засобів;
 - (iii) відсутність прозорості функціонування формулярної системи в Україні, зокрема, щодо процедур включення/виключення лікарських засобів до/із Державного формуляра лікарських засобів.
- (9) Наведені питання стали предметом досліджень Комітету у 2014 – 2015 роках.
- (10) За результатами проведених досліджень було проаналізовано діяльність МОЗ України та ДП «ДЕЦ» під час процедур реєстрації/перереєстрації.
- (11) ДП «ДЕЦ» здійснює свою діяльність відповідно до Статуту (у новій редакції), затвердженого наказом МОЗ України.
- (12) ДП «ДЕЦ» є юридичною особою.
- (13) Відповідно до Статуту, ДП «ДЕЦ» є уповноважена МОЗ України спеціалізована експертна установа у сфері доклінічного вивчення, клінічних випробувань та державної реєстрації лікарських засобів (у тому числі медичних імунобіологічних препаратів) у межах, визначених Законами України «Про лікарські засоби» та «Про захист населення від інфекційних хвороб», яка також є головною організацією у сфері здійснення фармагляду, стандартизації медичної допомоги та медичного, у тому числі фармацевтичного обслуговування, включаючи розробку відповідних медико-технологічних документів та проектів актів, що заснована на державній власності та належить до сфери управління МОЗ України.
- (14) Основними завданнями ДП «ДЕЦ», зокрема, є:
 - (i) забезпечення ефективності, безпеки та якості лікарських засобів шляхом проведення всебічної та об'єктивної експертизи реєстраційних матеріалів відповідно до вимог національних та міжнародних стандартів з метою захисту ринку України від недоброякісної продукції, підготовка проектів відповідних нормативно-правових актів, подання їх на розгляд та затвердження уповноваженим державним органам у порядку, передбаченому законодавством;
 - (ii) здійснення експертизи матеріалів щодо створення (розробки), виготовлення (виробництва), доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів, а також контролю їх якості або

додаткових випробувань, включаючи передреєстраційні перевірки їх виробництва;

- (iii)** здійснення експертизи матеріалів на діючі, допоміжні речовини для виробництва лікарських засобів і надання рекомендацій МОЗ України щодо можливості їх використання, державної реєстрації (перереєстрації) та внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення;
 - (iv)** здійснення післяреєстраційного нагляду за зареєстрованими в Україні лікарськими засобами та надання пропозицій МОЗ України щодо повної або тимчасової заборони (зупинення) їх застосування (обігу), а також здійснення післяреєстраційного моніторингу (безпеки та ефективності застосування).
- (15)** Процедура проведення ДП «ДЕЦ» експертизи матеріалів під час державної реєстрації/перереєстрації лікарських засобів визначена Порядком проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення (далі – Порядок експертизи).

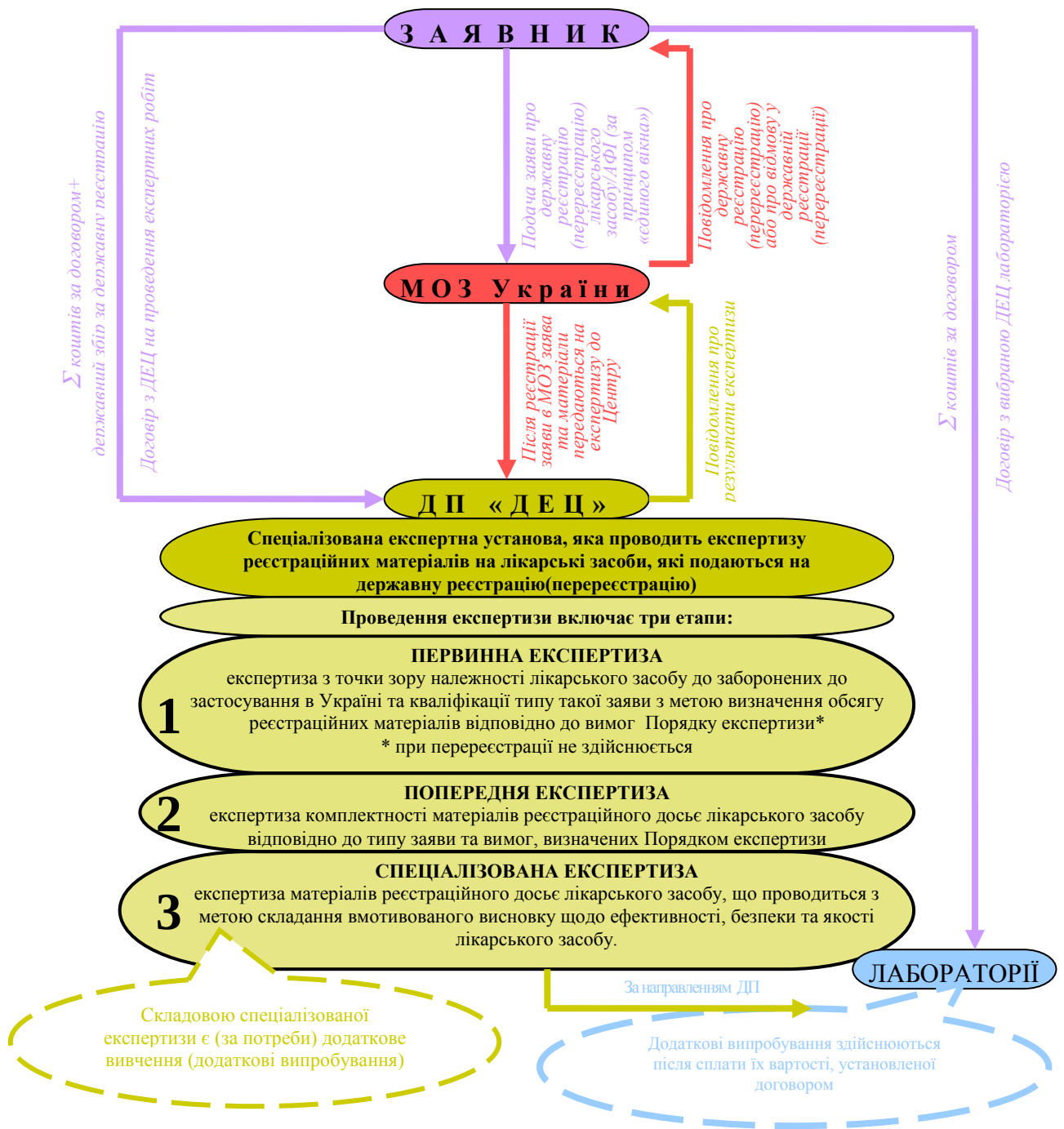

Рис. 3.2. Алгоритм діяльності МОЗ України та ДП «ДЕЦ» під час процедури державної реєстрації/перереєстрації лікарських засобів² у період 2014 - 2015 рр.

(16) Аналіз нормативно-правової бази, яка регулює діяльність та повноваження ДП «ДЕЦ» під час процедури державної

² Відповідно до Порядку проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26.08.2005 № 426 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 04.01.2013 № 3).

реєстрації/перереєстрації виявив ряд положень, які містять правову невизначеність та непрозорість процедурних питань:

- (i) можливість застосування різних підходів до визначення типу заяви на аналогічні лікарські засоби;
 - (ii) можливість застосування різних форм запиту додаткових даних;
 - (iii) невизначений механізм залучення позаштатних експертів та консультантів;
 - (iv) недосконале визначення підстав направлення на додаткове вивчення;
 - (v) невизначений порядок визначення виконавця додаткових вивчень (лабораторій);
 - (vi) різні підходи до експертизи інструкції до застосування аналогічних лікарських засобів;
 - (vii) недосконала процедура оскарження висновків ДП «ДЕЦ».
- (17) ДП «ДЕЦ», у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є органом адміністративно-господарського управління та контролю в частині здійснення покладених на нього МОЗ України завдань та повноважень у сфері державної реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів, зокрема, здійснення в установленому порядку:
- експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення;
 - післяреєстраційного нагляду за зареєстрованими в Україні лікарськими засобами.
- (18) Недосконалість нормативно-правової бази, яка регулює діяльність та повноваження ДП «ДЕЦ», надає органу адміністративно-господарського управління та контролю можливість здійснювати адміністративний тиск на окремих заявників на всіх етапах проведення експертизи.
- (19) Такі дії призводять до не виправданого ускладнення процедури державної реєстрації/перереєстрації, затягування строків проведення експертизи матеріалів реєстраційного досьє, суттєвого збільшення фінансових витрат з боку заявників (за додаткові експертизи, дослідження тощо) та затримки часу виходу лікарського засобу на ринок.
- (20) Наслідком таких дій органу адміністративно-господарського управління та контролю може бути недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

- (21) За результатами проведених досліджень Комітетом протягом 2015 року двічі було надано ДП «ДЕЦ» обов'язкові для розгляду рекомендації, які станом на теперішній час виконані.
- (22) У новій редакції Порядку експертизи³ за ініціативою ДП «ДЕЦ» запроваджено уніфіковані підходи до визначення типу лікарського засобу, а саме: встановлено чіткі критерії для визначення заявником типу лікарського засобу, у форматах реєстраційних дос'є та у видах необхідних досліджень для кожного з типів лікарського засобу.
- (23) На практиці запровадження зазначених норм дозволяє заявнику самостійно готувати дос'є відповідно до вимог законодавства та не потребує кваліфікації заяви з боку МОЗ України та ДП «ДЕЦ». Запроваджені зміни спрямовані на зменшення адміністративного тиску органу адміністративно-господарського управління та контролю під час проведення процедури державної реєстрації/перереєстрації лікарських засобів.
- (24) Ще одним предметом дослідження Комітету стала ситуацією, яка склалася в діяльності формулярної системи в Україні.
- (25) Державний формуляр є керівництвом (методологічною настановою) МОЗ України з раціонального використання лікарських засобів, що містить перелік зареєстрованих в Україні лікарських засобів, який включає якісні, ефективні, безпечні, економічно доцільні лікарські засоби, що доведено доказовою медициною.
- (26) На базі Державного формуляра формуються регіональний формуляр лікарських засобів та локальний формуляр лікарських засобів закладу охорони здоров'я.
- (27) Наявність лікарського засобу в Державному формулярі надає його виробнику/імпортеру певні переваги при реалізації (як за державні кошти, так і у вільному продажі) порівняно з іншими виробниками/імпортерами взаємозамінних, терапевтично еквівалентних лікарських засобів, які не включені до Державного формуляра.
- (28) Знаходження лікарського засобу в Державному формулярі є престижним для його виробника, оскільки лікарські засоби з формуляра найчастіше використовуються на практиці при наданні медичної допомоги, у страховій медицині та в державних закупівлях.

³ Затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26.08.2005 № 426 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2015 № 460).

- (29) Нормативно-правова база, за якою на теперішній час працює формулярна система, не забезпечує прозорих, об'єктивних та конкурентних підходів до формування Державного формуляра (далі – ДФ).

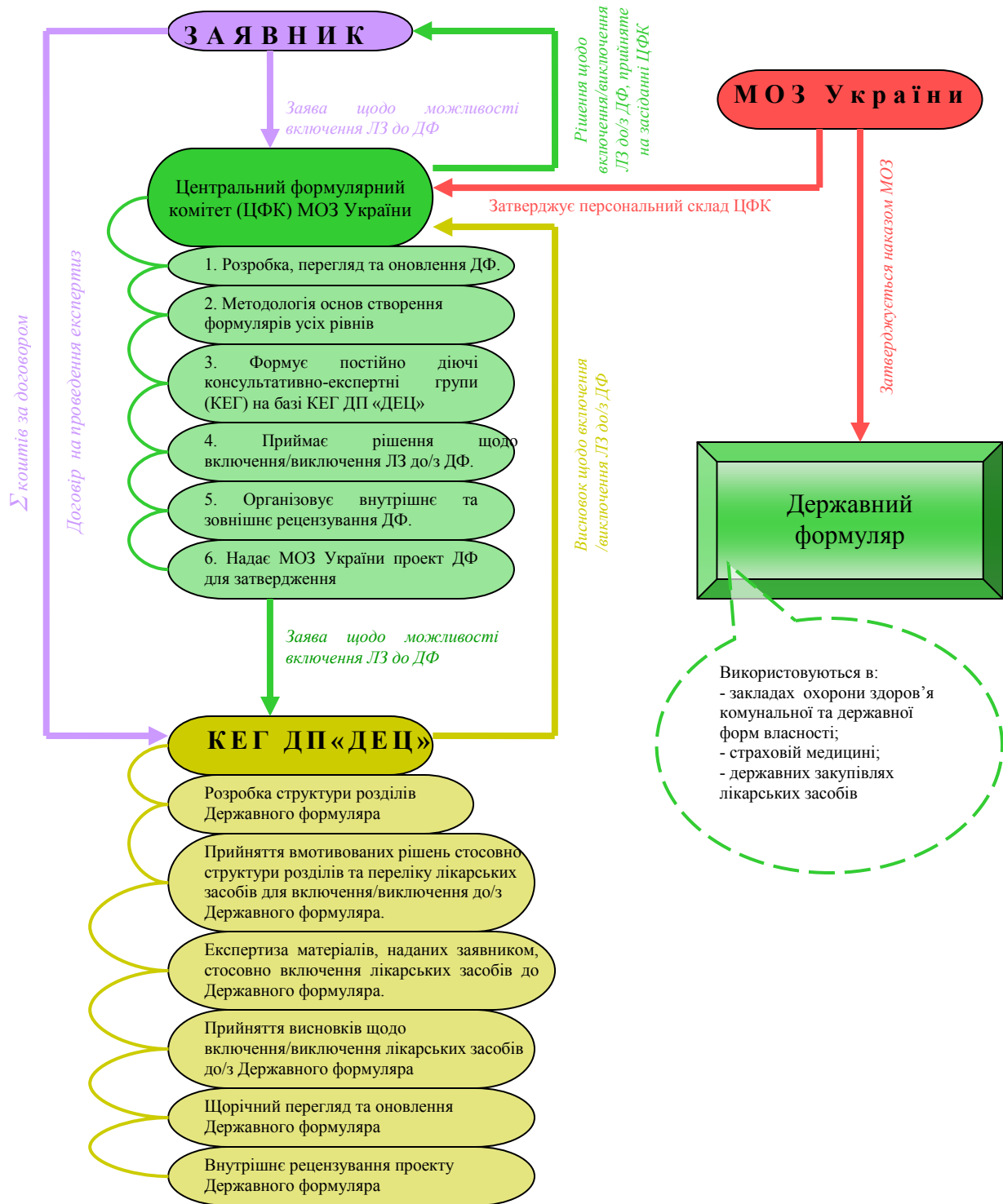

Рис. 3.3. Система функціонування формулярної системи МОЗ України

- (30) Положенням про Центральний формулярний комітет МОЗ України (далі – **ЦФК**) не встановлено ряд процедурних питань щодо організації діяльності ЦФК, зокрема:
- (i) процедура відбору персонального складу членів ЦФК (вимоги до кандидатів, критерії відбору персонального складу, ким проводиться кваліфікаційний відбір претендентів тощо);
 - (ii) обґрунтування щодо сфер діяльності кандидатів до складу членів ЦФК, зокрема доцільність залучення представників громадських організацій, асоціацій споживачів лікарських засобів, представників асоціацій страховиків тощо;
 - (iii) процедура призначення, обрання та переобрання голови ЦФК, голови Президії, членів Президії та членів ЦФК, їх повноважень; строку діяльності затвердженого складу ЦФК;
 - (iv) порядку призначення, планування та проведення засідань Президії та ЦФК.
- (31) Під час експертиз консультативно-експертними групами не встановлено:
- (i) процедуру подання заявки щодо включення лікарських засобів до Державного формуляра та процедуру розгляду заявки;
 - (ii) терміни розгляду ЦФК МОЗ України заяви щодо можливості включення лікарського засобу до Державного формуляра;
 - (iii) критерії та підстави, за якими лікарський засіб виключається з Державного формуляра;
 - (iv) процедуру (порядок) виключення лікарських засобів з Державного формуляра;
 - (v) недостатньо окреслені та чіткі підходи щодо аналізу доказів ефективності, безпеки та раціональності використання лікарського засобу, що є підставами доцільності включення/виключення лікарських засобів до/з Державного формуляра;
 - (vi) механізм обґрунтування рішень щодо прийняття або неприйняття ЦФК зауважень та пропозицій стосовно внесення змін до Державного формуляра.
- (32) Невизначеним також є механізм залучення незалежних експертів для зовнішнього рецензування проектів Державного формуляра, що зазначено у пункті 19.2 Методики створення формулярів лікарських засобів, затвердженої наказом МОЗ України № 529 від 22.07.2009.

- (33) Недосконалість нормативно-правової бази дає можливість для затягуванню терміну розгляду заяви та прийняття суб'єктивних рішень.
- (34) Правова невизначеність та непрозорість процедурних питань, пов'язаних із функціонуванням Центрального формулярного комітету МОЗ України, може призводити до обмеження конкуренції на ринках лікарських засобів шляхом надання переваг окремим суб'єктам господарювання порівняно з конкурентами.
- (35) Наприклад, така ситуація можлива при прийнятті ЦФК рішень стосовно включення (виключення) лікарського засобу до (з) Державного формуляра, перегляду та оновлення Державного формуляра.
- (36) В умовах сьогодення особливо важливим є питання щодо створення реальних підстав для раціонального використання лікарських засобів, що забезпечить застосування в медицині ефективних та безпечних лікарських засобів за економічно прийнятною ціною.
- (37) З метою недопущення негативного впливу на конкуренцію на ринках лікарських засобів Комітет ще в квітні 2015 року надав МОЗ України обов'язкові для розгляду рекомендації, які фактично не виконані.
- (38) МОЗ України було прийнято наказ від 12.10.2015 № 674 «Про внесення змін до Положення про Центральний формулярний комітет Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 грудня 2015 р. за № 1580/28025, метою якого є вирішення питань прийняття рішень у разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у членів Центрального формулярного комітету МОЗ України або інших учасників засідання.
- (39) Наприкінці 2015 року МОЗ України було розроблено проект наказу «Про затвердження Змін до Методики створення формулярів лікарських засобів», яким планувалось врегулювати питання встановлення уніфікованих критеріїв включення/виключення лікарських засобів до/з Державного формуляра. Комітет, опрацювавши проект цього наказу, надав свої зауваження та пропозиції.
- (40) На сьогодні вищезазначені зауваження та пропозиції Комітету не відпрацьовані МОЗ України, тобто процес виконання рекомендацій Комітету будь-яким чином затягується.

[Повернутися до змісту](#)

4. Заходи Комітету з адвокатування конкуренції

- (1) Відповідно до повноважень, визначених статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»:
- у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження надавати обов'язкові для розгляду рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням щодо припинення дій або бездіяльності, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють;
 - у сфері формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції, нормативного і методичного забезпечення діяльності Комітету та застосування законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження надавати обов'язкові для розгляду рекомендації та вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, суб'єктів господарювання, об'єднань пропозиції щодо здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва і конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій або бездіяльності, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Рекомендації від 14.04.2015 № 4-рк/нак, надані Комітетом МОЗ України

- (2) Комітет досліджував питання відповідності законодавству про захист економічної конкуренції дій (бездіяльності) МОЗ України при створенні формулярної системи України.
- (3) Формулярна система в Україні передбачає створення на різних рівнях та взаємодію її складових: Державного формуляра лікарських засобів (у форматі фармакотерапевтичного довідника), регіональних формулярів (у форматі переліку) та формулярів закладів охорони здоров'я.
- (4) Функціонування формулярної системи забезпечується такими структурними одиницями: Центральним формулярним комітетом МОЗ України, регіональними формулярними комітетами МОЗ України,

управліннями охорони здоров'я обласних та Київської міської державних адміністрацій як системи механізмів, а також фармакотерапевтичними комісіями закладів охорони здоров'я.

- (5) Державний формуляр лікарських засобів ґрунтується на узгоджених та прийнятих на державному рівні методичних настановах та стандартах медичної допомоги, що засновані на доказовому підході щодо проведення раціональної фармакотерапії з урахуванням особливостей захворювання, результатах дослідження рівня споживання лікарського засобу, вартості курсу лікування кожного виду захворювання.
- (6) Метою створення лікарського формуляра є оптимізація використання лікарських засобів у закладах охорони здоров'я для підвищення якості лікування, стандартизації підходів до вибору лікарського засобу залежно від захворювання та економії ресурсів на забезпечення лікування.
- (7) Під час дослідження було встановлено, що при прийнятті рішень щодо включення/виключення лікарських засобів до/з Державного формуляра експертні групи ДП «ДЕЦ» застосовують недостатньо окреслені та чіткі підходи щодо аналізу доказів ефективності, безпеки та раціональності використання лікарського засобу, що є підставами для прийняття ЦФК МОЗ України рішень щодо доцільності включення/виключення лікарських засобів до/з Державного формуляра.
- (8) Державний формуляр, будучи галузевим стандартом у сфері охорони здоров'я, фактично є офіційною базою ліків, рекомендованих до застосування згідно з принципами доказової медицини.
- (9) Наявність лікарського засобу в Державному формулярі надає його виробнику/імпортеру певні переваги при реалізації (як за державні кошти, так і у вільному продажі) порівняно з іншими виробниками/імпортерами взаємозамінних, терапевтично еквівалентних лікарських засобів, які не включені до Державного формуляра.
- (10) За результатами проведеного дослідження Постійно діючою адміністративною колегією Комітету було надано МОЗ України обов'язкові для розгляду рекомендації від 14 квітня 2015 р. № 4-рк/пак про вжиття заходів щодо недопущення негативного впливу на конкуренцію (далі – Рекомендації № 4-рк/пак).
- (11) Зміст Рекомендацій № 4-рк/пак безпосередньо стосувався необхідності вжиття МОЗ України дієвих заходів щодо створення прозорого механізму

функціонування формулярної системи в Україні та прозорості процедури обрання членів ЦФК МОЗ України.

- (12) У рекомендаціях № 4-рк/пак зазначено, що нормативно-правова база, на підставі якої на теперішній час працює формулярна система в Україні, не забезпечує прозорих, об'єктивних та конкурентних підходів до ряду процедурних питань, пов'язаних із:
- організацією діяльності ЦФК України (зокрема, відсутність процедур відбору персонального складу членів ЦФК; призначення, обрання та переобрання голови ЦФК, голови Президії, членів Президії та членів ЦФК, їх повноважень; строку діяльності затвердженого складу ЦФК; порядку призначення, планування та проведення засідань Президії та ЦФК);
 - формуванням Державного формуляра лікарських засобів (зокрема, в частині підстав включення/виключення лікарських засобів до/з формуляра).
- (13) МОЗ України відповідним листом повідомило, що підтримує позицію підвищення прозорості функціонування державної формулярної системи насамперед щодо прийняття будь-яких управлінських рішень, пов'язаних з оновленням та переглядом Державного формуляра, та разом з ДП «ДЕЦ» розробило відповідні зміни до наказу МОЗ України від 22 липня 2009 р. № 529 «Про створення формулярної системи забезпечення лікарськими засобами закладів охорони здоров'я».
- (14) Але, зміст наказу МОЗ України від 12.10.2015 № 674 «Про внесення зміни до наказу МОЗ України від 22 липня 2009 р. № 529» жодним чином не передбачає будь-яких суттєвих змін у процедурі організації діяльності ЦФК України та формуванні Державного формуляра лікарських засобів, про що саме і зазначалось у рекомендаціях органу Комітету.
- (15) Отже, поза увагою МОЗ України до цього часу залишається ряд важливих невирішених питань, які можуть мати суттєвий вплив на конкуренцію на ринках лікарських засобів, зокрема, у разі використання ліків з Державного формуляра при державних закупівлях, у відносинах закладів охорони здоров'я зі страховими компаніями та іншими замовниками медичної допомоги .
- (16) Комітет сподівається на розуміння МОЗ України щодо існуючої проблеми та вжиття дієвих заходів, спрямованих на виконання рекомендацій № 4-рк/пак.

Рекомендації від 14.04.2015 № 3-рк/пак, надані ДП «ДЕЦ».

- (17) Комітетом було встановлено, що у 2011 – 2013 рр. ДП «ДЕЦ» під час експертизи реєстраційних матеріалів лікарських засобів з діючою речовиною екстракт кореня алтеї у лікарській формі сироп, встановлювало в інструкціях для медичного застосування аналогічних за складом діючих речовин і лікарською формою лікарських засобів різні вимоги до віку дітей.
- (18) Такі дії ДП «ДЕЦ» створили несприятливі умови для конкуренції у вигляді обмеження для окремих виробників кола споживачів лікарських засобів у сегменті дітей віком до двох років.
- (19) З метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, ДП «ДЕЦ» було надано рекомендації від 14.04.2015 № 3-рк/пак вжити заходів щодо встановлення однакових вимог до інструкцій для медичного застосування лікарських засобів з однаковою діючою речовиною в однаковій лікарській формі, зокрема екстракт кореня алтеї у лікарській формі – сироп.
- (20) Зазначені рекомендації ДП «ДЕЦ» були виконані. ДП «ДЕЦ» повідомило всіх заявників лікарських засобів з діючою речовиною екстракт кореня алтеї у лікарській формі – сироп про обмеження щодо застосування дітям віком до двох років.
- (21) Заявниками було подано відповідні заяви про внесення змін в інструкції для медичного застосування лікарських засобів.
- (22) За результатами засідання Науково-технічної ради ДП «ДЕЦ» інструкції були рекомендовані МОЗ України до затвердження.
- (23) На теперішній час, згідно з Державним реєстром лікарських засобів, в усіх інструкціях до застосування лікарських засобів з діючою речовиною екстракт кореня алтеї у лікарській формі сироп різних виробників встановленні однакові вимоги до віку дітей.
- (24) ДП «ДЕЦ» вжито вичерпних заходів щодо виконання рекомендацій Комітету.

Рекомендації від 22.09.2015 № 13-рк, надані ДП «ДЕЦ».

- (25) Комітетом було встановлено, що з 2010 року усі заявники лікарських засобів з діючою речовиною – цитиколін, у лікарській формі – розчин для

ін'єкцій, сили дії (дозування) 1000мг/4мл на момент подання заяви про державну реєстрацію лікарських засобів, класифікували їх як заяви на генеричний лікарський засіб.

- (26) Під час експертизи матеріалів реєстраційного досьє на визначені лікарські засоби ДП «ДЕЦ» змінювало класифікацію типів окремих заяв на заяви типу на подібний біологічний препарат, що потребувало проведення додаткових досліджень.
- (27) Застосування ДП «ДЕЦ» різних підходів до розгляду заяв на державну реєстрацію аналогічних лікарських засобів з діючою речовиною цитиколін створило несприятливі умови вступу на ринок виробників тих лікарських засобів, тип заяви на державну реєстрацію яких було змінено.
- (28) Зазначене призвело до суттєвого збільшення матеріальних витрат відповідних виробників та строків проведення державної реєстрації таких лікарських засобів.
- (29) З метою усунення причин виникнення порушень законодавства про захист економічної конкуренції і умов, що їм сприяють, ДП «ДЕЦ» було надано рекомендації вжити заходів щодо забезпечення під час експертизи заяв на державну реєстрацію лікарських засобів застосування єдиних уніфікованих підходів до встановлення типу заяв на державну реєстрацію аналогічних за кількісним, якісним складом та лікарською формою лікарських засобів.
- (30) Зазначені рекомендації ДП «ДЕЦ» були виконані.
- (31) У новій редакції Порядку експертизи⁴ за ініціативою ДП «ДЕЦ» запроваджено уніфіковані підходи до визначення типу лікарського засобу, а саме: встановлено чіткі критерії для визначення заявником типу лікарського засобу, у форматах реєстраційних досьє та у видах необхідних досліджень для кожного з типів лікарського засобу.
- (32) На практиці запровадження зазначених норм дозволяє заявнику самостійно готувати досьє відповідно до вимог законодавства та не потребує кваліфікації заяви з боку МОЗ України та ДП «ДЕЦ».
- (33) Отже, ДП «ДЕЦ» вжито вичерпних заходів щодо виконання рекомендацій Комітету.

⁴ Затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26.08.2005 № 426 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2015 № 460).

Рекомендації від 22.12.2015 № 19-рк Київській міській раді та Київській міській державній адміністрації

- (34) Розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 09 квітня 2008 р. № 507 «Про забезпечення медикаментами пільгових категорій населення міста Києва» та рішенням Київської міської ради від 25 грудня 2014 р. № 735/735 «Про затвердження Порядку забезпечення препаратами інсуліну хворих на цукровий діабет у місті Києві» було визначено, що виключно КП «Фармація» забезпечує в м. Києві відпуск лікарських засобів безоплатно та за пільговими рецептами, у тому числі препаратів інсуліну.
- (35) Тобто, наслідком прийняття Київською міською радою та Київською міською державною адміністрацією відповідних рішення і розпорядження є створення умов для отримання КП «Фармація» виключних прав щодо безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів.
- (36) Зазначене надає КП «Фармація» переваги під час здійснення його господарської діяльності, які ставлять підприємство у привілейоване становище стосовно конкурентів на регіональному ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами в м. Києві.
- (37) Такі дії Київської міської ради та Київської міської державної адміністрації можуть призводити до обмеження конкуренції на регіональному ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами в місті Києві.
- (38) З метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, Комітет надав Київській міській раді та Київській міській державній адміністрації обов'язкові для розгляду рекомендації від 22.12.2015 № 19-рк, а саме: вжити заходів щодо забезпечення умов вільного доступу до безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів (у т. ч. препаратів інсуліну та засобів їх введення) за рецептами лікарів усіх суб'єктів господарювання, що мають ліцензію з роздрібної торгівлі лікарськими засобами (незалежно від форми власності) та провадять господарську діяльність в м. Києві.
- (39) За інформацією, отриманою від КМДА, розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 09 квітня 2008 року № 507 «Про забезпечення медикаментами пільгових категорій населення міста Києва» скасовано.

- (40) Скасування рішення Київської міської ради від 25 грудня 2014 року № 735/735 «Про затвердження Порядку забезпечення препаратами інсуліну хворих на цукровий діабет у місті Києві» очікується.

Рекомендації від 16.03.2016 № 7-рк, надані МОЗ України

- (41) Унаслідок порушення МОЗ України встановлених законодавством строків декларування оптово-відпускних цін на лікарські засоби з торговою назвою РИССЕТ® (діюча речовина рисперидон), що реалізуються ТОВ «ТЕВА УКРАЇНА», фактично було унеможливлено участь ТОВ «ТЕВА УКРАЇНА» у процедурі державних закупівель лікарських засобів для лікування дітей, хворих на розлади психіки та поведінки із спектра аутизму, що відбулась 21.09.2015.
- (42) Така бездіяльність МОЗ України призвела до обмеження конкуренції на ринках лікарських засобів з діючою речовиною рисперидон при здійсненні державних закупівель 2015 року за державною цільовою програмою «Централізована закупівля медикаментів для дітей, хворих на розлади психіки та поведінки із спектру аутизму».
- (43) Під час дослідження було встановлено, що порушення МОЗ України термінів декларування змін оптово-відпускних цін на лікарські засоби відбувалось не тільки стосовно заяви ТОВ «ТЕВА УКРАЇНА», а й стосовно заяв інших власників реєстраційних посвідчень на лікарські засоби та уповноважених ними осіб.
- (44) Тобто, такі порушення з боку МОЗ України мали системний характер.
- (45) Такі дії МОЗ України містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органів влади.
- (46) З метою усунення причин виникнення порушень законодавства про захист економічної конкуренції і умов, що їм сприяють, Комітетом було надано МОЗ України обов'язкові для розгляду рекомендації від 16.03.2016 № 7-рк ужити заходів при прийнятті рішень про декларування оптово-відпускних цін на лікарські засоби щодо недопущення вчинення дій (бездіяльності), які можуть призводити до обмеження конкуренції на ринках лікарських засобів, зокрема, під час здійснення державних закупівель.
- (47) МОЗ України письмово поінформувало Комітет у встановлений термін про врахування рекомендацій у подальшій діяльності та вжиття заходів щодо недопущення вчинення дій (бездіяльності), які можуть призводити

до обмеження конкуренції на ринках лікарських засобів, при прийнятті рішень про декларування оптово-відпускних цін на лікарські засоби.

- (48) З метою прийняття Комітетом обґрунтованого рішення щодо повноти виконання МОЗ України рекомендацій Комітету перевіряється об'єктивність наданої МОЗ України інформації.

Рекомендації від 29.04.2016 № 8-рк, надані МОЗ України

- (49) Унаслідок включення МОЗ України до Номенклатури лікарських засобів, передбачених для закупівлі у 2015 році для лікування онкологічних хворих дорослого віку за Загальнодержавною програмою боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року⁵ лікарського засобу з діючою речовиною Доцетаксел лише в дозуваннях 80 мг та 140 мг, створено адміністративні бар'єри вступу на відповідний товарний ринок інших лікарських засобів з цією ж діючою речовиною, але в інших дозуваннях – 20 мг, 120, мг, 160 мг.
- (50) Зазначене унеможливило участь у закупівлях за державні кошти за Загальнодержавною програмою боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року інших лікарських засобів, ніж в дозуваннях 80 мг та 140 мг.
- (51) Такі дії МОЗ України призвели до обмеження конкуренції на ринку лікарського засобу з діючою речовиною Доцетаксел та містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органів влади.
- (52) За результатами розгляду цього питання Комітетом було надано МОЗ України обов'язкові для розгляду рекомендації від 29.04.2016 № 8-рк під час організації виконання Міністерством охорони здоров'я України Загальнодержавної програми боротьби з онкологічними захворюваннями, а саме: затвердження Номенклатури лікарських засобів, передбачених для закупівлі для лікування онкологічних хворих дорослого віку за Загальнодержавною програмою боротьби з онкологічними захворюваннями на майбутні (наступні) періоди, вживання заходів щодо недопущення обмеження конкуренції на ринках лікарських засобів, зокрема лікарських засобів з діючою речовиною Доцетаксел.
- (53) На офіційному сайті МОЗ України розміщено наказ від 02.06.2016 № 507 «Про затвердження номенклатури лікарських засобів і медичних виробів, що закуповуватимуться на виконання державних цільових програм та

⁵ Затверджена наказом МОЗ України від 10 липня 2015 року № 424.

комплексних заходів програмного характеру за державні кошти у 2016 році», яким затверджено Номенклатуру лікарських засобів, передбачених для закупівлі у 2016 році для лікування онкологічних хворих дорослого віку за Загальнодержавною програмою боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року.

- (54) До цієї номенклатури включено лікарський засіб з діючою речовиною Доцетаксел у дозуванні 20 мг та 80 мг⁶.
- (55) Отже, на виконання рекомендацій Комітету МОЗ України вжито вичерпних заходів щодо недопущення обмеження конкуренції на ринках лікарських засобів з діючою речовиною Доцетаксел.

[Повернутися до змісту](#)

⁶ Знаходиться у вільному доступі за посиланням http://moz.gov.ua/docfiles/dn_20160602_0507dod2.pdf

5. Результати досліджень фармацевтичних ринків

- (1) Комітет з'ясовував обставини, які визначають умови здійснення господарської діяльності суб'єктів господарювання на відповідних товарних ринках, пов'язаних з реалізацією лікарських засобів.
- (2) Згідно з даними Державного реєстру лікарських засобів України:
 - на червень 2014 року в Україні зареєстровано 12599 лікарських засобів, з них вітчизняного виробництва – 3622 (29 %), іноземного виробництва – 8977 (71 %);
 - на червень 2016 року в Україні зареєстровано 12744 лікарських засобів, з них вітчизняного виробництва – 3835 (30 %), іноземного виробництва – 8906 (70 %).
- (3) Лікарські засоби класифікуються, зокрема, за міжнародною анатомо-терапевтичною класифікацією (далі – АТХ), яка враховує фармакологічну групу препарату, його хімічну природу й захворювання, для лікування якого він призначений.
- (4) Відповідно до класифікації АТХ усі лікарські засоби поділяються на основні групи п'яти рівнів, залежно від їх дії на певний анатомічний орган або систему, а також від їхніх хімічних, фармакологічних і терапевтичних властивостей.
- (5) У сфері обігу лікарських засобів лікарський засіб може бути відомий в основному за міжнародною непатентованою назвою і торговою назвою, при цьому торгова назва позначає кінцевий продукт, а міжнародна непатентована назва – активний фармацевтичний інгредієнт (субстанцію).
- (6) Міжнародна непатентована назва (МНН) представляє собою загальну назву активної діючої речовини, яка входить до складу лікарського засобу, вона надається при реєстрації цієї активної речовини (унікальна біологічна субстанція, яка виявляє лікувальну дію на організм).
- (7) Торгова (фірмова, комерційна) назва визначається суб'єктом господарювання-виробником, яка патентується і є власністю фірми-виробника.
- (8) Виробник має ексклюзивне право на виробництво лікарського засобу з конкретною торговою назвою, і ніяка інша фармацевтична компанія не може, не отримавши ліцензії, її використовувати.⁷

⁷ Електронний ресурс журналу «Рациональная фармакотерапия» № 2 (15) за червень 2010 р. (режим доступу <http://rphl.com.ua/article/1304.html>).

- (9) Тобто, у сфері обігу лікарських засобів з однією і тією ж міжнародною непатентованою назвою може реалізовуватись значна кількість лікарських засобів з різними торговими назвами, які випускаються різними виробниками.
- (10) Результатом діяльності суб'єктів господарювання у системі створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів є забезпечення потреб населення ліками належної якості та в необхідному асортименті.
- (11) За змістом своєї діяльності на різних ланках системи, що забезпечує населення готовими для використання лікарськими засобами, можна виділити такі групи:
- (i) виробники (вітчизняні та іноземні);
 - (ii) представництва іноземних виробників (без права/з правом юридичної особи);
 - (iii) імпортери;
 - (iv) суб'єкти господарювання, що здійснюють оптову торгівлю лікарськими засобами;
 - (v) суб'єкти господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами;
 - (vi) заклади охорони здоров'я.

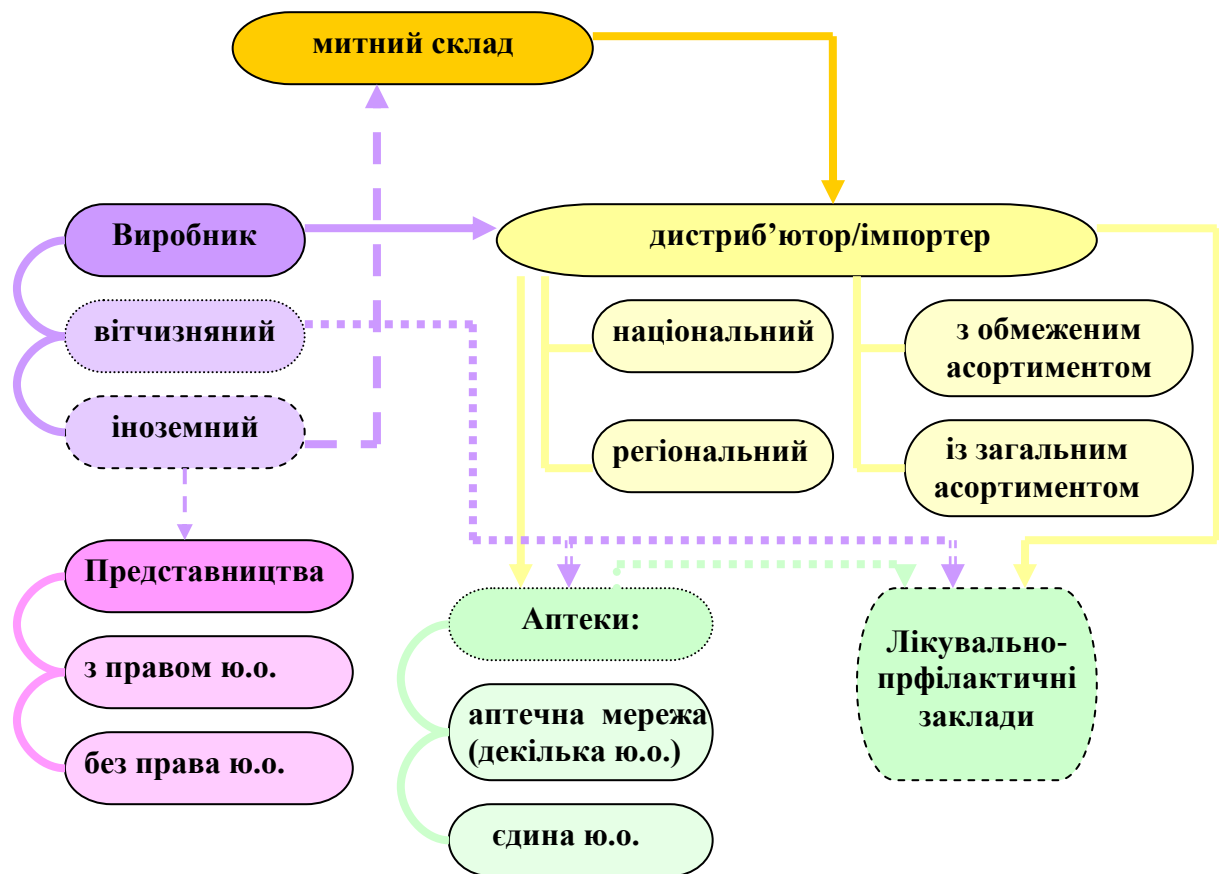

Рис. 5.1. Система функціонування фармацевтичних ринків в Україні

- (12) Отже, до моменту купівлі лікарських засобів кінцевими споживачами в аптеці, цей товар проходить певний шлях від виробника/імпортера до оптових дистриб'юторів, далі від оптовиків до аптечних закладів (або від вітчизняного виробника до аптечних мереж), а тільки потім через аптеку потрапляють до кінцевого споживача, який купує ліки для власного споживання.
- (13) У ланцюгу постачання лікарських засобів до кінцевого споживача (пацієнта) бере участь щонайменше три учасники товарних ринків, а саме: вітчизняний виробник/імпортер → оптовик/дистриб'ютор → аптека, кожен з яких може мати безпосередній вплив на формування ціни лікарського засобу.
- (14) При цьому найбільші претензії з боку споживачів у питаннях, зокрема, зростання цін на лікарські засоби мають аптечні заклади, оскільки саме вони є прямими (кінцевими) продавцями лікарських засобів хворим.

- (15) Враховуючи, що кожна ланка руху лікарського засобу може впливати на його остаточну вартість, дослідження Комітету здійснювалися за такими основними напрямками:
- (15.1.) дослідження каналів збуту лікарських засобів іноземного виробництва, учасниками яких є суб'єкти господарювання, що входять до складу транснаціональних компаній, та вітчизняні дистриб'ютори, на предмет дотримання ними законодавства про захист економічної конкуренції;
 - (15.2.) вплив виробників/імпортерів, дистриб'юторів на ціноутворення лікарських засобів в Україні;
 - (15.3.) дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами.

[Повернутися до змісту](#)

5.1. Розслідування діяльності імпортерів та дистриб'юторів лікарських засобів

- (1) Комітет розглядає ряд справ за ознаками вчинення іноземними фармацевтичними компаніями (їх дочірніми компаніями) та великими вітчизняними дистриб'юторами лікарських засобів порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій.
- (2) Зазначені справи Комітет розпочав з власної ініціативи за результатами проведеного дослідження українських ринків лікарських засобів з огляду на соціальну важливість вказаних ринків, зумовлену, серед іншого, істотною питомою вагою державних закупівель.
- (3) На сьогодні Комітетом прийнято рішення у справах щодо наступних суб'єктів господарювання:
- (4) Компанії «Алкон Фармасьютікалз ЛТД» і дистриб'юторів ТОВ «БадМ», СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД», ПрАТ «Альба Україна», ТОВ «ВЕНТА.ЛТД», які є імпортерами лікарських засобів виробництва групи «Алкон». Лікарські засоби групи «Алкон» призначені для лікування офтальмологічних захворювань.
- (5) ТОВ «Серв'є Україна», яке є імпортером ліків виробництва компанії «Серв'є», і дистриб'юторів: СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД», ТОВ «БадМ», ТОВ «А'СТА», ТОВ «Людмила-Фарм», ТОВ «ВЕНТА.ЛТД», ТОВ «Фармако», ПрАТ «Альба Україна», ТОВ «Фра-М». Лікарські засоби групи Серв'є призначені для лікування, зокрема: серцево-судинної системи, онкологічних захворювань, цукрового діабету.
- (6) Як встановлено Комітетом за результатами розгляду справ, іноземні виробники лікарських засобів:
- (7) - або поставляють свою продукцію в Україну через своїх ексклюзивних імпортерів, які зазвичай пов'язані з виробником відносинами контролю (імпортери). У свою чергу імпортери реалізують ліки обмеженому колу великих українських дистриб'юторів, які зазвичай придбають широкий асортимент лікарських засобів оптовими партіями в різних виробників і в подальшому здійснюють продаж цих ліків аптекам, лікарням, іншим суб'єктам господарювання.
- (8) - або продають свою продукцію за межами України зазначеним великим українським широко асортиментним дистриб'юторам, які у подальшому імпортують відповідну продукцію на територію України.

- (9) Разом з цим кожна з наведених вище іноземних фармкомпаній виробляє низку лікарських засобів, щодо яких в Україні здійснюється державне регулювання цін: шляхом встановлення граничних оптових та роздрібних торговельних надбавок.
- (10) При цьому часто у своїх угодах з українськими дистриб'юторами іноземні виробники або їх представники-імпортери встановлюють такі умови, як: заборона на вивіз лікарських засобів за межі України; зобов'язання перешкоджати третім особам у вивозі товару за межі України; зобов'язання надавати звіти та запровадження умов оплати, що забезпечують контроль фармацевтичної компанії за товаропотоками на ринках лікарських засобів України.
- (11) Разом з цим українські дистриб'ютори добровільно та свідомо погоджуються на вказані обмеження та допомагають фармацевтичним компаніям контролювати товарні ринки, оскільки, одночасно на ринку запроваджуються непрозорі механізми надання знижок з боку іноземних виробників або їх представників на користь дистриб'юторів. Також відбувається фактично розподіл ринків чи джерел постачання за територіальним принципом, асортиментом товарів, за колом покупців або споживачів чи за іншими ознаками.
- (12) Така система договірних відносин може призводити до негативних наслідків, а саме до обмеження конкуренції на ринках лікарських засобів, а також завищення вартості лікарських засобів, реалізованих через процедури державних закупівель. Враховуючи, що ціноутворення під час державних закупівель є регульованим, це призводить до можливості викривлення державного регулювання.
- (13) Враховуючи наявність механізмів впливу на обіг певних лікарських засобів унаслідок згаданої унікальності, а також завдяки відповідним домовленостям з дистриб'юторами, виробники лікарських засобів чи їх ексклюзивні представники – імпортери (що наведені за змістом), фактично встановлюють контроль за обсягами та торгівлею товаром на ринку.
- (14) При цьому такий контроль та можливість завдяки йому встановлювати завищені ціни на лікарські засоби поширюється на весь асортимент лікарських засобів, тобто не тільки на унікальні лікарські засоби, а й на ті, що вже втратили патентний захист, або взагалі є генериками.
- (15) **Важливо, що найпоширенішим інструментом вказаного встановлення контролю, уникнення державного регулювання та**

розподілу ринків є специфічні знижки, які постачальники надають дистриб'юторам.

- (16) Так, зазвичай за договорами поставки оплата товару здійснюється шляхом передоплати або відстрочення платежу за цінами, що встановлюються договором.
- (17) Разом із цим вартість отриманого та реалізованого товару може бути зменшена постфактум на розмір знижки, що передбачається додатками до договору. Умовами надання таких знижок постфактум є: здійснення оплати за товар відповідно до умов договору; реалізація лікарських засобів через тендерні закупівлі; дотримання дистриб'ютором планів придбання/реалізації лікарських засобів, встановлених постачальником; надання дистриб'ютором детальних звітів про обсяги реалізації по каналах дистрибуції; реалізація окремих лікарських засобів конкретним споживачам тощо.
- (18) Унаслідок чого з одного боку дистриб'ютор сплачує кошти за отриманий від імпортера товар, з іншого – імпортер повертає «надмірно» (з урахуванням знижок, наданих після реалізації лікарських засобів) сплачені кошти у вигляді знижок.
- (19) Зрозуміло, що це створює ситуацію подвійного ціноутворення, коли діє два види цін:
 - **номінальна ціна лікарського засобу**, яка зазначається в договорі між постачальником та дистриб'ютором, є базою для нарахування митних зборів, торгових надбавок. Саме від цієї номінальної ціни залежить ціна ліків для кінцевих споживачів. Крім того, державний регулятор саме стосовно таких цін оцінює питання додержання норм щодо державного регулювання цін;
 - **реальна ціна лікарського засобу**, яка є меншою за номінальну та фактично сплачується дистриб'ютором постачальнику (з урахуванням знижки, що надається після реалізації відповідних ліків).
- (20) Більш того, вказана непрозора система ціноутворення, яка існує роками, фактично не стимулює збут лікарських засобів та не посилює конкуренцію між дистриб'юторами, а, навпаки, забезпечує останніх прихованим доходом, отриманим за обмеження конкуренції на ринку.

- (21) Матеріали справ свідчать, що знижки, які отримують дистриб'ютори, не сприяють зниженню цін для покупців та кінцевих споживачів лікарських засобів.
- (22) Навпаки, у випадках, коли навіть постачальники надають українським дистриб'юторам додаткові знижки на лікарські засоби, які були реалізовані через процедуру державних закупівель, з мовчазної згоди постачальників, дистриб'ютори реалізують лікарські засоби через процедури державних закупівель за цінами вищими від цін реалізації цих препаратів в аптечну мережу.
- (23) Комітетом встановлено, що існування вказаних звичаїв ділового обороту, зокрема, зі встановлення непрозорих умов оплати призводить до стримування паралельного імпорту лікарських засобів в Україну та прихованого збільшення доходності окремих учасників ринків дистрибуції, що надає їм додаткові необґрунтовані конкурентні переваги, а також до можливості маніпулювання цінами в умовах державного регулювання, що також надає необґрунтованих конкурентних переваг.
- (24) Вказані узгоджені дії іноземних фармацевтичних компаній та українських дистриб'юторів мають суттєвий негативний вплив на конкуренцію на ринку, про який свідчить аналіз ринків та матеріали розслідувань, зокрема:
- розвиток ринку відбувається не інтенсивним шляхом, коли завдяки ціновій конкуренції має місце зростання обсягів ринку за рахунок споживання - у натуральних одиницях виміру. Навпаки, останні роки в Україні спостерігається зростання ринку в грошовому виразі на тлі скорочення ринку в кількості проданих упаковок;
 - спостерігається скорочення кількості українських дистриб'юторів та підвищення рівня концентрації на цих ринках.
- (25) Також Комітет виявив, що використання компанією та дистриб'юторами знижок може слугувати механізмом розподілу ринків за територіальним принципом, асортиментом товарів, за колом покупців або споживачів.
- (26) Отже, наведені умови договорів між виробниками або їх представниками, та дистриб'юторами мають антиконкурентний ефект.
- (27) До того ж обидві сторони цих відносин отримують власні переваги від такої співпраці за рахунок ущемлення інтересів кінцевого споживача та держави.

- (28) Враховуючи зазначене, Комітет кваліфікує такі дії як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій.
- (29) Згідно з оцінкою Комітету, розгляд цих справ сприяє посиленню конкуренції на ринку в результаті усунення необґрунтованого обмеження паралельного імпорту, недопущення необґрунтованого підвищення цін.
- (30) За результатами розгляду справи щодо компанії «Алкон Фармасьютікалз ЛТД» і дистриб'юторів ТОВ «БадМ», СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД», ПрАТ «Альба Україна», ТОВ «ВЕНТА.ЛТД», які є імпортерами лікарських засобів виробництва групи «Алкон», 08.09.2016 Комітетом прийнято рішення, яким дії компанії та дистриб'юторів щодо укладення відповідних дистриб'юторських договорів, які діяли протягом 2011 – 2013 рр., умови яких стосуються встановлення цін на лікарські засоби виробництва групи «Алкон», що реалізуються на території України, оскільки призводять до завищення цін на лікарські засоби під час реалізації через процедури державних закупівель, є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 6 та пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються встановлення цін на лікарські засоби виробництва групи «Алкон» та реалізуються на території України. За вчинені порушення на відповідачів у справі накладено штрафи. Штраф у розмірі 938 тисяч гривень компанією Алкон Фармасьютікалз ЛТД» сплачено у встановлені законом строки.
- (31) За результатами розгляду справи щодо дій ТОВ «Серв'є Україна», яке є імпортером ліків виробництва компанії «Серв'є», і дистриб'юторів: СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» ТОВ «БадМ», ТОВ «А'СТА», ТОВ «Людмила-Фарм», ТОВ «ВЕНТА.ЛТД», ТОВ «Фармако», ПрАТ «Альба Україна», ТОВ «Фра-М» прийнято рішення, яким дії Компанії та дистриб'юторів визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються встановлення контролю над ринками лікарських засобів групи компаній Servier, які реалізуються на території України, та розподілу ринків за колом покупців у сфері державних закупівель. За вчинені порушення на відповідачів у справі накладено штрафи.
- (32) Решта справ знаходиться на розслідуванні, а саме щодо таких суб'єктів господарювання:

- (33) Компанії «Ф.Хоффманн-Ля Рош Лтд» (Швейцарія), ТОВ «Рош Україна», яке є імпортером ліків виробництва компанії «Ф.Хоффманн-Ля Рош Лтд», і дистриб'юторів: ТОВ «Бізнес Центр Фармація», ТОВ «БадМ», ПрАТ «Альба Україна». Компанія «Ф.Хоффманн-Ля Рош Лтд» є одним із провідних постачальників лікарських засобів препаратів у галузі онкології, вірусології і трансплантології.
- (34) ТОВ «Санофі-Авентіс Україна», яке є імпортером ліків виробництва групи компанії Санофі, і дистриб'юторів: СП ТОВ «Оптіма-Фарм, Лтд.», ТОВ «БадМ». Лікарські засоби групи компанії Санофі призначені для лікування цукрового діабету та онкологічних захворювань.
- (35) ТОВ «ГлаксоСмітКляйн Фармасьютікалс Україна», яке є імпортером ліків виробництва компаній групи «ГлаксоСмітКляйн», і дистриб'юторів: ТОВ «БадМ», СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД», ПрАТ «Альба Україна», ТОВ «Фра-М», ТОВ «ВЕНТА.ЛТД». Лікарські засоби групи «ГлаксоСмітКляйн» призначені для лікування, зокрема, онкологічних захворювань, цукрового діабету, вірусних та інфекційних захворювань.
- (36) ТОВ «Байєр», яке є ексклюзивним дистриб'ютором на територію України лікарських засобів, що виробляються групою компаній «Bayer», і дистриб'юторів: ТОВ «БадМ», СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД», ТОВ «Фра-М», ПрАТ «Альба Україна» і ТОВ «Вента.ЛТД». Лікарські засоби групи компаній «Bayer» застосовуються, зокрема, у таких напрямках: кардіологія (антикоагулянти, профілактика інсульту), загальна терапія (антибіотики), чоловіче здоров'я, жіноче здоров'я (контрацепція, ведення менопаузи і лікування гінекологічних захворювань), спеціалізована терапія (препарати для лікування захворювань центральної нервової системи і легеневої гіпертензії), онкологія (протипухлинні препарати), діагностична радіологія (контрастні засоби для магнітно-резонансної та комп'ютерної томографії).
- (37) ТОВ «Тева Україна», яке є імпортером ліків виробництва компаній групи «Тева Фармасьютікалз Індастріз Лімітед», і дистриб'юторів ТОВ «БадМ», СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД», ПрАТ «Альба Україна», ТОВ «Фра-М», ТОВ «ВЕНТА.ЛТД», ТОВ «Фалбі», ТОВ «Старвайс Фарм», ТОВ «Медікс-рей Інтернешнл Груп», ТОВ «Аптека Біокон». Лікарські засоби групи «Тева Фармасьютікалз Індастріз Лімітед» призначені для лікування захворювань, зокрема, онкологічних, центральної нервової системи, психічних, дихальної системи, серцево-судинної системи, жіночого здоров'я, порушень кісткового метаболізму, печінки та шлунково-кишкового тракту.

- (38) Наслідком вищенаведених дій іноземних фармацевтичних компаній та українських широкоасортиментних дистриб'юторів є обмеження паралельного імпорту лікарських засобів в Україну, зниження рівня конкуренції та можливість встановлення необґрунтовано завищених цін реалізації не тільки на оригінальні лікарські засоби, а навіть на ті лікарські засоби, які вже втратили патентний захист і мають ряд генериків. Також зазначені практики дозволяють спотворювати державне регулювання у сфері реалізації лікарських засобів, яке передбачає регулювання торговельних надбавок на різних рівнях продажів.
- (39) У зв'язку із зазначеним Комітет пропонує розглянути питання про відмову від існуючого підходу цінового регулювання, а саме: регулювання торговельної надбавки. Натомість пропонується запровадити аналогічні найкращим світовим практикам механізми повернення (реїмбурсації) коштів пацієнтам виходячи з референтного ціноутворення:
- для лікарських засобів, що перебувають під патентним захистом, зовнішнє референтне ціноутворення, тобто те, що орієнтоване на ціни цього ж препарату у референтних країнах;
 - для лікарських засобів, що втратили патентний захист, - внутрішнє референтне ціноутворення, тобто те, що орієнтоване на ціни препаратів – генериків.

[Повернутися до змісту](#)

5.2. Вплив виробників/імпортерів, дистриб'юторів на ціноутворення лікарських засобів в Україні

- (1) Починаючи з 2014 року, вартість лікарських засобів в аптечних закладах стрімко зростає.
- (2) Проаналізувавши вплив макроекономічних факторів, було встановлено, що суттєвий вплив на формування вартості лікарських засобів мають такі об'єктивні чинники, як курс національної валюти, рівень інфляції, зміни системи оподаткування, введення додаткового імпортного збору.
- (3) Аналіз динаміки зміни курсу іноземної валюти засвідчив:
 - за результатами 2014 року курс долара США зріс більш ніж на 95 відсотків, а євро – близько на 80 відсотків;
 - за перше півріччя 2015 року курс долара США зріс приблизно на 33 відсотки, а євро – близько на 28 відсотків.
- (4) У 2014 – першому півріччі 2015 року загальний (середній) рівень зростання цін на фармацевтичну продукцію, медичні товари та обладнання підвищився більш ніж на 75 відсотків.⁸
- (5) Оскільки, крім макроекономічних факторів, вплив на вартість лікарських засобів здійснюється кожною ланкою руху лікарського засобу, Комітет з'ясовував питання встановлення каналів постачання лікарських засобів оптовими партіями та формування їх вартості на прикладі визначеного переліку лікарських засобів.
- (6) Дослідженням було охоплено 161 лікарський засіб, з них 50 лікарських засобів вітчизняного виробництва та 111 лікарських засобів іноземного виробництва.
- (7) Перелік лікарських засобів, що були включені в дослідження, було сформовано шляхом узагальнення, зокрема:
 - інформації, наданої аптечними мережами стосовно лікарських засобів, закупівельна ціна на які стрімко зростає (більш ніж на 80 відсотків);
 - інформації, отриманої від громадян, які зверталися зі скаргами до органів Комітету, щодо суттєвої зміни цінової пропозиції на окремі лікарські засоби;

⁸ Індекс споживчих цін (індекс інфляції) на фармацевтичну продукцію, медичні товари та обладнання (за повідомленням Державної служби статистики України).

- моніторингу лікарських засобів, які користуються найбільшим попитом, на основі наявної інформації, яка знаходиться у вільному доступі;
 - аналізу можливості взаємозамінності лікарських засобів при лікуванні окремих захворювання з однією МНН (міжнародною непатентованою назвою) та терапевтичної взаємозамінності з ними лікарських засобів з іншими МНН;
- (8) На початку дослідження, за результатами аналізу закупівельно-збутової політики вітчизняних дистриб'юторів, у період із січня по квітень 2014 року Комітетом було виявлено непоодинокі випадки зростання цін на лікарські засоби, які випереджали динаміку зростання курсу іноземної валюти.
- (9) Комітетом було досліджено структуру ринку надання послуг з постачання оптових партій лікарських засобів та виробів медичного призначення у широкоасортиментному наборі.
- (10) На початку 2014 року становище ТОВ «БаДМ», СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД», ПрАТ «Альба Україна» та ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» із сукупною часткою 87 відсотків засвідчило про наявність у суб'єктів господарювання значної ринкової влади порівняно з іншими наявними конкурентами внаслідок порівняно невеликого розміру часток ринку, які належать конкурентам.
- (11) З метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції Комітетом 05 березня 2015 року було надано обов'язкові для розгляду рекомендації ТОВ «БаДМ», СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД», ПрАТ «Альба Україна» та ТОВ «ВЕНТА.ЛТД»
- (12) Комітет рекомендував найбільшим українським дистриб'юторам утриматися від встановлення економічно необґрунтованих оптово-відпускних цін на лікарські засоби.
- (13) За результатами розгляду наданих рекомендацій суб'єкти господарювання, що діють на ринку надання послуг з постачання оптових партій лікарських засобів та виробів медичного призначення у широкоасортиментному наборі, повідомили про їх розгляд та врахування наданих рекомендацій під час формування цінової політики.
- (14) Для об'єктивного аналізу формування вартості лікарських засобів у 2014 – першому півріччі 2015 року Комітетом було проаналізовано інформацію щодо ціноутворення на визначені лікарські засоби, надану найбільшими

за обсягом поставок в аптечні заклади в грошовому виразі за 2014 рік дистриб'юторами⁹ та провідними вітчизняними виробниками, імпортерами лікарських засобів, а також представництвами іноземних виробників лікарських засобів.

5.2.1. Закупівельно-збутові операції вітчизняних дистриб'юторів з лікарськими засобами вітчизняного виробництва

- (15) Під час дослідження Комітетом було проаналізовано договірні відносини вітчизняних виробників з вітчизняними дистриб'юторами.
- (16) Переважна більшість вітчизняних виробників у договорах поставки товарів не визначають ціну, асортимент та найменування товару, що постачається.
- (17) Ціна в таких випадках:
 - погоджується сторонами при формуванні замовлень на поставку;
 - визначається на підставі прайс-листів виробників, чинних на момент замовлення;
 - затверджується в специфікаціях до договору (щомісячних тощо);
 - вказується в накладних (видаткових, видатково-транспортних, товарно-транспортних, на відпуск тощо).
- (18) Ціна на вітчизняні лікарські засоби не регламентується положеннями договорів і може змінюватися протягом дії договору за рішенням виробника на будь-якому етапі.
- (19) Окремі вітчизняні виробники під час укладання договорів поставки визначають ціну, асортимент та найменування товарів, які можуть закуповуватися за цими договорами, в єдиних генеральних специфікаціях, зміни до яких вносяться шляхом укладання додаткових угод або підписання нової генеральної специфікації.
- (20) Більшість вітчизняних виробників надають знижку та/або бонуси за договором купівлі-продажу, які становлять 2/3/5/7/10/13 відсотків.
- (21) **Тобто, відповідно до договорів поставок вітчизняних дистриб'юторів з вітчизняними виробниками, ціна закупівлі лікарських засобів,**

⁹ За даними аналітичної системи дослідження ринків «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research», наданої ТОВ «Моріон» на вимогу Комітету.

будучи «точкою відрахування» у ланцюгу формування вартості лікарських засобів, може легко змінюватися постачальниками за власним рішенням.

- (22) Закупівельно-збутові операції дистриб'юторів з лікарськими засобами вітчизняного виробництва в економічно нестабільний період характеризуються переважно постійними закупівлями лікарських засобів в обсягах, які задовольняють попит в короткострокових періодах.
- (23) Ціни на лікарські засоби вітчизняного виробництва, за якими дистриб'ютори здійснюють їх закупівлю, змінюються вітчизняними виробниками під впливом інфляції.
- (24) Закупівельні ціни на лікарські засоби вітчизняного виробництва у досліджуваному періоді зросли від 30 до 185 відсотків.
- (25) Найбільшого здорожчання з переліку лікарських засобів, які включені в дослідження, зазнали:
 - (25.1.) СПРОНОЛАКТОН-ДАРНИЦЯ, табл. по 25 мг № 30 виробництва ПрАТ «ФФ «Дарниця». Ціна, за якою вітчизняні дистриб'ютори здійснювали закупівлю лікарського засобу в досліджуваному періоді, зросла з 16 грн/упаковку (в середньому) у січні 2014 року до 46 грн/упаковку (в середньому) у червні 2015 року. У середньому ціна зросла приблизно на 185 відсотків.
 - (25.2.) СІК ПОДОРОЖНИКА, рідина, 100 мл, флакон № 1 виробництва ПАТ «Лубнифарм». У січні 2014 року вітчизняні дистриб'ютори заповували лікарський засіб за ціною 16,7 грн/упаковку (у середньому), а в червні 2015 – за ціною 38 грн/упаковку (у середньому). У цілому впродовж досліджуваного періоду ціна, за якою оптові дистриб'ютори здійснювали закупівлю лікарського засобу, зросла більш ніж на 125 відсотків.
 - (25.3.) СИРОП ПОДОРОЖНИКА, сироп по 130 г у флаконах № 1, у банках № 1 виробництва ТОВ «Тернофарм». Ціна закупівлі лікарського засобу вітчизняними дистриб'юторами в досліджуваному періоді зросла з 18,5 грн/упаковку (у середньому) у січні 2014 року до 33,9 грн/упаковку (у середньому) у червні 2015 року, тобто приблизно на 80 відсотків.
 - (25.4.) ВІНПОЦЕТИН, р-н д/ін. 5 мг/мл по 2 мл в ампулах, № 10 виробництва АТ «Лекхім-Харків». Закупівельна ціна на лікарський засіб для оптових дистриб'юторів зросла з 8,5 грн/упаковку (у середньому) у січні 2014 року до 16,95 грн/упаковку (у середньому) у червні 2015 року. У

середньому в досліджуваному періоді закупівельна ціна на лікарський засіб зросла приблизно на 90 відсотків.

- (25.5.) ВІНПОЦЕТИН, р-н д/ін. 5 мг/мл по 2 мл в ампулах № 10 виробництва ПАТ «НВЦ «Борщагівський ХФЗ». У першому півріччі 2015 року закупівлю лікарського засобу здійснювало також ТОВ «ВЕНТА.ЛТД». Ціна, за якою здійснювалася закупівля у визначений період, зросла з 14,45 грн/упаковку (у середньому) у січні 2015 року до 21,48 грн/упаковку (у середньому) у березні 2015 року, коли була здійснена остання закупівля в досліджуваному періоді, тобто більш ніж на 45 відсотків. Протягом всього досліджуваного періоду закупівлю лікарського засобу здійснювало ТОВ «БадМ». Ціна, за якою здійснювалася закупівля, зросла з 10,08 грн/упаковку (у середньому) у січні 2014 року до 21,71 грн/упаковку (у середньому) у червні 2015 року, тобто приблизно на 115 відсотків.
- (25.6.) ДОКСИЦИКЛІН, капсули по 100 мг, № 10 виробництва ПАТ «НВЦ «Борщагівський ХФЗ». Ціна, за якою оптові дистриб'ютори здійснювали закупівлю лікарського засобу в досліджуваному періоді, зросла з 3,4 грн/упаковку (у середньому) у січні 2014 року до 6,3 грн/упаковку (у середньому) у червні 2015 року, тобто приблизно на 84 відсотки.
- (25.7.) НАЗАЛОНГ®, спрей назальний, дозований 0,05% по 10 г у флаконі з назальним розпилювачем № 1 виробництва ТОВ «Мікрофарм». Закупівельна ціна для дистриб'юторів у досліджуваному періоді зросла з 11,4 грн/упаковку (у середньому) у січні 2014 року до 22,5 грн/упаковку (у середньому) у червні 2015 року, тобто приблизно на 97 відсотків.
- (26) Динаміка зміни цін, за якими вітчизняні дистриб'ютори здійснюють закупівлю лікарських засобів вітчизняного виробництва, свідчить про безпосередній зв'язок між збільшення цін і зростанням курсу валют.**
- (27) Цінова політика вітчизняних дистриб'юторів щодо лікарських засобів вітчизняного виробництва не передбачає врахування курсу валют під час нарахування торговельної надбавки, а приймається лише ціна одиниці товару, що встановлена в договорі.
- (28) Під час аналізу закупівельно-збутової політики вітчизняних дистриб'юторів було виявлено непоодинокі випадки, коли в піковий період девальвації гривні, що припав на лютий - березень 2015 року, на тлі сталих закупівельних цін середня оптово-відпускна ціна на лікарські

засоби була диференційованою і тенденція її зміни відповідала динаміці курсових коливань, з максимальним підвищенням у лютому - березні 2015 року та подальшим зниженням.

- (29) Така цінова політика спостерігалася під час реалізації лікарських засобів:
- АНТИСТРУМІН-ДАРНИЦЯ, таб. 1 мг № 50 виробництва ПрАТ «ФФ «Дарниця»;
 - Уроксолін, табл. по 50 мг № 50 виробництва ПАТ «Вітаміни»;
 - Кратал, табл. № 20 виробництва ПАТ «НВЦ «Борщагівський ХФЗ»;
 - МАГНІКОР, табл. 75 мг № 30 виробництва ПАТ «Київський вітамінний завод»;
 - ЛАМІКОН®ДЕРМГЕЛЬ, гель 1 % по 15 г у тубах № 1 виробництва ПАТ «Фармак».
- (30) Більш детальний аналіз цінової політики вітчизняних виробників стосовно зазначених лікарських засобів наведено в [додатку 1](#) до цього Звіту.
- (31) Динаміка зміни цін, за якими вітчизняні дистриб'ютори здійснюють закупівлю лікарських засобів вітчизняного виробництва, свідчить про безпосередній зв'язок між збільшенням цін і зростанням курсу валют.**

5.2.2. Закупівельно-збутові операції вітчизняних дистриб'юторів з лікарськими засобами іноземного виробництва.

- (32) Аналіз договірних відносин з іноземними виробниками та імпортерами засвідчив, що в досліджуваний період, який відповідає періоду нестабільної економічної ситуації в Україні, умови поставок не зазнали суттєвих змін.
- (33) Більшість договорів поставок іноземних виробників з вітчизняними дистриб'юторами та імпортерами в досліджуваний період – це пролонговані договори, які були укладені за часів стабільної економічної ситуації.
- (34) Асортимент та ціни на лікарські засоби, які закуповуються, визначаються у Генеральних специфікаціях, які є невід'ємною частиною договорів.

- (35) Ціни одиниці лікарського засобу в договорах оптових дистриб'юторів з іноземними виробниками зазначаються в доларах США або євро.
- (36) Ціна одиниці лікарського засобу в договорах оптових дистриб'юторів з імпортерами зазначається як і в іноземній, так і в національній валюті.
- (37) У період нестабільної економічної ситуації не було виявлено фактів зростання валютної вартості лікарських засобів.
- (38) Відповідно до умов поставок, іноземні виробники забезпечують перевезення лікарських засобів на територію України до визначеного місця (зазвичай – логістичний центр продавця).
- (39) Більшість іноземних виробників організовують перевезення лікарських засобів без прийняття на себе пов'язаних з ним ризиків.
- (40) Фактично всі витрати, пов'язані з перевезенням, сплачують вітчизняні дистриб'ютори, оскільки відповідно до договорів поставки вартість перевезень включається до ціни лікарського засобу.
- (41) Відповідно до визначених у договорах з імпортерами умов поставки, усі витрати та ризики, пов'язані з переведенням товару з підприємства продавця до місця призначення, зазвичай покладаються на оптових дистриб'юторів.
- (42) У положеннях договорів зазвичай визначається загальна сума договору, яка визначається відповідно до генеральної специфікації.
- (43) Строки та умови оплати за лікарські засоби визначаються в умовах договорів або в додатках до них.
- (44) Як правило, поставки здійснюються партіями згідно із замовленнями.
- (45) Мінімальна сума замовлення визначається положеннями договорів.
- (46) Оплата здійснюється у валюті договорів шляхом 100-відсоткової передплати на банківські рахунки іноземних виробників та/або протягом визначеного періоду – 20/30/60/90 днів з дати виставлення рахунка-фактури за умови надання банківських гарантій.
- (47) Основні умови надання знижок у досліджуваний період в договірних відносинах іноземних виробників та імпортерів з дистриб'юторами не змінилися.
- (48) Зокрема, знижки передбачаються:

- відповідно до вибраних умов оплати – чим менший період відстрочки платежів, тим більша знижка;
 - при підтримці на складах оптових дистриб'юторів визначеного обсягу (70/90/100 відсотків) асортименту товару іноземного виробника;
 - при поставці лікарських засобів з терміном придатності менше ніж 70 відсотків від загального; при здійсненні щоквартальних/річних планів закупівель;
 - при продажу закуплених лікарських засобів у державні установи/лікувально-профілактичні заклади.
- (49) Деякі іноземні виробники в додаткових угодах до договорів з вітчизняними дистриб'юторами передбачали надання транзитних знижок, у вигляді кредитної ноти, з метою їх подальшої виплати третім особам – аптечним мережам шляхом зменшення дебіторської заборгованості.
- (50) Окремі виробники лікарських засобів під час стрімких девальваційних процесів передбачали положеннями додаткових угод покриття курсової різниці або фіксації курсу долара США/євро.
- (51) Зміна загальної суми договору, мінімальної суми замовлення, ціни лікарських засобів, розміру знижок, терміну відстрочки платежу на окремі партії здійснювалися шляхом укладання додаткових угод.
- (52) Договірні відносини українських дистриб'юторів з іноземними виробниками та імпортерами містять положення щодо можливості зміни постачальником цін на підставі власних рішень.
- (53) Тобто, відповідно до договорів поставок вітчизняних дистриб'юторів з іноземними виробниками та імпортерами ціна закупівлі лікарських засобів може змінюватися постачальниками за власним рішенням.**
- (54) Закупівельно-збутові операції вітчизняних дистриб'юторів з лікарськими засобами іноземного виробництва, придбаними за іноземну валюту, характеризуються закладанням в оптово-відпускну ціну фінансових ризиків, пов'язаних в курсовими коливаннями на міжбанківському ринку в період економічної нестабільності в Україні.
- (55) При здійсненні регулярної закупівлі та реалізації лікарських засобів іноземного виробництва обсяг фінансових ризиків від макроекономічних факторів, які закладаються в оптово-відпускну ціну вітчизняними дистриб'юторами, суттєво знижується.

- (56) Для проведення оплати за зовнішньоекономічними контрактами, що передбачають імпорту товарів в Україну, суб'єкти господарювання-імпортери здійснюють придбання іноземної валюти за гривню на міжбанківському валютному ринку.
- (57) Формування оптово-відпускної ціни здійснюється у гривні на момент реалізації товару, а в розрахунок береться середньозважена вартість придбання лікарських засобів та актуальний курс придбання іноземної валюти.
- (58) Тобто, за умови регулярних закупівель та реалізації, при формуванні оптово-відпускної ціни ризики від курсових коливань мінімізуються.
- (59) При цьому зміна закупівельної ціни на лікарські засоби іноземного виробництва відображає тенденцію зміни курсу валют, з її зростанням до лютого 2015 року, та подальшим зниженням.
- (60) Така цінова політика вітчизняних дистриб'юторів спостерігається, наприклад, під час закупівельно-збутових операцій з лікарськими засобами:
- 5-НОК®, табл. по 50 мг № 50, у контейнерах виробництва Лек фармацевтична компанія д. д., Словенія;
 - ВІКС АКТИВ СИМПТОМАКС ПЛЮС, порошок для приготування орального р-ну у саше № 10, у картонній пачці виробництва компанії «Рафтон Лабораторізі Лімітед», Великобританія;
 - Доксидене, капсули м'які по 100 мг № 10 виробництва компанії «Меркле ГмбХ», Німеччина;
 - ВІКС АКТИВ СИНЕКС, спрей назальний, 0,5 мг/мл по 15 мл у скляному флаконі зі спрей-насосом № 1, у картонній пачці виробництва компанії «Проктер енд Гембл Мануфакчурінг ГмбХ», Німеччина;
 - ЕССЕНЦІАЛЕС® ФОРТЕ Н, капсули по 300 мг № 30 виробництва компаній «Ей. Наттерманн енд Сайі ГмбХ», Німеччина, «Санofi-Авентіс Сп. з о.о.», Польща;
 - КОЛДРЕКС ХОТРЕМ® ЛИМОН, порошок д/орального р-ну по 5 г у пакетиках № 10 виробництва компанії «СмітКляйн Бічем С.А.», Іспанія;
 - КОРТЕКСІН®, ліофілізат д/р-ну д/ін. по 10 мг у флаконах № 10 виробництва ТОВ «ГЕРОФАРМ», Російська Федерація;

- НАЗОЛ®, спреї назальний 0,05 % по 15 мл у флаконах № 1 виробництва компанії «Істітуто Де Анжелі С.р.л», Італія;
 - Сироп від кашлю Др. Тайсса, сироп по 100 мл у флаконах № 1 виробництва компанії «Др. Тайсс Натурварен ГмбХ», Німеччина;
 - Сироп від кашлю Др. Тайсса, сироп по 250 мл у флаконах № 1 виробництва компанії «Др. Тайсс Натурварен ГмбХ», Німеччина;
 - Фарингосепт зі смаком лимону, льодяники пресовані, по 10 мг, № 20 виробництва компанії «КК Терапія АТ», Румунія;
 - Фарингосепт, льодяники пресовані, по 10 мг, № 20 виробництва компанії «КК Терапія АТ», Румунія;
 - ЮНІДОКС СОЛЮТАБ®, таблетки, що диспергуються по 100 мг, № 10 виробництва компанії «Астеллас Фарма Юроп Б.В.», Нідерланди.
- (61)** Під час здійснення нерегулярних закупівель та реалізації лікарських засобів іноземного виробництва, наявних на складах дистриб'юторів залишків продукції, за умов нестабільної економічної ситуації, в оптово-відпускну ціну включаються фінансові ризики від макроекономічних факторів, зокрема, пов'язані з курсовими коливаннями, зміною платоспроможності попиту та зміною обсягів купівельних фондів, що дає можливість перекладати всі можливі ризики від негативного впливу макроекономічних факторів на кінцевого споживача.
- (62)** Така цінова політика дистриб'юторів спостерігається, наприклад, під час закупівельно-збутових операцій з наведеними лікарськими засобами, ціна залишків яких на складі зростала відповідно до зростання курсу валют:
- Лікарський засіб ВІБРАМІЦИН Д, таблетки, що диспергуються по 100 мг, № 10 виробництва компанії «Пфайзер Пі.Джі.Ем», Франція;
 - Лікарський засіб НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28 виробництва компанії «БЕРЛІН-ХЕМІ АГ», Німеччина;
 - Лікарський засіб Галстена®, табл. № 12 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
 - Німесил, гран д/пригот сусп., пакет 2 г виробництва компаній «Лабораторіос Менаріні С.А», Іспанія, «Файн Фудс енд Фармасьютикалз Н.Т.М. С.П.А.», Італія;
 - Галстена®, краплі 20 мл фл. № 1 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;

- Галстена®, краплі 50 мл фл. № 1 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
- Галстена®, табл. № 48 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
- Гентос®, краплі, 20 мл виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
- Гентос®, краплі, 50 мл виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
- Гентос®, табл. № 20 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
- Гербіон® сироп подорожника, 150 мл у флаконі, № 1 виробництва компанії «КРКА, д.д. », Ново место, Словенія;
- Гербіон® сироп первоцвіту, 150 мл. у флаконі № 1 виробництва компанії «КРКА, д.д. », Ново место, Словенія;
- ДАЛЕРОН®, гранули д/орального р-ну по 5 г у пакетиках № 10 виробництва компанії «КРКА, д.д. », Ново место, Словенія;
- ДЕРМАДРІН, мазь 20 мг/г, по 20 г у тубі, № 1 виробництва компанії «Фармацеутише Фабрік Монтавіт ГмбХ», Австрія;
- Отипакс®, вушні краплі, 16 г виробництва компанії «БІОКОДЕКС», Франція;
- Беродуал® Н, спрей 10 мг, 200 доз виробництва компанії «Берінгер Інгельхайм Фарма ГмбХ і Ко. КГ», Німеччина;
- ВЕРОШПІРОН, таблетки 25 мг, № 20 виробництва ВАТ «Гедеон Ріхтер», Угорщина;
- ВЕРОШПІРОН, капсули 50 мг, № 30 виробництва ВАТ «Гедеон Ріхтер», Угорщина;
- ВЕРОШПІРОН, капсули 100 мг, № 30 виробництва ВАТ «Гедеон Ріхтер», Угорщина;
- ГРОПРИНОЗИН®, 500 мг, № 20 виробництва ТОВ «Гедеон Ріхтер Польща», Польща;
- ГРОПРИНОЗИН®, 500 мг, № 50 виробництва ТОВ «Гедеон Ріхтер Польща», Польща;
- Бісептол®, табл. 480 мг, № 20 виробництва компанії «Паб'яніцький фармацевтичний завод Польфа АТ», Польща.

Більш детальний аналіз цінової політики імпортерів та дистриб'юторів на прикладі конкретних лікарських засобів наведено в [додатку 2](#) до цього Звіту.

5.2.3. Переоцінка дистриб'юторами залишків лікарських засобів

Переоцінка вартості лікарських засобів у зв'язку з коливанням міжбанківських курсів валют

- (63) Коливання міжбанківських курсів іноземних валют є однією з підстав для проведення переоцінки лікарських засобів, придбаних за іноземну валюту.
- (64) Відповідно до визначеного законодавством порядку формування цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, щодо яких запроваджено державне регулювання (постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»), ціна одиниці імпортного товару визначається з урахуванням міжбанківського курсу гривні до іноземної валюти на кожен день продажу товару.
- (65) Це автоматично приводить до переоцінок лікарських засобів та виробів медичного призначення, придбаних за іноземну валюту.
- (66) Аналогічний механізм формування цін, у частині визначення гривневого еквівалента, використовується дистриб'юторами щодо лікарських засобів, які не підпадають під державне регулювання.
- (67) Оптово-відпускна ціна дистриб'юторів зазначається у гривні за середнім курсом гривні, встановленим на міжбанківському валютному ринку України, на дату, що передуює даті реалізації товару, до іноземної валюти, за якою здійснюється закупівля товару, по відношенню до офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого НБУ на дату митного оформлення товару, за якою здійснюється його закупівля.
- (68) Такий механізм визначення ціни одиниці імпортного товару дає насамперед українським дистриб'юторам (у тому числі українським дочірнім компаніям зарубіжних фармацевтичних виробників), які імпортують лікарські засоби іноземного виробництва на територію України, можливість мінімізувати валютні ризики, оскільки основа для нарахування постачальницько-збутової надбавки на імпортований товар прив'язується як до встановленого НБУ офіційного курсу гривні на дату митного оформлення товару, так і до середнього курсу гривні,

встановленого на Міжбанківському валютному ринку України на дату реалізації.

- (69) Переоцінка лікарських засобів у зв'язку з коливанням міжбанківських курсів валют проводиться щоденно автоматично, для чого встановлений спеціальний програмний інструмент.
- (70) Отже, основним фактором зміни вартості лікарських засобів є саме закладання в ціну лікарського засобу фінансових ризиків від курсових коливань на міжбанківському валютному ринку.
- (71) При придбанні лікарських засобів в іноземній валюті зазначені ризики включаються в ціну лікарського засобу безпосередньо вітчизняними дистриб'юторами під час формування оптово-відпускних цін, а при придбанні в національній валюті – вітчизняними виробниками та/або українськими дочірніми компаніями зарубіжних фармацевтичних виробників, які імпортують лікарські засоби іноземного виробництва на територію України, та, в окремих випадках, вітчизняними дистриб'юторами.
- (72) Як наслідок, усі ризики, пов'язані з підвищенням курсу валют на міжбанківському валютному ринку, перекладаються на кінцевого споживача.

Переоцінка вартості лікарських засобів на дату складання балансу та протягом звітного періоду.

- (73) Крім коливань міжбанківських курсів іноземних валют, за інформацією дистриб'юторів, можливе здійснення переоцінки (дооцінки/уцінки) вартості лікарських засобів на дату складання балансу та протягом звітного періоду.
- (74) Проведення дооцінки протягом звітного періоду (на початок кожного місяця, в окремих випадках – на дату надходження нового товару) регламентовано Порядком проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей.¹⁰
- (75) Згідно з положеннями Порядку проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей, дооцінці підлягають покупні товарно-матеріальні цінності за умови зміни їх цін (як цін постачальника, так і цін на аналогічні вироби, виготовлені підприємствами України).

¹⁰ Затверджений спільним наказом Міністерства економіки України та Міністерства фінансів України від 31.05.1993 № 37-20/248/07-104.

- (76) Постанова Кабінету Міністрів України та Національного банку України від 19 квітня 1993 р. № 279 «Про нормативи запасів товарно-матеріальних цінностей державних підприємств і організацій та джерела їх покриття», на виконання якої було затверджено Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 17.05.2002 № 669 «Про визнання такими, що втратили чинність деяких постанов Кабінету Міністрів України і Національного банку України», визнана такою, що втратила чинність.¹¹
- (77) Для цілей бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності запаси, зокрема лікарські засоби та товари медичного призначення, не підлягають дооцінці, крім випадків, передбачених пунктом 28 П(С)БО 9, а саме: *«п.28. Якщо чиста вартість реалізації тих запасів, що раніше були уцінені та є активами на дату балансу, надалі збільшується, то на суму збільшення чистої вартості реалізації, але не більше суми попереднього зменшення, визнається інший операційний дохід із збільшенням вартості цих запасів»*.¹²
- (78) **Склалася ситуація, коли постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України втратила чинність, а затверджений на виконання її норм спільний акт Міністерства економіки України та Міністерства фінансів України продовжує діяти і ним керуються у своїй господарській діяльності суб'єкти оптової та роздрібної торгівлі, що мають ознаки ринкової влади на відповідних товарних ринках.**
- (79) Здійснення дооцінки вартості лікарських засобів у разі зміни вартості надходження нової партії товару, дозволяє встановлювати такі ціни реалізації лікарських засобів, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (80) Отже, аналізуючи рух лікарського засобу від виробника/імпортера до дистриб'ютора, вбачається, що всі учасники ринку у своїй господарській діяльності використовують загальноприйняту та характерну для ринку будь-якого товару модель цінової політики, без врахування соціального аспекту фармацевтичної галузі.

¹¹ За інформацією Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, надісланою листом від 27.10.2015 № 3631-04/35648-03 від 27.10.2015 (вх. № 6-01/9803 від 05.11.2015).

¹² За інформацією Міністерства фінансів України, наданою листом від 03.03.2016 № 31-11410-06-13/6396 (вх. № 6-01/2086 від 09.03.2016.)

- (81) Діяльність виробників як вітчизняних, так і іноземних у частині ціноутворення на лікарські засоби, регулюванню з боку держави не підлягає, хоча в минулому були факти спроби такого регулювання.
- (82) Так, до квітня 2015 року в Україні застосовувався механізм референтного ціноутворення стосовно лікарських засобів та виробів медичного призначення, що закуповуються за кошти державного та місцевого бюджетів.
- (83) Однак постановою Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2015 р. № 449 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» було внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 240 «Про референтне ціноутворення на лікарські засоби та вироби медичного призначення, що закуповуються за кошти державного та місцевих бюджетів», зокрема було змінено назву постанови на «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення» та скасовано всі положення, які стосувались референтного ціноутворення на лікарські засоби.
- (84) **Наявна в Україні система стабілізації цін на лікарські засоби шляхом здійснення державного регулювання оптово-відпускних цін на окремі лікарські засоби на практиці засвідчує свою нездатність забезпечити досягнення поставлених цілей такого регулювання, а саме забезпечення цінової доступності лікарських засобів для населення.**
- (85) Проте саме референтне ціноутворення, як спосіб регулювання, є самим ефективним механізмом впливу на рівень цін, посилення конкуренції на ринках еквівалентних лікарських засобів (за однією МНН) через чутливість споживача до рівня цін та забезпечення населення доступними лікарськими засобами.

[Повернутися до змісту](#)

5.3. Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами

- (1) Підставою для проведення дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами було різке зростання у 2014 році цін на лікарські засоби в аптечних закладах, що спричинило велику кількість заяв/звернень/скарг з цього приводу до органів Комітету.

Мета дослідження

- (2) **Метою дослідження було:**

- (i) визначення структури регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах адміністративно-територіальних одиниць кожної з областей та стан конкуренції на цих ринках;
- (ii) встановлення переліку та видів послуг, які надають аптечні мережі під час організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами, та оцінка їх впливу на процес ціноутворення лікарських засобів в аптечній мережі;
- (iii) дотримання учасниками регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами вимог законодавства про захист економічної конкуренції;
- (iv) вжиття заходів у разі виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

- (3) Дослідження проводилось відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605.

[Повернутися до змісту](#)

5.3.1. Порядок проведення дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами

Товарні межі ринку

- (1) Реалізація (відпуск) лікарських засобів громадянам здійснюється, як правило, у роздрібній торговельній мережі – аптеках, аптечних пунктах.
- (2) Відповідно до Ліцензійних умов:
 - **аптека** – заклад охорони здоров'я, основним завданням якого є забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібної торгівлі;
 - **аптечний пункт** – структурний підрозділ аптеки, який створюється в лікувально-профілактичних закладах, основним завданням якого є забезпечення населення лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібної торгівлі готовими лікарськими засобами.
- (3) Для кожного місця провадження господарської діяльності відокремленого структурного підрозділу, який буде здійснювати господарську діяльність на підставі отриманої ліцензіатом ліцензії, Держлікслужба видає ліцензіату засвідчені нею копію ліцензії та копію відповідного додатка до ліцензії (за наявності).
- (4) Торгівля лікарськими засобами здійснюється виключно через аптечні заклади, крім випадків, передбачених Ліцензійними умовами.
- (5) Забороняється дистанційна (через мережу Інтернет) торгівля лікарськими засобами, а також продаж лікарських засобів поштою та через будь-які заклади, крім аптечних, та поза ними, крім випадків, передбачених Ліцензійними умовами.
- (6) За інформацією Держлікслужби, кількість учасників ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами у 2014 - 2016 рр. зростала:

	Всього ліцензіатів з роздрібної торгівлі лікарськими засобами	Кількість структурних підрозділів, через які здійснюється відповідна діяльність			
		Аптечний склад	Аптечний пункт	Аптека	Всього
01.01.2014	6 384	466	5 164	15 831	21 461
01.01.2015	6 692	486	5 144	16 426	22 056
01.01.2016	7 083	506	5 031	17 375	22 912

- (7) Як вбачається, кількість учасників ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами у 2016 році порівняно з 2014 роком зросла приблизно на 11 відсотків, що свідчить про позитивну динаміку розвитку ринку.
- (8) При порівнянні наявної кількості ліцензіатів та кількості місць провадження ними своєї господарської діяльності спостерігається, що на кожного ліцензіата припадає у 3,3 разу більше місць провадження своєї діяльності, ніж кількості ліцензій.
- (9) Зазначене може свідчити про те, що більшість ліцензіатів мають розгалужену мережу своїх аптечних закладів, тобто працюють у форматі «аптечна мережа».
- (10) Дослідження ринків послуг організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами, проведені органами Комітету, засвідчили, що на регіональних ринках роздрібної торгівлі лікарськими засобами відбуваються певні трансформаційні процеси, які призвели до перерозподілу в структурі функціонування аптечного ринку, зокрема в частині збільшення в кожного ліцензіата кількості своїх підрозділів, через які здійснюється господарська діяльність з роздрібної торгівлі лікарськими засобами.
- (11) Нормативно-правовими актами у сфері обігу лікарських засобів не надано визначення поняття «аптечна мережа».
- (12) При проведенні дослідження ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами Комітет виходив із наступних методологічних підходів.
- (13) **Аптечна мережа** – це сукупність аптечних закладів, консолідація яких відбувається за певними спільними характеристиками, зокрема:
- централізоване управління бізнес-процесами, здійснюване з офісу мережі;
 - централізоване постачання (єдиний контракт з постачальником або поставки з аптечного складу мережі);
 - загальна маркетингова політика: асортиментна матриця, схоже розміщення товару на полицях, цінова, промоційна політика тощо;
 - часто використовується єдина торгова назва аптечних закладів, єдиний дизайн, впізнаваність аптечних закладів мережі;
 - обмежений рівень повноважень адміністрації аптечних закладів мережі.
- (14) На теперішній час існують аптечні мережі здебільшого таких типів:

- **аптечна мережа, до складу якої входять декілька різних юридичних осіб, що** мають свій власний код ЄДРПОУ, власні банківські рахунки, власну ліцензію на роздрібну торгівлю лікарськими засобами, але при цьому контроль за діяльністю цих аптек здійснюється з єдиного центру, зокрема, завдяки праву володіння чи користування всіма активами чи їх значною частиною; праву, яке забезпечує вирішальний вплив на формування складу органів управління суб'єкта господарювання, результати їх голосування та рішення; укладенню договорів і контрактів, корпоративних зв'язків, які надають можливість визначати умови проведення господарської діяльності, давати обов'язкові вказівки або виконувати функції органу управління, тощо;
 - **аптечна мережа, що** представлена однією юридичною особою, здійснює свою діяльність на підставі єдиної ліцензії на роздрібну торгівлю лікарськими засобами та копій ліцензій на кожне місце провадження своєї господарської діяльності.
- (15)** Аптечні мережі класифікуються за кількістю аптекних закладів у структурі об'єднання та за територією поширення господарської діяльності аптечної мережі.

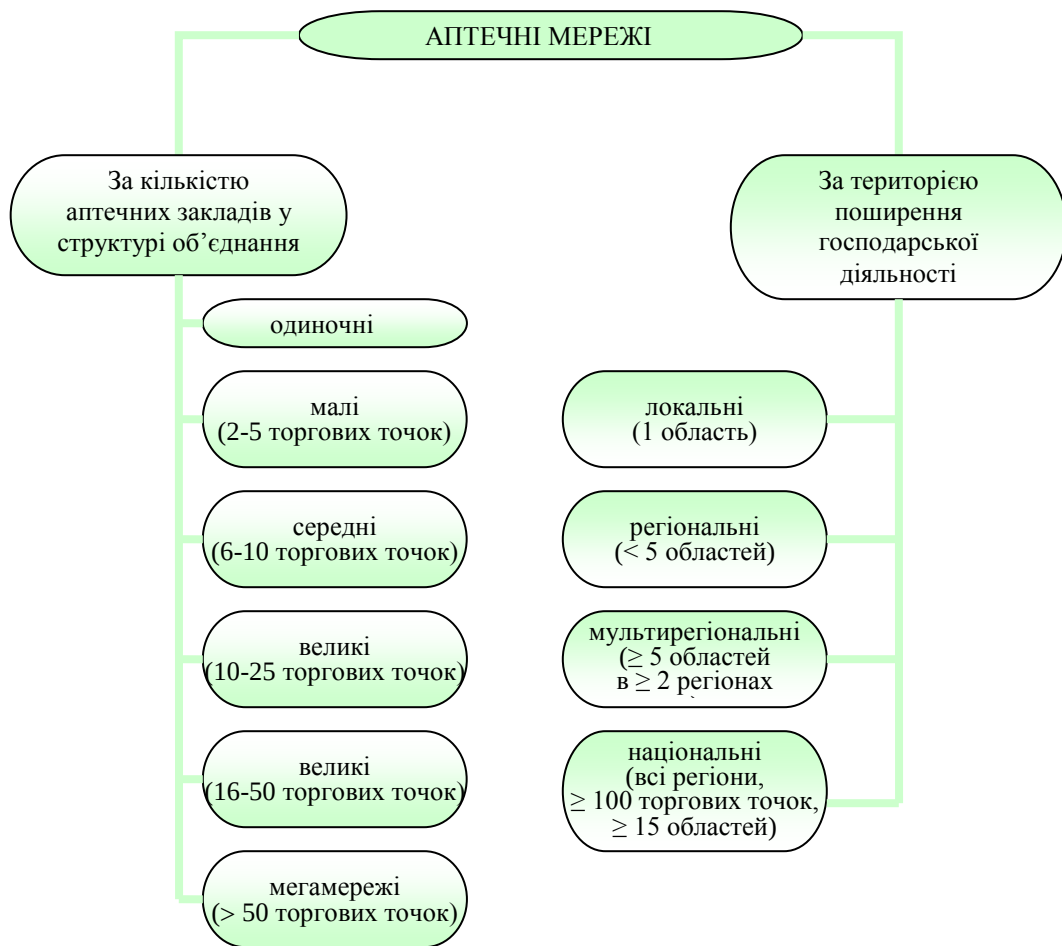

Рис. 5.3.1. Класифікація аптечних мереж

- (16) За даними консалтингових компаній, інфраструктура аптечного ринку України представлена більшістю середніх локальних мереж, які і визначають наступну динаміку та тенденції ринку.
- (17) Останнім часом спостерігається тенденція до їх укрупнення шляхом збільшення кількості аптечних закладів у структурі мережі.
- (18) Враховуючи зазначене, дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось органами Комітету відносно тих аптечних мереж, які за кількістю аптечних закладів у структурі об'єднання мають більше 6 торгових точок.
- (19) **Послуги з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами** являють собою комплекс взаємопов'язаних дій суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами, основною метою яких є забезпечення в аптечних закладах:
- (i) якнайбільшої пропозиції асортименту фармацевтичних товарів;

- (ii) асортименту супутніх товарів, які аптечні заклади мають право придбавати та продавати;
 - (iii) розміщення та просування наявного в аптечному закладі асортименту товарів;
 - (iv) можливості замовлення необхідних ліків, яких немає на цей час у наявності;
 - (v) здійснення безкоштовної доставки ліків додому, на роботу або в лікарняну палату;
 - (vi) задоволення потреб споживачів шляхом створення ву покупця враження про можливість придбати в одному місці всі необхідні йому товари і тих торговельних марок, до яких він звик;
 - (vii) застосування працівниками аптечного закладу принципів фармацевтичної етики у процесі здійснення професійної діяльності;
 - (viii) стимулювання споживачів якістю і швидкістю фармацевтичного обслуговування населення;
 - (ix) формування позитивного іміджу шляхом, зокрема, створення зовнішнього інтер'єру, що привертає до себе увагу споживача (оформлений вхід, наявність пандуса і поручня на вході, зручність розташування вітрин, фірмовий одяг персоналу, оптимальна викладка товару на полицях, фірмові пакети, чистий і просторий торговий зал, функціональне розміщення меблів, наявність в аптеці місць для сидіння, де можна відпочити або дочекатися своєї черги, тощо);
 - (x) проведення різноманітних програм лояльності (акції, знижки, дисконтні програми);
 - (xi) інше.
- (20) Під час здійснення організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами аптечні мережі також розвивають коопераційні зв'язки як форму взаємодії між аптечними закладами.
- (21) На відміну від поняття «роздрібна торгівля лікарськими засобами», яке включає лише діяльність з придбання, зберігання та продажу лікарських засобів, поняття «організація роздрібної торгівлі лікарськими засобами» включає певний перелік послуг та дій аптечних мереж під час здійснення роздрібної торгівлі лікарськими засобами з метою покращення фінансових результатів від своєї основної господарської діяльності.
- (22) Організація провадження господарської діяльності з роздрібною торгівлю лікарськими засобами, яка призведе до отримання високих прибутків від здійснення своєї господарської діяльності за умов забезпечення споживачів широким асортиментом лікарських засобів за прийнятними

цінами, передбачає виконання аптечними закладами значного обсягу підготовчих, організаційних та інших видів послуг, що можливо здійснити лише за умов консолідації аптечними закладами своїх зусиль за єдиними принципами діяльності у форматі аптечної мережі.

- (23) Враховуючи наведене, **товарними межами досліджуваного ринку є послуги з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами, а саме: організаційні, інформаційні, маркетингові, рекламні та інші супутні послуги, які забезпечують здійснення реалізації лікарських засобів двома і більше аптечними закладами за єдиними принципами.**

Територіальні (географічні) межі ринку

- (24) Територіальними (географічними) межами товарного ринку є територія, за межами якої споживач вважає придбання певного товару, що сформував товарні межі ринку, неможливим або недоцільним.
- (25) Механізм організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами передбачає дві групи товарно-грошових відносин.
- (26) Одну утворюють постачальники лікарських засобів, якими виступають дистриб'ютори або вітчизняні виробники лікарських засобів.
- (27) Другу групу утворюють безпосередньо споживачі лікарських засобів, як правило, фізичні особи.
- (28) Тобто, споживачами послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами, що надають аптечні мережі, є дві різні групи споживачів, можливості яких щодо отримання зазначених послуг є суттєво різними.
- (29) Для кінцевих споживачів лікарських засобів, які купують їх в аптечних закладах для власного використання, географічними межами релевантного ринку визначається територія, обмежена зоною пішохідної доступності споживача, що обумовлено, зокрема: рівнем транспортних витрат на пошуки взаємозамінних лікарських засобів, обмеженими можливостями пересування хворих за станом здоров'я; необхідністю якнайшвидше купувати необхідний лікарський засіб тощо.
- (30) Враховуючи те, що в більшості випадків розташування аптечних закладів на території населених пунктів є досить рівномірним та достатнім, потенційний споживач може подолати відповідну відстань до аптеки, щоб придбати необхідні йому ліки.
- (31) Зазвичай споживач обмежується територією свого місця проживання.

- (32) Разом із цим, з метою встановлення більш широкого та об'єктивного визначення стану ринку, тенденцій його розвитку, при визначенні територіальних меж регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами застосовувався принцип територіальної однорідності ринку.
- (33) Отже, територіальними межами ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами є обласний центр, місце обласного значення, великі районні та промислові центри.

Часові межі ринку

- (34) Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (35) Стрімкі девальваційні процеси та підвищення цін на лікарські засоби протягом 2014 року та початку 2015 року (на відміну від попередніх років), призвели до дестабілізації цінової політики на відповідних ринках.
- (36) Враховуючи зазначене, **часовими межами визначено 2014 рік – перше півріччя 2015 року.**

Учасники ринку

- (37) **Учасниками ринків** послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами є **суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, які отримали відповідну ліцензію на роздрібну торгівлю лікарськими засобами** та здійснюють свою діяльність через аптеки та аптечні пункти.

[Повернутися до змісту](#)

5.3.2. Структура регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами по областях України та стан конкуренції на них

5.3.2.1. Вінницька область

- (1) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:

Вінницька область;
 - (i) обласний центр – м. Вінниця;
 - (ii) міста обласного значення – м. Жмеринка, м. Козятин, м. Ладижин, м. Могилів-Подільський, м. Хмільник;
 - (iii) райони Вінницької області – Барський, Бершадський, Гайсинський, Іллінецький, Калиновський, Крижопільський, Липовецький, Немирівський, Піщанський, Погребищенський, Тиврівський, Томашпільський, Тульчинський, Шаргородський.
- (2) Аналіз структури ринку в межах Вінницької області засвідчив, що в області діє 12 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 5 та більше аптечних закладів.
- (3) З них власні аптечні склади у Вінницькій області мають дві аптечні мережі:
 - (i) ПП «Конекс» (м. Вінниця) – площа складу становить 768,3 кв. м;
 - (ii) ТОВ «Фірма «Авіценна» (м. Вінниця) – площа складу становить 522,8 кв. м.
- (4) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Вінницької області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 5 та більше аптечних закладів, у межах м. Жмеринка, м. Козятин, м. Хмільник, Барського, Крижопільського, Липовецького, Немирівського, Піщанського, Погребищенського, Томашпільського, Шаргородського районів Вінницької області.

Рис. 6.3.2.1. Стан конкуренції на досліджуваних ринках в межах адміністративно-територіальних одиниць Вінницької області

- (5) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Вінницької області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Конекс» ПП «Конекс», м. Вінниця.

- (6) Має 46 торгових точок у Вінницькій області.
- (7) За рейтингом займає перше місце у Вінницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (8) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Козятин та Крижопільського району Вінницької області.
- (9) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Хмільник та Липовецького району Вінницької області.

Аптечна мережа «Бажаємо здоров'я» ПАТ «Вінницяфармація», м. Вінниця.

- (10) Має 11 торгових точок у Вінницькій області.
- (11) За рейтингом займає друге місце у Вінницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (12) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Хмільник та Липовецького району Вінницької області.

Аптечна мережа ПП «O.L.KAR. Фарм-Сервіс», м. Шаргород, Вінницька область.

- (13) Має 5 торгових точок у Вінницькій області.
- (14) За рейтингом займає третє місце у Вінницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (15) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою

більше 35 відсотків у територіальних межах Немирівського та Шаргородського районів Вінницької області.

Аптечна мережа «Український Дім Медицини» ТОВ «Український Дім Медицини», м. Вінниця.

- (16) Має 13 торгових точок у Вінницькій області.
- (17) За рейтингом займає шосте місце у Вінницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (18) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Барського району Вінницької області.

Аптечна мережа «Перша допомога» ТОВ «Перша допомога» м. Жмеринка, Вінницька область.

- (19) Має 5 торгових точок у Вінницькій області.
- (20) За рейтингом займає сьоме місце у Вінницької області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (21) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Жмеринка Вінницької області.

Аптечна мережа ТОВ «Унісем Фарм», м. Вінниця.

- (22) Має 8 торгових точок у Вінницькій області.
- (23) За рейтингом займає дев'яте місце у Вінницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (24) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Погребищенського та Томашпільського районів Вінницької області.

Аптечна мережа ПрАТ «Піщанська ЦРЛ», смт Піщанка, Вінницька область.

- (25) Має 5 торгових точок у Вінницькій області.
- (26) За рейтингом займає дванадцяте місце у Вінницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (27) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Піщанського району Вінницької області.

5322 Волинська область

- (28) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Волинська область;
 - (ii) обласний центр – м. Луцьк;
 - (iii) міста обласного призначення – м. Володимир-Волинський, м. Ковель, м. Нововолинськ;
 - (iv) райони Волинської області – Володимир-Волинський, Горохівський, Іваничівський, Камінь-Каширський, Ківерцівський, Ковельський, Локачинський, Луцький, Любешівський, Любомльський, Маневицький, Ратнівський, Рожищенський, Старовижівський, Турійський, Швацький.
- (29) Аналіз структури ринку в межах Волинської області засвідчив, що в області діє 9 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (30) З них власні аптечні склади у Волинській області мають три аптечні мережі:
- (i) фірма «Волиньфарм» у формі ТзОВ (м. Луцьк) – площа складу становить 759,1 кв. м;
 - (ii) ДВТ «Волиньфармпостач» (м. Луцьк) – площа складу становить 3 453,06 кв. м;
 - (iii) ТзОВ «Аптека-Жовтневе» ЛТД (сmt Жовтневе) – площа складу становить 176,7 кв. м.
- (31) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Волинської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Луцьк, м. Володимир-Волинського, м. Ковель, м. Нововолинськ, Володимир-Волинського, Горохівського, Іваничівського, Ківерцівського,

Ковельського, Локачинського, Любешівського, Любомльського, Маневицького, Ратнівського, Рожищенського, Старовижівського, Турійського, Шацького районів.

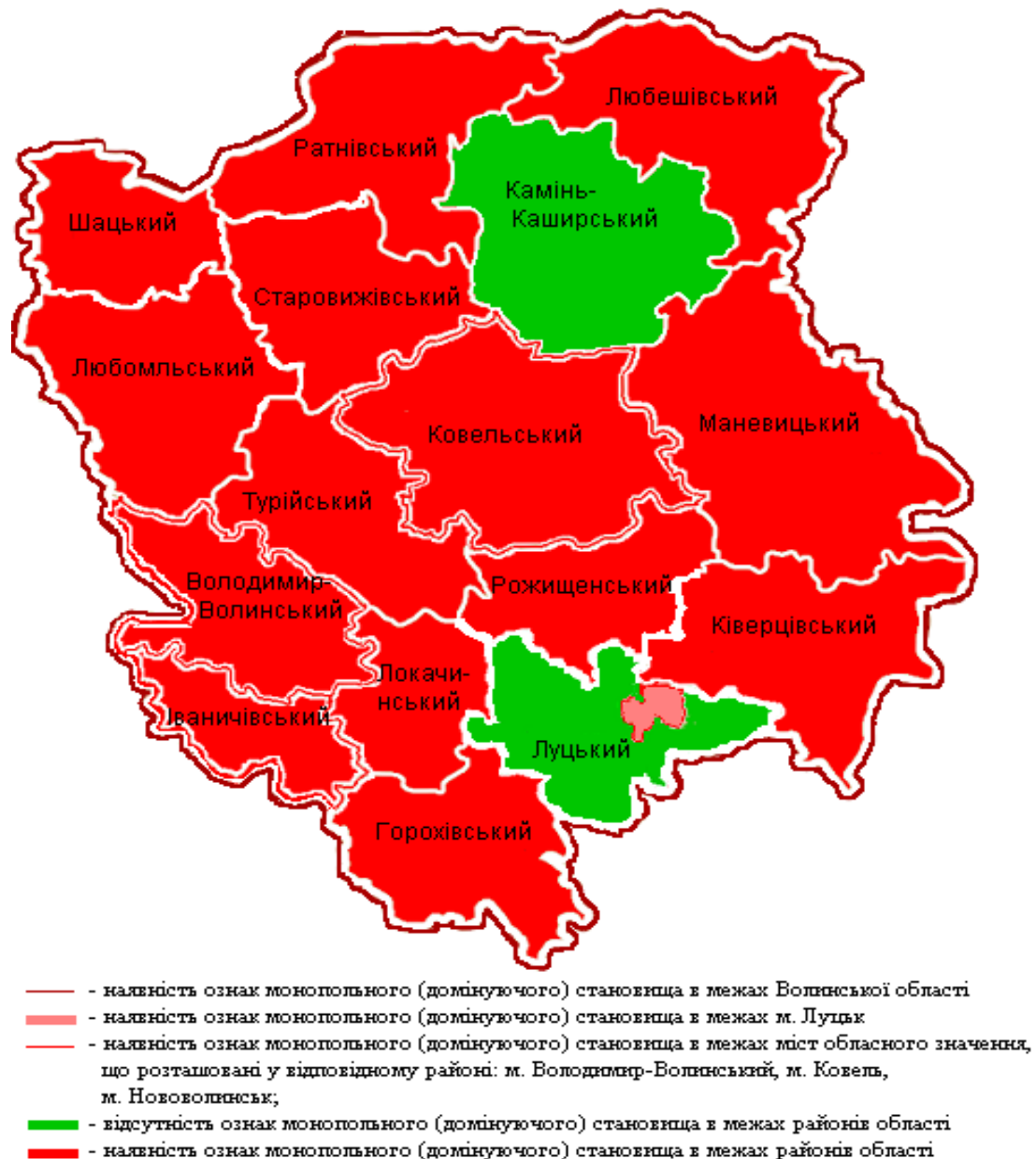

Рис. 5.3.2.2. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Волинської області

- (32) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Волинської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа фірми «Волиньфарм» у формі ТзОВ, м. Луцьк.

- (33) Має 103 торгові точки у Волинській області.
- (34) За рейтингом займає перше місце у Волинській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (35) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Луцьк та Ківерцівського, Локачинського, Рожищенського, Старовижівського Шацького районів Волинської області.
- (36) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Волинської області, м. Володимир-Волинський, м. Ковель, Любешівського, Любомльського, Турійського районів Волинської області.

Аптечна мережа ДВТ «Волиньфармпостач», м. Луцьк.

- (37) Має 81 торгову точку у Волинській області.
- (38) За рейтингом займає друге місце у Волинській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (39) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Володимир-Волинського, Горохівського, Іваничівського, Ковельського, Ратнівського районів Волинської області.
- (40) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Володимир-Волинський, м. Ковель, Любомльського району Волинської області.

Аптечна мережа ПФ Аптека «Вестфарм», м. Нововолинськ.

- (41) Має 11 торгових точок у Волинській області.

- (42) За рейтингом займає четверте місце у Волинській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (43) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Нововолинськ смт Жовтнєве Волинської області.

Аптечна мережа ТзОВ «Перфекс», м. Луцьк.

- (44) Має 7 торгових точок у межах Волинської області.
- (45) За рейтингом займає шосте місце у Волинській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (46) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Турійського району Волинської області.

Аптечна мережа Маневицької КЦРА, смт Маневиці.

- (47) Має 8 торгових точок у межах Волинської області.
- (48) За рейтингом займає восьме місце у Волинській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (49) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Маневицького району Волинської області.

Аптечна мережа Любешівської ДЦРА № 33, смт Любешів.

- (50) Має 6 торгових точок у межах Волинської області.
- (51) За рейтингом займає десяте місце у Волинській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (52) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Любешівського району Волинської області.

5.3.2.3. Дніпропетровська область

- (53) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Дніпропетровська область;
 - (ii) обласний центр – м. Дніпро (раніше – м. Дніпропетровськ);
 - (iii) міста обласного призначення – м. Вільногірськ, м. Жовті Води, м. Кам'янське (раніше – м. Дніпродзержинськ), м. Кривий Ріг, м. Нікополь, м. Марганець, м. Новомосковськ, м. Павлоград, м. Покров (раніше – м. Орджонікідзе), м. Першотравенськ, м. Синельникове, м. Тернівка;
 - (iv) райони Дніпропетровської області – Апостолівський, Васильківський, Верхньодніпровський, Дніпровський (раніше – Дніпропетровський), Криворізький, Криничанський, Магдалинівський, Межівський, Нікопольський, Новомосковський, Павлоградський, Петриківський, Петропавлівський, Покровський, П'ятихатський, Синельниковський, Солонянський, Софіївський, Томаківський, Царичанський, Широківський, Юр'ївський.
- (54) Аналіз структури ринку в межах Дніпропетровської області засвідчив, що в області діє 38 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (55) З них власні аптечні склади в Дніпропетровській області мають п'ять аптечних мереж:
- (i) ТОВ фірма «Мед-Сервіс» (м. Дніпро (раніше – м. Дніпропетровськ) – площа складу становить 1935,49 кв. м;
 - (ii) ОКП «Фармація» (м. Дніпро (раніше – м. Дніпропетровськ) – площа складу становить 1008,1 кв. м;
 - (iii) ТОВ «Система аптек «Лінда-Фарм» (м. Дніпро (раніше – м. Дніпропетровськ) – площа складу становить 347,8 кв. м;
 - (iv) КП «Фармація» (м. Кривий Ріг) – площа складу становить 433,94 кв. м;
 - (v) ТОВ ФК «Сан Сі Фарм» (м. Дніпро (раніше – м. Дніпропетровськ) – площа складу становить 321,2 кв. м.

- (56) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Дніпропетровської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Вільногірськ, м. Жовті Води, м. Новомосковськ, м. Павлоград, м. Першотравневськ, м. Покров (раніше – м. Орджонікідзе), м. Синельникове, м. Тернівка, Апостолівського, Васильківського, Верхньодніпровського, Дніпровського (раніше – Дніпропетровський), Криворізького, Криничанського, Магдалинівського, Межівського, Новомосковського, Петриківського, Петропавлівського, Покровського, П'ятихатського, Синельниківського, Солонянського, Софіївського, Томаківського, Широківського, Юр'ївського районів.

Рис. 5.3.2.3. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Дніпропетровської області

- (57) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Дніпропетровської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж, а саме:

Аптечна мережа «RUAN, Руан завжди поруч!» ТОВ МК «Іріс», ТОВ «РАМ РУАН», ТОВ «ФАРМБЕСТ ПЛЮС», м. Дніпропетровськ.

- (58) Має 133 торгові точки в Дніпропетровській області.
- (59) За рейтингом займає перше місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (60) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Вільногірськ, м. Жовті Води, м. Першотравненськ, м. Тернівка, Дніпровського (раніше – Дніпропетровський), Новомосковського районів Дніпропетровської області.
- (61) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Новомосковськ, м. Павлоград, Верхньодніпровського району Дніпропетровської області.

Аптечна мережа «Аптеки медичної академії» ТОВ «Аптеки медичної академії», м. Дніпропетровськ.

- (62) Має 27 торгових точок в Дніпропетровській області.
- (63) За рейтингом займає друге місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (64) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Новомосковськ, м. Павлоград Дніпропетровської області.

Аптечні мережі «АПТЕКА НИЗКИХ ЦЕН», «СОЦИАЛЬНЫЙ ПРОЕКТ «БЛАГОДИЯ», «Аптека «Копійка» ТОВ «АПТЕКА НИЗЬКИХ ЦІН ДНІПРО» м. Запоріжжя, ТОВ «ФАРМА-КИТ» м. Запоріжжя.

- (65) Має 34 торгові точки в Дніпропетровській області.
- (66) За рейтингом займає третє місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (67) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Новомосковськ Дніпропетровської області.

Аптечна мережа «Мед-Сервіс» ТОВ «Мед-Сервіс», м. Дніпропетровськ.

- (68) Має 72 торгові точки в Дніпропетровській області.
- (69) За рейтингом займає четверте місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (70) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Апостолівського району Дніпропетровської області.
- (71) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Верхньодніпровського та Криворізького районів Дніпропетровської області.

Аптечна мережа Обласного комунального підприємства (ОКП) «Фармація», м. Дніпропетровськ.

- (72) Має 132 торгові точки в межах Дніпропетровської області.
- (73) За рейтингом займає п'яте місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (74) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою

більше 35 відсотків у територіальних межах Межівського, Петропавлівського, Покровського, П'ятихатського, Синельниковського, Томаківського, Юр'ївського районів Дніпропетровської області.

- (75) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Синельникове, Васильківського, Верхньодніпровського, Магдалинівського, Петриківського, Солонянського, Софіївського районів Дніпропетровської області.

Аптечна мережа «Гален» ПП «Гален» м. Кривий Ріг, ТзОВ «Гален ФармГруп» м. Кривий Ріг, ПП «Мегасервіс» м. Кривий Ріг.

- (76) Має 50 торгових точок у межах м. Кривий Ріг та Криворізького району Дніпропетровської області.
- (77) За рейтингом займає шосте місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (78) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Криворізького району Дніпропетровської області.

Аптечна мережа «Факультет-Фарм» ТОВ «Факультет» і ТОВ «Факультет-Ф», смт Магдалинівка.

- (79) Має 38 торгових точок у Дніпропетровській області.
- (80) За рейтингом займає десяте місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (81) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Криничанського району Дніпропетровської області.
- (82) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Синельникове, Васильківського, Магдалинівського, Петриківського, Солонянського, Софіївського районів Дніпропетровської області.

Аптечна мережа «Эль доктор» ТОВ компанія «Укрсинтез», м. Харків.

- (83)** Має 13 торгових точок у Дніпропетровській області.
- (84)** За рейтингом займає вісімнадцяте місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (85)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Покров (раніше – Орджонікідзе) Дніпропетровського області.

Аптечна мережа ТОВ «Система аптек Гастро», м. Дніпропетровськ.

- (86)** Має 12 торгових точок у Дніпропетровській області.
- (87)** За рейтингом займає двадцять друге місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (88)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Синельникове, Солонянського району Дніпропетровської області.

Аптечна мережа ТОВ «ДІКСІ», м. Кривий Ріг.

- (89)** Має 6 торгових точок у Дніпропетровській області, з них 4 – у м. Кривий Ріг, 2 – смт Широке.
- (90)** За рейтингом займає двадцять третє місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (91)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Широківського району Дніпропетровської області.

Аптечна мережа КП ЦРА № 76, м. Кривий Ріг.

- (92)** Має 8 торгових точок у Криворізькому районі Дніпропетровської області.

- (93)** За рейтингом займає тридцять місце в Дніпропетровській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (94)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Криворізького району Дніпропетровської області.

5.3.2.4. Донецька область

- (95) Об'єктивне визначення стану конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в Донецькій області є ускладненим за умов проведення на території області АТО, відсутності контролю української влади над територіями окремих адміністративно-територіальних одиниць.
- (96) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Донецька область;
 - (ii) обласний центр – м. Донецьк;
 - (iii) місто обласного призначення – м. Авдіївка, м. Бахмут (раніше – м. Артемівськ), м. Вугледар, м. Горлівка, м. Дебальцеве, м. Добропілля, м. Докучаєвськ, м. Дружківка, м. Єнакієве, м. Жданівка, м. Костянтинівка, м. Краматорськ, м. Лиман (раніше – м. Красний Лиман), м. Макіївка, м. Маріуполь, м. Мирноград (раніше – м. Дмитрів), м. Новогродівка, м. Покровськ (раніше – м. Красноармійськ), м. Селидове, м. Слов'янськ, м. Сніжне, м. Чистякове (раніше – м. Торез), м. Торецьк (раніше – м. Дзержинськ), м. Харцизьк, м. Хрестівка (раніше – м. Кіровське), м. Шахтарськ, м. Ясинувата;
 - (iv) райони Донецької області – Амвросіївський, Бойківський (раніше – Тельманівський, Великоновосілківський, Волноваський, Мар'їнський, Мангушський (раніше – Першотравневий), Нікольський (раніше – Володарський), Новоазовський, Старобешівський.
- (97) Аналіз структури ринку в межах Донецької області засвідчив, що в області діє 24 аптечні мережі, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (98) З них власні аптечні склади в Донецькій області мають дві аптечні мережі:
- (i) ТОВ «ВТФ «Сарепта» (с. Петрівське, Києво-Святошинський р-н, Київська обл.) – площа складу становить 517,4 кв. м;
 - (ii) ТОВ «Лікувальний центр «Фармакотерапія» (м. Маріуполь) – площа складу становить 30 кв. м.

- (99) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Донецької області засвідчив відсутність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.

Рис. 5.3.2.4. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Донецької області

- (100) Торгові точки трьох аптечних мереж присутні в більшості адміністративно-територіальних одиниць Донецької області, а саме:

Аптечна мережа «Арніка», ТОВ ЗТФ «Арніка», м. Донецьк.

- (101) Має 137 торгових точок у Донецькій області.
- (102) За рейтингом займає перше місце в Донецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

Аптечна мережа «Здравиця» ТОВ «Фармацевтична компанія «Здравиця», м. Київ.

- (103) Має 33 торгові точки в Донецькій області, також здійснює господарську діяльність в Луганській області.
- (104) За рейтингом займає друге місце в Донецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

Аптечна мережа «Добрі ліки» ТОВ «Добрі ліки», м. Донецьк.

- (105) Має 116 торгових точок у межах Донецької області.
- (106) За рейтингом займає третє місце в Донецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

5.3.25. Житомирська область

- (107) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Житомирська область;
 - (ii) обласний центр – м. Житомир;
 - (iii) міста обласного призначення – м. Бердичів, м. Коростень, м. Малин, м. Новоград-Волинський;
 - (iv) райони Житомирської області – Андрушівський, Баранівський, Хорошівський (раніше - Володарсько-Волинський), Ємільчинський, Житомирський, Коростенський, Коростишівський, Любарський, Малинський, Новоград-Волинський, Овруцький, Олевський, Попільнянський, Пулинський (раніше – Червоноармійський), Радомишльський, Романівський, Ружинський, Черняхівський, Чуднівський.
- (108) Аналіз структури ринку в межах Житомирської області засвідчив, що в області діють 24 аптечні мережі, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (109) З них власні аптечні склади в Житомирській області має одна аптечна мережа: аптечна мережа «Санітас» ПП фірма «Санітас» (м. Житомир) – площа складу становить 502,23 кв. м.
- (110) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Житомирської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Малин, м. Новоград-Волинський, Хорошівського (раніше - Володарсько-Волинський), Ємільчинського, Житомирського, Коростенського, Малинського, Новоград-Волинського, Овруцького, Олевського,

Попільнянського, Радомишльського, Романівського, Черняхівського, Чуднівського районів.

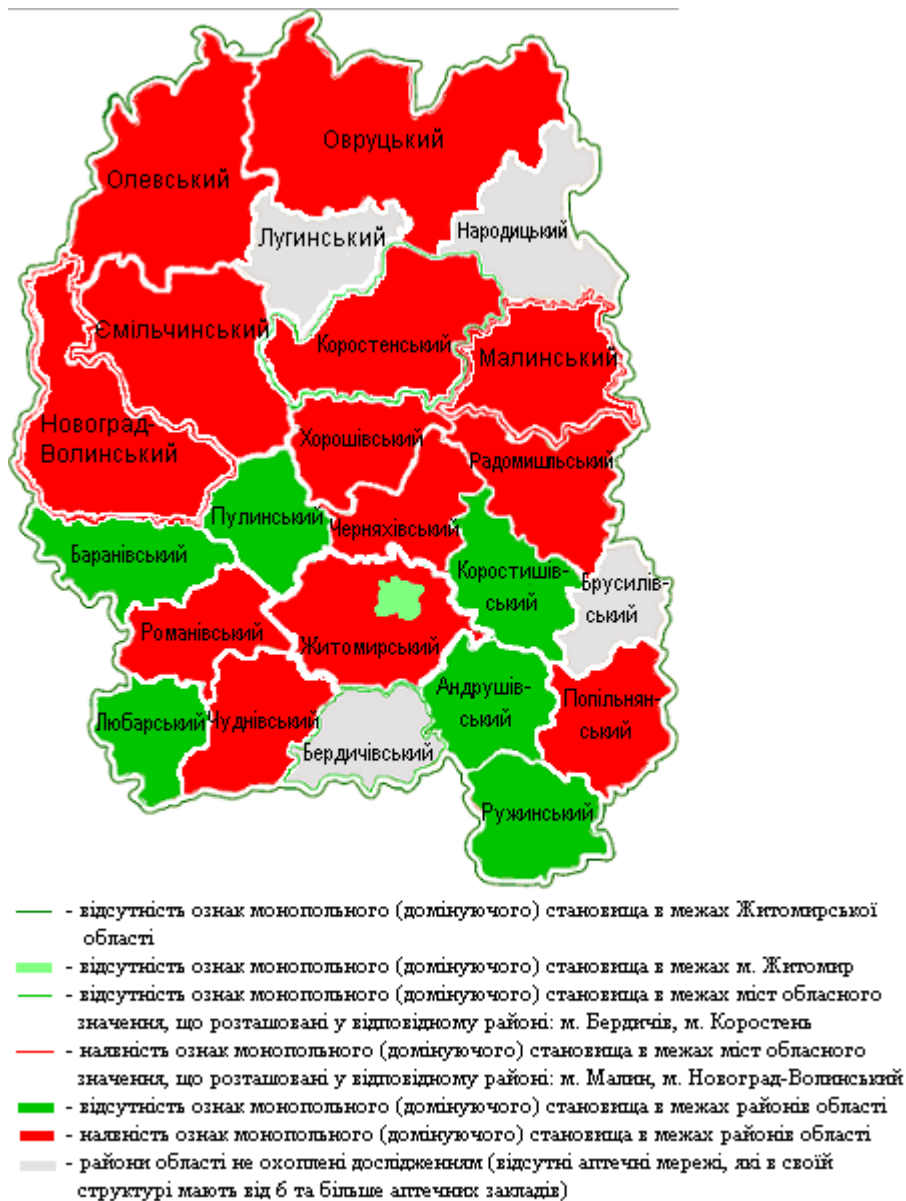

Рис. 5.3.2.5. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Житомирської області

(111) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Житомирської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Санітас» приватного підприємства фірма «Санітас», м. Житомир.

- (112) Має 35 торгових точок у Житомирській області.
- (113) За рейтингом займає перше місце разом з аптечною мережею «Фармавіта» ТОВ «Фармавіта» в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (114) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Хорошівського (раніше – Володарсько-Волинський), Житомирського, Черняхівського районів Житомирської області.

Аптечна мережа «Фармавіта» ТОВ «Фармавіта», м. Новоград-Волинський, Житомирська область.

- (115) Має 13 торгових точок у Житомирській області.
- (116) За рейтингом займає перше місце разом з аптечною мережею «Санітас» ПП «Санітас» у Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (117) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Радомишльського району Житомирської області.

Аптечна мережа «Первоцвіт-Фарм» ТОВ «Первоцвіт-Фарм», смт Новогуївинське, Житомирська область.

- (118) Має 19 торгових точок у Житомирській області.
- (119) За рейтингом займає друге місце разом з аптечною мережею «Нова Надія» ТОВ «Нова надія», м. Бердичів, Житомирська область, за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (120) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Хорошівського (раніше – Володарсько-

Волинського), Житомирського, Романівського районів Житомирської області.

Аптечна мережа підприємства Новоград-Волинська центральна міськрайонна аптека № 217, м. Новоград-Волинський, Житомирська область.

- (121) Має 16 торгових точок у Житомирській області.
- (122) За рейтингом займає третє місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (123) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Новоград-Волинський та Новоград-Волинського району Житомирської області.

Аптечна мережа ПП «Нікон», м. Малин, Житомирська область.

- (124) Має 8 торгових точок у Житомирській області.
- (125) За рейтингом займає шосте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (126) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Малин та Малинського району Житомирської області.

Аптечна мережа ПП «Чуднів-Фарма», м. Чуднів, Житомирська область.

- (127) Має 6 торгових точок у межах Житомирської області.
- (128) За рейтингом займає восьме місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (129) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Чуднівського району Житомирської області.

Аптечна мережа ТОВ «Фарма Лайн», м. Житомир.

- (130) Має 8 торгових точок у Житомирській області.
- (131) За рейтингом займає дев'яте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (132) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Овруцького району Житомирської області.

Аптечна мережа ТОВ «Кормедфарм», м. Коростень, Житомирська область.

- (133) Має 13 торгових точок у Житомирській області.
- (134) За рейтингом займає десяте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (135) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Володарсько-Волинського, Овруцького, Черняхівського районів Житомирської області.

Аптечна мережа КП «Центральна районна аптека № 31 м. Овруча», м. Овруч, Житомирська область.

- (136) Має 13 торгових точок у Житомирській області.
- (137) За рейтингом займає тринадцяте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (138) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Овруцького району Житомирської області.

Аптечна мережа КП «Олевська центральна районна аптека № 32» Олевської районної ради, м. Олевськ, Житомирська область.

- (139) Має 12 торгових точок у Житомирській області.

- (140) За рейтингом займає чотирнадцяте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (141) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Олевського району Житомирської області.

Аптечна мережа Попільнянської центральної районної аптеки № 58, смт Попільня, Житомирська область.

- (142) Має 14 торгових точок у Житомирській області.
- (143) За рейтингом займає п'ятнадцяте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (144) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Попільнянського району Житомирської області.

Аптечна мережа КП «Ємільчинська центральна районна аптека № 19», смт Ємільчине, Житомирська область.

- (145) Має 7 торгових точок у Житомирській області.
- (146) За рейтингом займає шістнадцяте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (147) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Ємільчинського району Житомирської області.

Аптечна мережа Романівської центральної районної аптеки № 54, смт Романів, Житомирська область.

- (148) Має 7 торгових точок у Житомирській області.
- (149) За рейтингом займає сімнадцяте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (150) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Романівського району Житомирської області.

Аптечна мережа КП «Центральна районна аптека № 118» Житомирської районної ради, с. Троянів, Житомирська область.

- (151) Має 8 торгових точок у Житомирській області.
- (152) За рейтингом займає двадцяте місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (153) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Житомирського району Житомирської області.

Аптечна мережа КП Коростенецька центральна районна аптека № 113, м. Коростень, Житомирська область.

- (154) Має 9 торгових точок у Житомирській області.
- (155) За рейтингом займає двадцять третє місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (156) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Коростенського району Житомирської області.

Аптечна мережа «Наша Аптека», ПП «Наша Аптека», м. Київ.

- (157) Має 11 торгових точок у Житомирській області.
- (158) За рейтингом займає сьоме місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (159) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Черняхівського району Житомирської області.

5.3.2.6. Закарпатська область

- (160) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Закарпатська область;
 - (ii) обласний центр – м. Ужгород;
 - (iii) міста обласного призначення – м. Мукачево, м. Хуст, м. Берегове, м. Чоп;
 - (iv) райони Закарпатської області – Берегівський, Виноградівський, Воловецький, Іршавський, Міжгірський, Перечинський, Мукачівський, Рухівський, Свалявський, Тячівський, Ужгородський та Хустський.
- (161) Аналіз структури ринку в межах Закарпатської області засвідчив, що в області діють 13 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (162) З них власні аптечні склади в Закарпатській області мають дві аптечні мережі:
- (i) ТОВ «БМ&Н» (м. Хуст) – площа складу становить 650 кв. м;
 - (ii) МПП «Мучеліні» (с. Ракошино, Закарпатська область) – площа складу становить 75 кв. м.
- (163) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Закарпатської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у межах м. Берегове, м. Ужгород, м. Чоп, Воловецького, Іршавського, Міжгірського, Мукачівського, Свалявського, Перечинського районів.

Рис. 5.3.2.6. Стан конкуренції на досліджуваних ринках в межах адміністративно-територіальних одиниць Закарпатської області

(164) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Закарпатської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «БМ&Н» ТОВ «БМ&Н», м. Хуст, Закарпатська область.

(165) Має 10 торгових точок у Закарпатській області.

(166) За рейтингом займає перше місце в Закарпатській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(167) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Свалявського району Закарпатської області.

(168) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами з часткою

більше 35 відсотків у територіальних межах Воловецького, Іршавського, Перечинського та Міжгірського районів Закарпатської області.

Аптечна мережа Аптека «D.S», Аптека Нашого міста ТОВ «Ужфарм», м. Ужгород.

(169) Має 15 торгових точок у Закарпатській області.

(170) За рейтингом займає друге місце в Закарпатській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(171) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Ужгород.

Аптечна мережа МПП «Мучеліні», с. Ракошино, Мукачівський район, Закарпатська область.

(172) Має 10 торгових точок у Закарпатській області (у тому числі 5 торгових точок у Мукачівському районі Закарпатської області).

(173) За рейтингом займає шосте місце в Закарпатській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(174) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Мукачівського району Закарпатської області.

Аптечна мережа «Твій аптекар» ТОВ «Діва-М», м. Свалява, Закарпатська область.

(175) Має 8 торгових точок у Закарпатській області.

(176) За рейтингом займає сьоме місце в Закарпатській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(177) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Свалявського району Закарпатської області.

Аптечна мережа «Мед-сервіс» ТОВ «Мед-сервіс Львів», м. Львів.

- (178)** Має 7 торгових точок у Закарпатській області.
- (179)** За рейтингом займає четверте місце в Закарпатській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (180)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Берегове Закарпатської області.

Аптечна мережа «Аптека 3І» ТОВ «Аптека 3І», с. Сокільники, Львівська область.

- (181)** Має 17 торгових точок у межах Закарпатської області.
- (182)** За рейтингом займає третє місце в Закарпатській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (183)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Чоп Закарпатської області.
- (184)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Берегове та Свалявського району Закарпатської області.

6.32.7. Запорізька область

- (185)** Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i)** Запорізька область;
 - (ii)** обласний центр – м. Запоріжжя;
 - (iii)** міста обласного призначення – м. Бердянськ, м. Енергодар, м. Мелітополь, м. Токмак;
 - (iv)** райони Запорізької області – Більмацький (раніше – Куйбишевський), Василевський, Веселівський, Вільнянський, Гуляйпільський, Запорізький, Кам'янсько-Дніпровський, Мелітопольський, Михайлівський, Новомиколаївський, Оріхівський, Пологівський, Приазовський, Приморський, Токмацький, Якимівський.
- (186)** Аналіз структури ринку в межах Запорізької області засвідчив, що в області діють 34 аптечні мережі, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (187)** З них власні аптечні склади в Запорізької області мають п'ять аптечних мереж:
- (i)** ТОВ «Аптека №226» (м. Запоріжжя) – площа складу становить 368,9 кв. м;
 - (ii)** ТОВ «Исток-Плюс» (м. Запоріжжя) – площа складу становить 581,19 кв. м;
 - (iii)** ТОВ «ФАРМАСТОР» (м. Київ) – площа складу становить 407,3 кв. м;
 - (iv)** Науково-виробниче приватне підприємство «Олекс» (м. Запоріжжя) – площа складу становить 181 кв. м;
 - (v)** КП «Аптечне об'єднання «Фармація» Запорізької обласної ради (м. Запоріжжя) – площа складу становить 366,7 кв. м.
- (188)** Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних

одиниць Запорізької області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Енергодар, м. Мелітополь, Веселівського, Вільнянського, Гуляйпільського, Запорізького, Кам'янсько-Дніпровського, Мелітопольського, Оріхівського, Приазовського, Приморського, Токмацького, Якимівського районів.

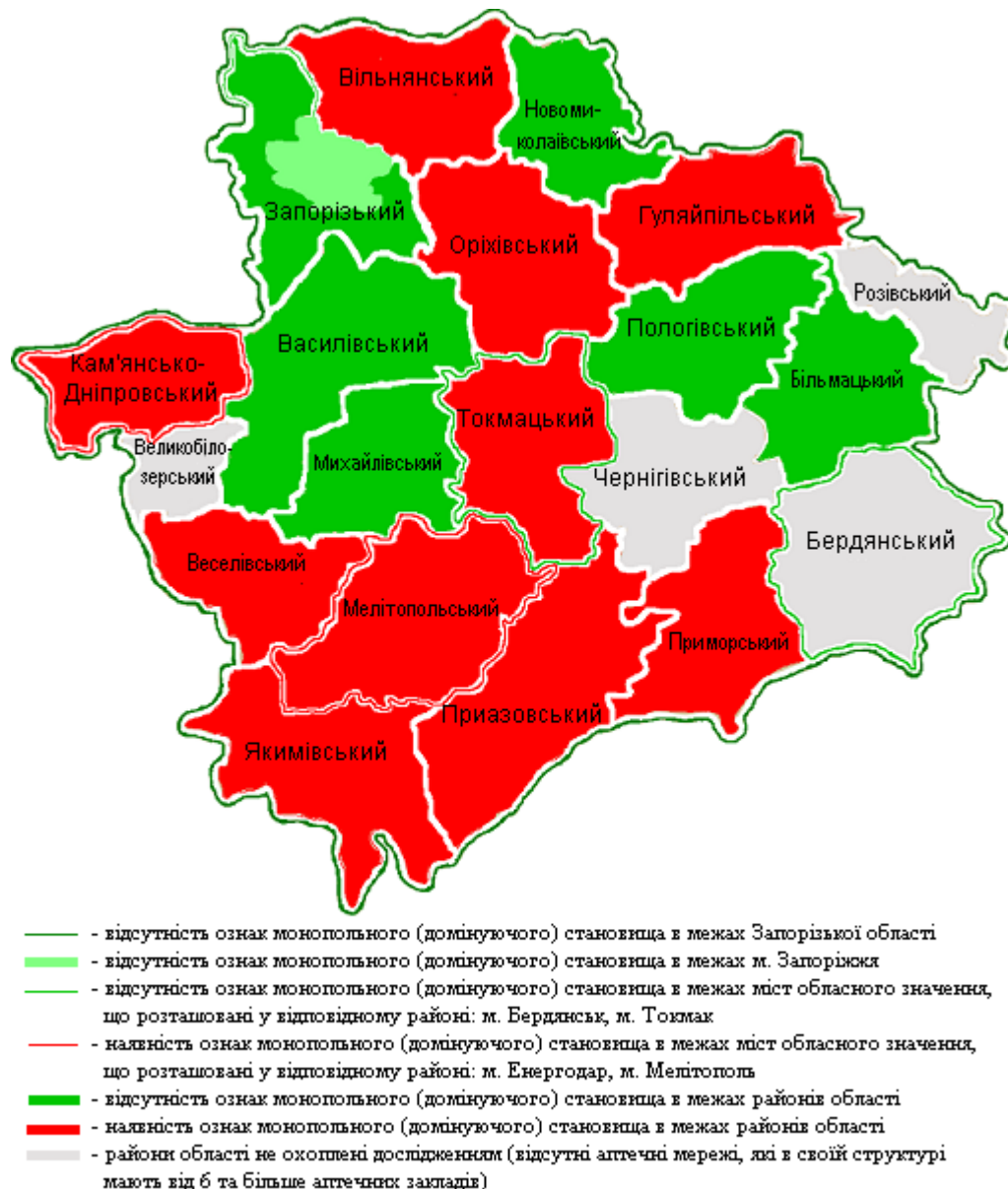

Рис. 5.3.2.7. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Запорізької області

- (189) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Запорізької області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Аптека низьких цін» «Соціальний проект «Благодія» ТОВ «Трансфарм-Дніпро», м. Запоріжжя.

- (190) Має 53 торгові точки в Запорізькій області.
- (191) За рейтингом займає перше місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (192) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Оріхівського району Запорізької області.
- (193) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Енергодар Запорізької області.

Аптечна мережа «АПТЕКА БУДЬ ЗДОРОВ» ТОВ «Фармацевтична компанія «Фармекс».

- (194) Має 25 торгових точок у Запорізькій області.
- (195) За рейтингом займає шосте місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (196) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Мелітополь та Мелітопольського району Запорізької області.

Аптечна мережа «Аптеки Доктор МОМ» (ТОВ «Аптеки Доктор МОМ» і ТОВ «Фармацевтичне підприємство аптека 216»), м. Запоріжжя.

- (197) Має 36 торгових точок у Запорізькій області.

- (198) За рейтингом займає четверте місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (199) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Гуляйпільського та Приморського районів Запорізької області.
- (200) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Веселівського району Запорізької області.

Аптечна мережа ТОВ «Провізор», м. Кам'янка-Дніпровська, Запорізька область.

- (201) Має 10 торгових точок у м. Кам'янка-Дніпровська.
- (202) В інших районах області роздрібну торгівлю лікарськими засобами не здійснює.
- (203) За рейтингом займає вісімнадцяте місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (204) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області.

Аптечна мережа КП «Приазовська районна аптека» Запорізької обласної ради, смт Приазовське, Запорізька область.

- (205) Має 7 торгових точок у межах Приазовського району.
- (206) В інших районах області господарської діяльності не здійснює.
- (207) За рейтингом займає двадцять шосте місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (208) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою

більше 35 відсотків у територіальних межах Приазовського району Запорізької області.

Аптечна мережа ПП «Пігмаліон», м. Токмак, Запорізька область.

- (209) Має 8 торгових точок у Токмацькому районі.
- (210) В інших районах області господарської діяльності не здійснює.
- (211) За рейтингом займає двадцять друге місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (212) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Токмацького району Запорізької області.

Аптечна мережа КП «Якимівська районна аптека», смт Якимівка, Запорізька область.

- (213) Має 5 торгових точок у територіальних межах Якимівського району.
- (214) В інших районах Запорізької області господарської діяльності не здійснює.
- (215) За рейтингом займає дев'яте місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (216) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Якимівського району Запорізької області.

Аптечна мережа виробничо-комерційної фірми «АЕК», м. Запоріжжя.

- (217) Має 8 торгових точок на території Запорізької області, з них три на території Вільнянського району.
- (218) За рейтингом займає восьме місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (219) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Вільнянського району Запорізької області.

Аптечна мережа «Народная аптека», «Елітфарм» ПрАТ «Аптеки Запоріжжя», м. Запоріжжя.

- (220) Має 32 торгові точки в Запорізькій області.
- (221) За рейтингом займає друге місце в Запорізькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (222) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Енергодар Запорізької області.

5.3.2.8. Івано-Франківська область

- (223) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Івано-Франківська область;
 - (ii) обласний центр – м. Івано-Франківськ;
 - (iii) міста обласного призначення – м. Болехів, м. Калуш, м. Коломия, м. Яремча;
 - (iv) райони Івано-Франківської області – Богородчанський, Верховинський, Галицький, Городенківський, Долинський, Коломийський, Косівський, Надвірнянський, Рогатинський, Рожнятівський, Снятинський, Тисменський, Тлумацький.
- (224) Аналіз структури ринку в межах Івано-Франківської області засвідчив, що в області діє 20 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (225) З них власні аптечні склади в Івано-Франківській області мають дві аптечні мережі:
- (i) ТзОВ «Зіма» (м. Івано-Франківськ) – площа складу становить 610 кв. м;
 - (ii) КП «Обласний аптечний склад» (м. Івано-Франківськ) – площа складу становить 955,49 кв. м.
- (226) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Івано-Франківської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у межах м. Болехів, м. Яремча, Верховинського, Городенківського, Волинського, Косовського, Надвірнянського, Рожнятівського, Снятинського, Тисменицького районів.

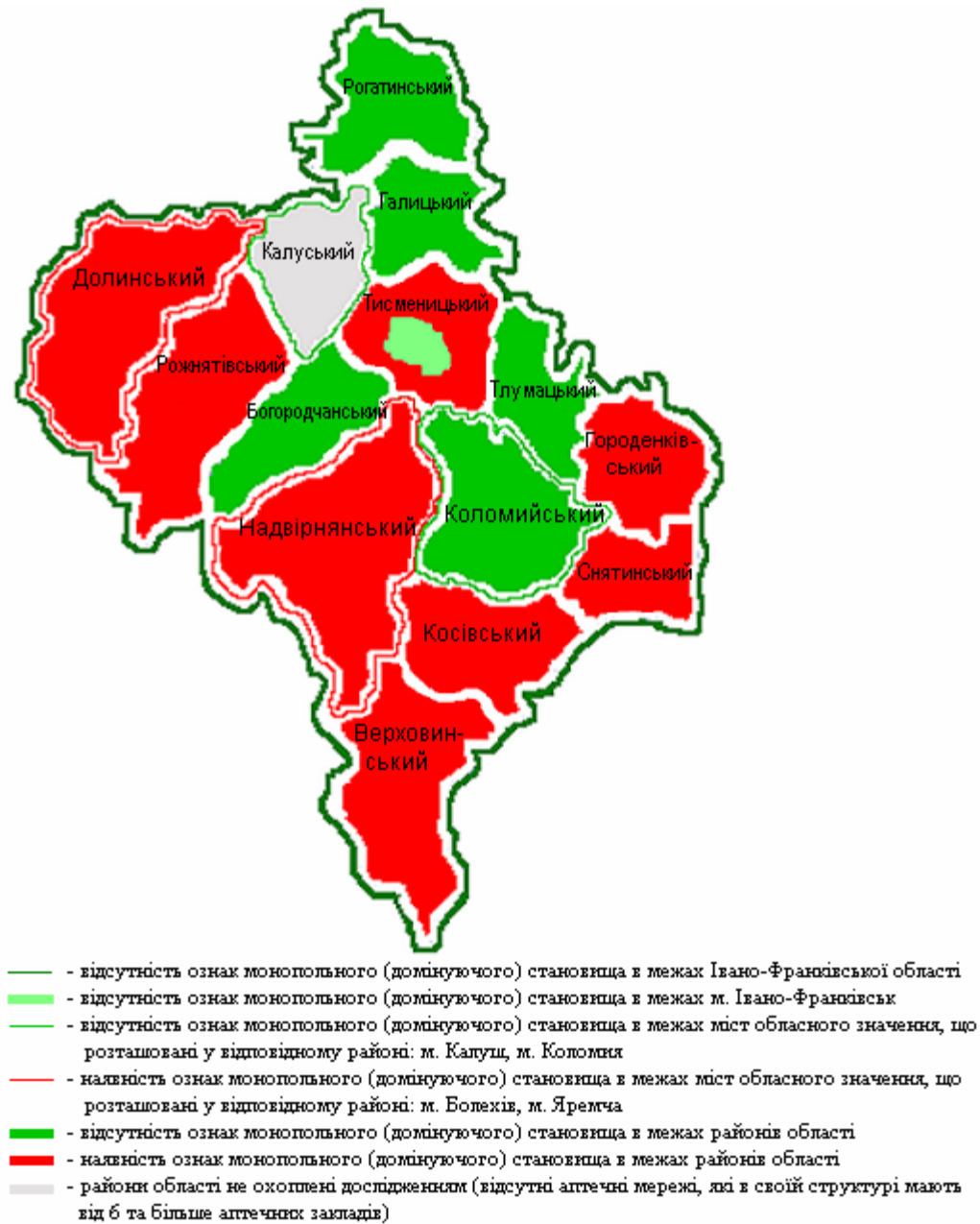

Рис. 5.3.2.8. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Івано-Франківської області

(227) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Івано-Франківської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Зіма».

- (228) Має 51 торгову точку в Івано-Франківській області.
- (229) За рейтингом займає перше місце в Івано-Франківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (230) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Городенківського, Снятинського, Тисменецького районів Івано-Франківської області.

Аптечна мережа «Адоніс».

- (231) Має 11 торгових точок в Івано-Франківській області.
- (232) За рейтингом займає шосте місце в Івано-Франківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (233) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Болехів, Волинського та Рожнятівського районів Івано-Франківської області.

***Аптечна мережа КП «Косівська центральна районна аптека»
Косівський район, Івано-Франківська область.***

- (234) Має 6 торгових точок в Івано-Франківській області, які розташовані в Косівському районі.
- (235) За рейтингом займає шістнадцяте місце в Івано-Франківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (236) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Косівського району Івано-Франківської області.

Аптечна мережа КП «Обласний аптечний склад».

- (237) Має 8 торгових точок в Івано-Франківській області.

- (238)** За рейтингом займає 9 місце в Івано-Франківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (239)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Верховинського району Івано-Франківської області.

5.3.2.9. Київська область

(240) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:

- (i) Київська область;
- (ii) міста обласного значення – м. Біла Церква, м. Березань, м. Бориспіль, м. Бровари, м. Буча, м. Васильків, м. Ірпінь, м. Обухів, м. Переяслав-Хмельницький, м. Славутич, м. Фастів;
- (iii) райони Київської області – Баришівський, Білоцерківський, Бориспільський, Бородянський, Броварський, Васильківський, Вишгородський, Згурівський, Києво-Святошинський, Миронівський, Обухівський, Переяслав-Хмельницький, Рокитнянський, Сквирський, Ставищанський, Таращанський, Тетіївський, Фастівський, Яготинський.

(241) Аналіз структури ринку в межах Київської області показав, що в області діє 27 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.

(242) З них власні аптечні склади в Київської області має аптечна мережа «Вітамін», а саме:

- (i) ТОВ «Вітамін-1» (с. Петропавлівська Борщагівка, Київська обл.) – п'ять складів з загальною площею 356,11 кв. м;
- (ii) ТОВ «Вітамінка» (м. Вишневе, Київська обл.) – сім складів загальною площею 543 кв. м.

(243) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Київської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у межах м. Березань, м. Бориспіль, м. Бровари, м. Обухів, м. Переяслав-Хмельницький, м. Фастів, Баришівського, Білоцерківського, Бориспільського, Броварського, Васильківського, Вишгородського, Згурівського,

Переяслав-Хмельницького, Рокитнянського, Сквирського, Тетіївського, Фастівського районів.

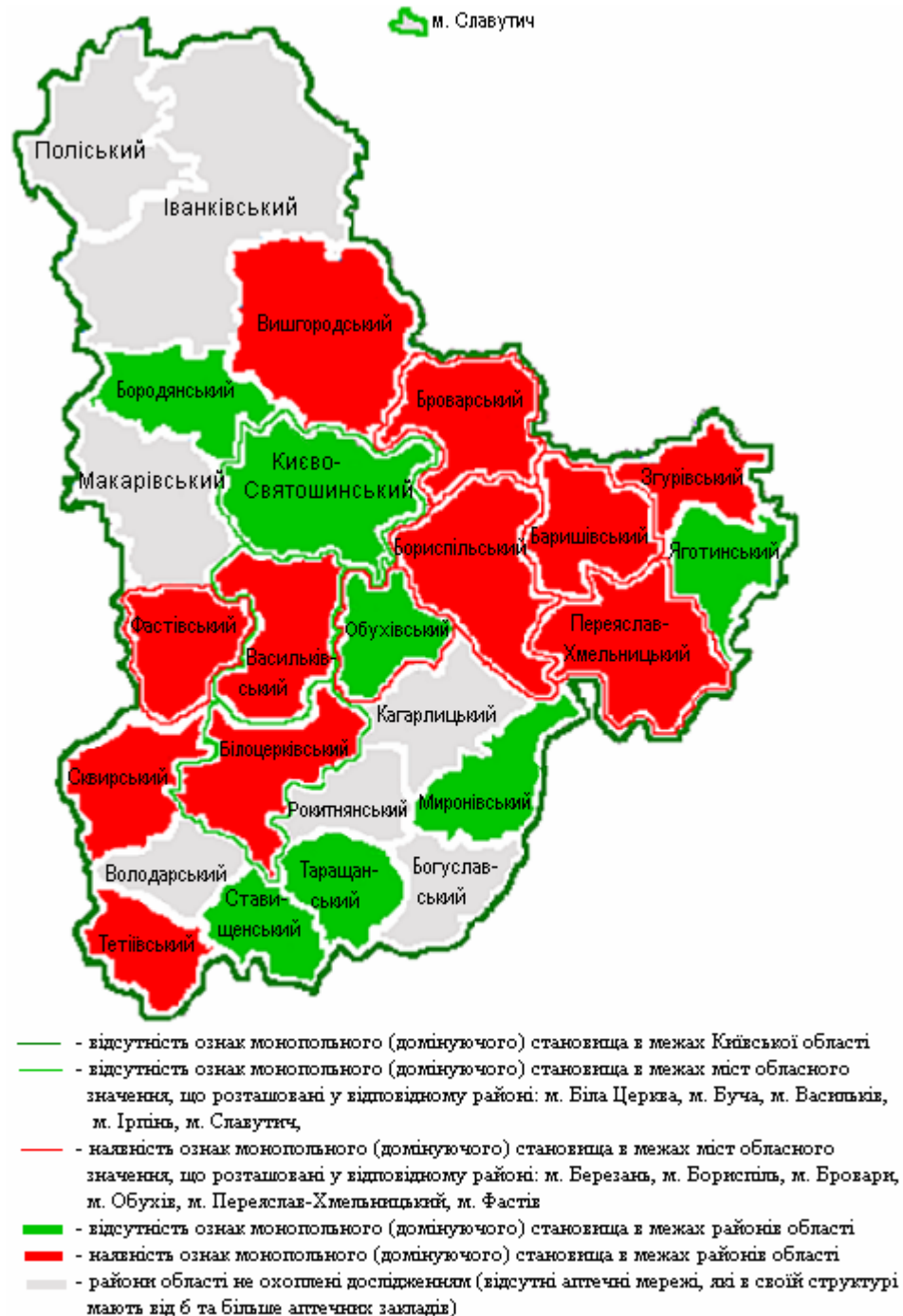

Рис. 5.3.2.9. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Київської області

- (244) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Київської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Будьте здорові» ТОВ «Київфарм», смт Калита, Київська область.

- (245) Має 18 торгових точок у Київській області.
- (246) За рейтингом займає друге місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (247) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Березань та Сквирського району Київської області.
- (248) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Баришівського району Київської області.

Аптечна мережа «Вітамін».

- (249) Аптечна мережа «Вітамін» ТОВ «Вітамін-1» (с. Петропавлівська Борщагівка, Київська область) має 5 торгових точок у Київській області.
- (250) За рейтингом займає третє місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечною мережею «Вітамін» ТОВ «Вітамінка» (м. Вишневе, Київська область).
- (251) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Вишгородського району Київської області.
- (252) Разом з аптечною мережею «Вітамін» ТОВ «Вітамінка» (м. Вишневе, Київська область), має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Обухів.

- (253) Аптечна мережа «Вітамін» ТОВ «Вітамінка» (м. Вишневе, Київська область) має 7 торгових точок у Київській області.
- (254) За рейтингом займає третє місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечною мережею «Вітамін» ТОВ «Вітамін-1» (с. Петропавлівська Борщагівка, Київська область).
- (255) Разом з аптечною мережею «Вітамін» ТОВ «Вітамін-1» (с. Петропавлівська Борщагівка, Київська область) має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Обухів.

Аптечна мережа «Оптова аптека «Алтея» ТОВ «Оптова аптека «Алтея», м. Бровари, Київська область.

- (256) Має 7 торгових точок у Київській області.
- (257) За рейтингом займає восьме місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (258) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Бровари.

Аптечна мережа ТОВ «Інтелекс», м. Вишгород, Київська область.

- (259) Має 10 торгових точок у Київській області.
- (260) За рейтингом займає десяте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (261) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Вишгородського району Київської області.

Аптечна мережа ТОВ «Аптека. 194», с. Вороньків, Київська область, та аптечна мережа ТОВ «Весел Фарм», м. Бориспіль, Київська область.

- (262) Аптечна мережа ТОВ «Аптека. 194» (с. Вороньків, Київська область) має 19 торгових точок у Київській області.
- (263) За рейтингом займає одинадцяте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечною мережею ТОВ «Весел Фарм» (м. Бориспіль, Київська область).
- (264) Аптечна мережа ТОВ «Весел Фарм» (м. Бориспіль, Київська область) має 9 торгових точок у Київській області.
- (265) За рейтингом займає одинадцяте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечною мережею ТОВ «Аптека. 194» (с. Вороньків, Київська область).
- (266) Аптечна мережа ТОВ «Аптека. 194» (с. Вороньків, Київська область) та аптечна мережа ТОВ «Весел Фарм» (м. Бориспіль, Київська область) мають структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Бориспіль та Бориспільського району Київської області.

Аптечна мережа «Адоніс» МПП фірма «Адоніс», с. В. Снітинка, Київська область.

- (267) Має 6 торгових точок у Київській області.
- (268) За рейтингом займає дванадцяте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (269) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Фастів.

Аптечна мережа КП «Бориспільська центральна аптека № 24», м. Бориспіль, Київська область.

- (270) Має 22 торгові точки в Київській області.
- (271) За рейтингом займає тринадцяте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (272) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Бориспіль та Бориспільського району Київської області.

Аптечна мережа «Біофарм» ПП «Біофарм», м. Васильків, Київська область.

- (273) Має 10 торгових точок у Київській області.
- (274) За рейтингом займає шістнадцяте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (275) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Васильківського району Київської області.

Аптечна мережа ТОВ «Фарма-Маркет», м. Березань, Київська область.

- (276) Має 7 торгових точок у Київській області.
- (277) За рейтингом займає дев'ятнадцяте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (278) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Згурівського району Київської області.

Аптечна мережа КП «Вишгородська центральна районна аптека № 23», м. Вишгород, Київська область.

- (279) Має 7 торгових точок у Київській області.
- (280) За рейтингом займає двадцять друге місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (281) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Вишгородського району Київської області.

Аптечна мережа малого підприємства «Аптека № 213», м. Тетіїв, Київська область.

- (282) Має 7 торгових точок у Київській області.

- (283) За рейтингом займає двадцять п'яте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (284) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Тетіївського району Київської області.

Аптечна мережа ВКФ «Медико» ЛТД, м. Переяслав-Хмельницький, Київська область.

- (285) Має 7 торгових точок у Київській області.

- (286) За рейтингом займає двадцять шосте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (287) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Переяслав-Хмельницький та Переяслав-Хмельницького району Київської області.

Аптечна мережа «Аптека ТАС» ТОВ «ТАС-Фарма», м. Київ.

- (288) Має 15 торгових точок у Київській області.

- (289) За рейтингом займає четверте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (290) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Баришівського району Київської області.

Аптечна мережа «Бажаємо здоров'я» ТОВ «Сиріус-95», м. Київ.

- (291)** Має 8 торгових точок у Київській області.
- (292)** За рейтингом займає п'яте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (293)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Білоцерківського району Київської області.

Аптечна мережа «Аптека КОСМО» ТОВ «Суматра-ЛТД», м. Київ.

- (294)** Має 8 торгових точок у Київській області.
- (295)** За рейтингом займає сьоме місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (296)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Броварського, Фастівського районів Київської області.
- (297)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Білоцерківського, Вишгородського районів Київської області.

Аптечна мережа «Рецепти життя» ТОВ «Рецепти життя», м. Київ.

- (298)** Має 12 торгових точок у Київській області.
- (299)** За рейтингом займає чотирнадцяте місце в Київській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (300)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Рокитнянського району Київської області.

5.3.2.10. Місто Київ

- (301) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в територіальних межах м. Києва.
- (302) Аналіз структури ринку в межах м. Києва показав, що в місті діє 48 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (303) З них власні аптечні склади в м. Києві мають сім аптечних мереж:
- (i) ТОВ «Людмила-Фарм» (м. Київ) – три склади загальною площею 360,73 кв. м;
 - (ii) ТОВ «Медична компанія «Медікус» (м. Київ) – площа складу становить 505,1 кв. м;
 - (iii) ПП «СЕБ-Фармація» (м. Київ) – площа складу становить 760, кв. м;
 - (iv) ТОВ «СУМАТРА-ЛТД» (м. Київ) – площа складу становить 902, кв. м;
 - (v) ТОВ «Аптека гормональних препаратів» (м. Київ) – площа складу становить 335,4 кв. м;
 - (vi) КП «Фармація» (м. Київ) – площа складу становить 13 698,9 кв. м;
 - (vii) ПАТ «Лекхім» (м. Київ) – площа складу становить 584,4 кв. м.
- (304) Десятка аптечних мереж за рейтингом за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів в межах м. Києва:
- (i) аптечна мережа «Аптека низьких цін» ТОВ «Аптека низьких цін К», м. Київ, ТОВ «Аптека низьких цін ТМ», м. Київ, ТОВ «АПТЕКА НИЗЬКИХ ЦІН ПЛЮС», м. Київ, ТОВ «Елегант-Груп», м. Київ – разом 72 торгові точки;
 - (ii) аптечна мережа «Фармація» КП «Фармація», м. Київ – 158 торгових точок;
 - (iii) аптечна мережа «АПТЕКА ДОБРОГО ДНЯ» ТОВ «Фармастор» м. Київ – 58 торгових точок;

- (iv) аптечна мережа «Аптека гормональних препаратів» ТОВ «Аптека гормональних препаратів», м. Київ – 8 торгових точок;
 - (v) аптечна мережа «Бажаємо здоров'я» ТОВ «Сиріус-95», м. Київ – 19 торгових точок;
 - (vi) аптечна мережа «Лекфарм 36,6» ТОВ «Лекфарм», м. Київ – 13 торгових точок;
 - (vii) аптечна мережа «Країна здоров'я» ТОВ «Столичний Медичний Альянс», м. Київ – 22 торгові точки;
 - (viii) аптечна мережа «Аптека НЦ» ТОВ «Аптека НЦ», м. Київ – 11 торгових точок;
 - (ix) аптечна мережа «Віталюкс» ТОВ «Віталюкс», м. Київ – 48 торгових точок.
 - (x) аптечна мережа «Альго-Фарм» ТОВ «АЛЬГО-ФАРМ», м. Київ – 7 торгових точок.
- (305) Стан конкуренції на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах м. Києва свідчить, що досліджуваний ринок, унаслідок наявності великої кількості незалежних суб'єктів господарювання, які мають незначну різницю в розмірах часток на ринку, є конкурентним.

532.11. Кіровоградська область

- (306) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Кіровоградська область;
 - (ii) обласний центр – м. Кропивницький (раніше – м. Кіровоград);
 - (iii) міста обласного призначення – м. Олександрія, м. Знам'янка та м. Світловодськ;
 - (iv) райони Кіровоградської області – Благовіщенський (раніше – Ульяновський), Бобринецький, Вільшанський, Гайворонський, Голованівський, Добровеличківський, Долинський, Знам'янський, Кіровоградський, Компаніївський, Маловисківський, Новгородківський, Новоархангельський, Новомиргородський, Новоукраїнський, Олександрівський, Олександрійський, Онуфріївський, Петровський, Світловодський, Устинівський.
- (307) Аналіз структури ринку в межах Кіровоградської області засвідчив, що в області діє 19 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (308) З них власні аптечні склади в Кіровоградській області має одна аптечна мережа ПП приватна виробнича фірма «Ацинус» (м. Кіровоград) – площа складу становить 1144,7 кв. м.
- (309) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Кіровоградської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Світловодськ, Вільшанського, Волинського, Благовіщенського (раніше – Ульяновський), Бобринецького, Гайворонського, Добровеличківського, Знам'янського, Кіровоградського, Компаніївського, Маловисківського, Новгородківського, Новоархангельського, Новомиргородського, Новоукраїнського, Олександрійського, Онуфріївського, Петровського, Світловодського, Устинівського районів.

Рис. 5.3.2.11. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Кіровоградської області

(310) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Кіровоградської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Ліки Кіровоградщини» ПАТ «Ліки Кіровоградщини», м. Кіровоград.

(311) Має загалом 145 торгових точок у Кіровоградській області.

(312) За рейтингом займає перше місце в Кіровоградській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(313) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Благовіщенського (раніше – Ульяновський), Бобринецького, Вільшанського, Гайворонського,

Добровеличківського, Долинського, Знам'янського, Кіровоградського, Компаніївського, Новгородківського, Новомиргородського, Онуфріївського, Петровського, Устинівського районів Кіровоградської області.

- (314) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Новоархангельського, Новоукраїнського та Світловодського районів Кіровоградської області.

Аптечна мережа «Ескулап» ТОВ фірма «Ескулап», м. Світловодськ.

- (315) Має загалом 10 торгових точок у Кіровоградській області.
- (316) За рейтингом займає четверте місце в Кіровоградській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (317) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Світловодськ.
- (318) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Світловодського району Кіровоградської області.

Аптечна мережа «Медіфарм» ТОВ «Медіфарм», м. Олександрія.

- (319) Має загалом 9 торгових точок у Кіровоградській області.
- (320) За рейтингом займає десяте місце в Кіровоградській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (321) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Олександрійського району Кіровоградської області.

Аптечна мережа «Медфарма» ПП «Медфарма», с. Торговиця.

- (322) Має загалом 6 торгових точок у Кіровоградській області.

(323) За рейтингом займає вісімнадцяте місце в Кіровоградській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(324) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Новоархангельського району Кіровоградської області.

Аптечна мережа «СТЕП-ФАРМ» ТОВ «СТЕП-ФАРМ», м. Новоукраїнка.

(325) Має загалом 9 торгових точок у Кіровоградській області.

(326) За рейтингом займає сімнадцяте місце в Кіровоградській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(327) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Новоукраїнського району Кіровоградської області.

532.12. Луганська область

- (328) Об'єктивне визначення стану конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в Луганській області є ускладненим за умов проведення на території області АТО, відсутності контролю української влади над територіями окремих адміністративно-територіальних одиниць.
- (329) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Луганська область;
 - (ii) обласний центр – м. Сєвєродонецьк (с 22 вересня 2014 року тимчасовий адміністративний центр Луганської області);
 - (iii) міста обласного значення – м. Лисичанськ, м. Первомайськ, м. Рубіжне;
 - (iv) міста районного значення – м. Сватове, м. Старобільськ, м. Кремінна, м. Попасна, м. Біловодськ, смт Білокуракіне, смт Марківка, смт Мілове, смт Новоайдар, смт Новопсков, смт Станиця Луганська, смт Троїцьке.
- (330) Аналіз структури ринку в межах Луганської області засвідчив, що в області діє 5 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (331) З них власні аптечні склади в Луганській області має аптечна мережа «Ескулап» ТОВ «Ескулап» (м. Сєвєродонецьк) – площа складу становить 320 кв. м.
- (332) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Луганської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у межах м. Сєвєродонецьк, м. Лисичанськ, м. Первомайськ, м. Рубіжне, м. Сватове, м. Старобільськ, м. Кремінна, м. Попасне, м. Біловодськ,

сmt Білокуракіне, сmt Марківка, сmt Мілове, сmt Новоайдар,
сmt Новопсков, сmt Станиця Луганська, сmt Троїцьке.

Рис. 5.3.2.12. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Луганської області

(333) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Луганської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа КП «Луганська обласна «Фармація», м. Сєвєродонецьк.

- (334)** Має 169 торгових точок у Луганській області.
- (335)** За рейтингом займає перше місце в Луганській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (336)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Сєвєродонецьк, м. Лисичанськ, м. Первомайськ, м. Сватове, м. Старобільськ, м. Кремінна, м. Попасна, м. Біловодськ, смт Білокуракіне, смт Марківка, смт Мілове, смт Новопсков, смт Станиця Луганська та смт Троїцьке.
- (337)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Рубіжне.

Аптечна мережа «Здоров'я» ТОВ СП «Здоров'я», м. Сєвєродонецьк.

- (338)** Має 24 торгову точку в Луганській області.
- (339)** За рейтингом займає друге місце в Луганській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (340)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах смт Новоайдар.

Аптечна мережа «Вітал» ПП «Вітал», м. Рубіжне.

- (341)** Має 11 торгових точок у Луганській області.
- (342)** За рейтингом займає третє місце в Луганській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (343)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Рубіжне.

5.3.2.13. Львівська область

- (344) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Львівська область;
 - (ii) обласний центр – м. Львів;
 - (iii) міста обласного значення – м. Дрогобич, м. Самбір та м. Стрий;
 - (iv) міста районного значення – м. Кам'янка-Бузька, м. Сколе та м. Турка.
- (345) Аналіз структури ринку в межах Львівської області засвідчив, що в області діє 14 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (346) З них власні аптечні склади у Львівській області мають три аптечні мережі:
- (i) ТЗОВ «Маркет Універсал ЛТД» (м. Львів) – площа складу становить 535,36 кв. м;
 - (ii) ТОВ «ДЕКАЛА 2000» (м. Львів) – площа складу становить 500 кв. м;
 - (iii) ТЗОВ «Аптека 3І» (с. Сокільники, Львівська обл.) – площа складу становить 1407,5 кв. м.
- (347) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Львівської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Самбір, м. Стрий, м. Кам'янка-Бузька, м. Сколе, м. Турка.

Рис. 5.3.2.13. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Львівської області

(348) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Львівської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «DS» ТзОВ «Маркет Універсал ЛТД», м. Львів, і ТзОВ «Ваша Аптека», м. Львів.

- (349)** Має загалом 53 торгові точки у Львівській області.
- (350)** За рейтингом займає перше місце у Львівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (351)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних **межах** м. Самбір.

Аптечна мережа «Подорожник» ТзОВ «Галицький фармацевтичний Холдинг», ПП «Соломія Сервіс», м. Львів, і ТзОВ «Повноділ».

- (352)** Має загалом 28 торгових точок у Львівській області.
- (353)** За рейтингом займає третє місце у Львівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (354)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Самбір та м. Стрий.

Аптечна мережа «ПУЛЬС» ТОВ «ДЕКАЛА 2000».

- (355)** Має загалом 35 торгових точок у Львівській області.
- (356)** За рейтингом займає друге місце у Львівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (357)** Має структурні ознаки монопольного становища/колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Стрий.

Аптечна мережа «Зі» ТзОВ «Зі», м. Львів, і ТзОВ «Аптека Зі», с. Сокольники, Львівська область.

- (358)** Має загалом 37 торгових точок у Львівській області.
- (359)** За рейтингом займає п'яте місце у Львівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (360) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Стрий та м. Сколе.

Аптечна мережа «Аронія» ПП «Аптека Аронія», м. Пустомити, Львівська область.

- (361) Має загалом 37 торгових точок у Львівській області.
- (362) За рейтингом займає четверте місце у Львівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (363) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Сколе.

Аптечна мережа «Скайінвест» ПП ВКФ «Скайінвест», м. Кам'янка-Бузька, Львівська область.

- (364) Має загалом 8 торгових точок у Львівській області.
- (365) За рейтингом займає восьме місце у Львівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (366) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Кам'янка-Бузька.

Аптечна мережа «Сальве» ТзОВ «Сальве Львів», м. Львів.

- (367) Має загалом 22 торгові точки у Львівській області.
- (368) За рейтингом займає шосте місце у Львівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (369) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Турка.

Аптечна мережа «СІДУС» ТзОВ «Лідер Захід, с. Боброїди, Львівська область.

- (370)** Має загалом 8 торгових точок у Львівській області.
- (371)** За рейтингом займає чотирнадцяте місце у Львівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (372)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Турка.

5.32.14. Миколаївська область

- (373) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Миколаївська область;
 - (ii) обласний центр – м. Миколаїв;
 - (iii) міста обласного призначення – м. Вознесенськ, м. Очаків, м. Первомайськ та м. Южноукраїнськ;
 - (iv) райони Миколаївської області – Арбузинський, Баштанський, Березанський, Березнегуватський, Братський, Веселинівський, Врадіївський, Вознесенський, Доманівський, Єланецький, Жовтневий, Казанківський, Кривоозерський, Миколаївський, Новобузький, Новоодеський, Очаківський, Первомайський та Снігурівський.
- (374) Аналіз структури ринку в межах Миколаївської області засвідчив, що в області діє 11 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (375) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Миколаївської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах Миколаївської області, м. Миколаїв, м. Вознесенськ, м. Очаків, м. Первомайськ, м. Южноукраїнськ, Арбузинського, Баштанського, Березанського, Березнегуватського, Братського, Веселинівського, Врадіївського, Вознесенського, Доманівського, Єланецького, Жовтневого, Казанківського, Кривоозерського, Миколаївського, Новобузького, Новоодеського, Очаківського, Первомайського та Снігурівського районів.

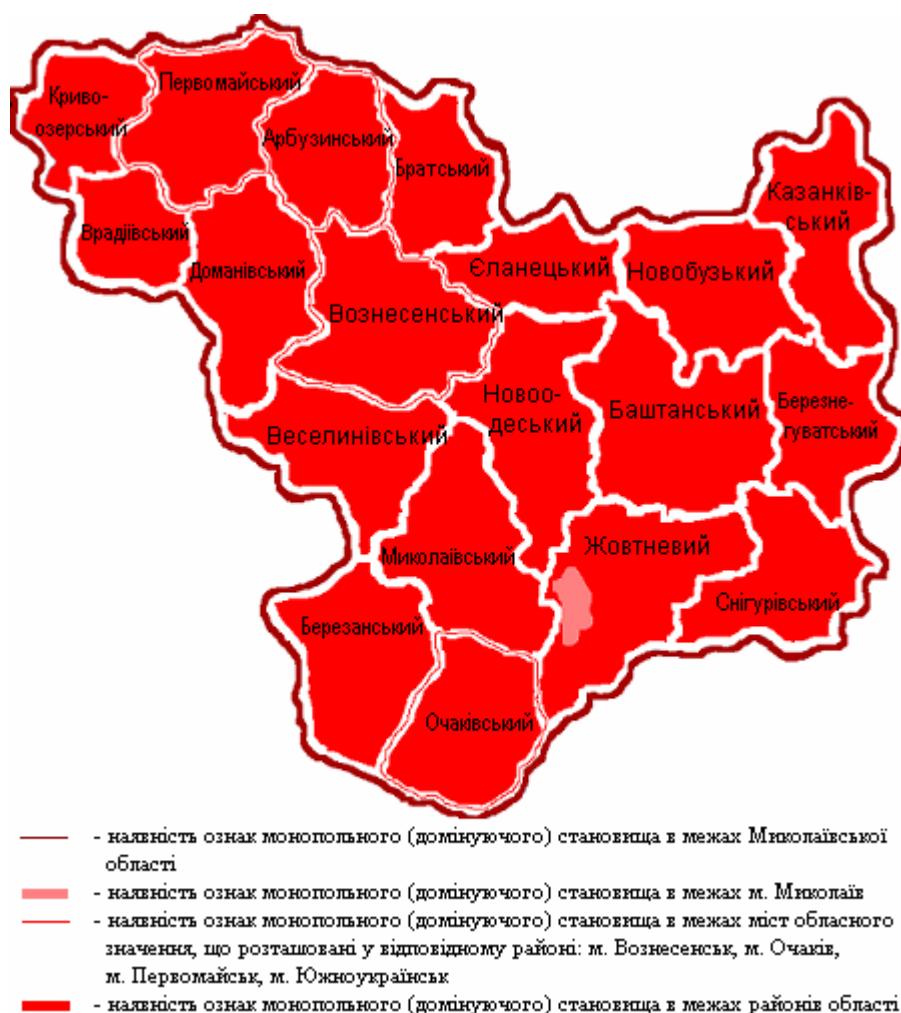

Рис. 5.3.2.14. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Миколаївської області

(376) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Миколаївської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Фарматон» ТОВ «Фарматон», м. Миколаїв.

(377) Має загалом 14 торгових точок у Миколаївській області.

(378) За рейтингом займає друге місце в Миколаївській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(379) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Миколаївської області та у м. Миколаїв.

Аптечна мережа «Фармація» Підприємства комунальної власності області «Фармація», м. Миколаїв.

- (380)** Має загалом 112 торгових точок у Миколаївській області.
- (381)** За рейтингом займає третє місце в Миколаївській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (382)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Арбузинського, Баштанського, Березанського, Березнегуватського, Братського, Веселинівського, Вознесенського, Доманівського, Єланецького, Жовтневого, Казанківського, Кривоозерського, Миколаївського, Новобузького, Новоодеського, Очаківського, Первомайського та Снігурівського районів Миколаївської області.
- (383)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Миколаївської області та м. Очакова.

Аптечна мережа ТОВ «РІФАРМ», смт Овідіополь.

- (384)** Має загалом 6 торгових точок у Миколаївській області.
- (385)** За рейтингом займає шосте місце в Миколаївській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (386)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Первомайськ та Березанського району Миколаївської області.

Аптечна мережа «Бажасмо здоров'я» ПП «Южноукраїнська фармацевтична компанія», м. Київ.

- (387)** Має загалом 10 торгових точок у Миколаївській області.
- (388)** За рейтингом займає п'яте місце в Миколаївській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (389) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Вознесенськ.
- (390) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Очаків та м. Южноукраїнськ.

Аптечна мережа ПП «Мережа аптек Медпрепарати», м. Херсон, та ТОВ ВКФ «Медпрепарати», м. Херсон.

- (391) Має загалом 19 торгових точок у Миколаївській області.
- (392) За рейтингом займає перше місце в Миколаївській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (393) Має структурні ознаки монопольного становища/колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Миколаївської області та м. Миколаїв.

5.32.15. Одеська область

(394) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:

- (i) Одеська область;
- (ii) обласний центр – м. Одеса;
- (iii) міста обласного призначення – м. Білгород-Дністровський, м. Ізмаїл, м. Іллічівськ, м. Подільськ (раніше – м. Котовськ), м. Южне;
- (iv) райони Одеської області – Ананьївський, Арцизький, Балтський, Березівський, Білгород-Дністровський, Біляївський, Болградський, Великомихайлівський, Захарівський (раніше – Фрунзівський), Іванівський, Ізмаїльський, Кілійський, Кодимський, Лиманський (раніше – Комінтернівський), Любашівський, Миколаївський, Овідіопольський, Ренійський, Роздільнянський, Савранський, Саратський, Тарутинський, Татарбунарський, та Ширяївський.

(395) Аналіз структури ринку в межах Одеської області засвідчив, що в області діє 30 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.

(396) З них власні аптечні склади в Одеській області мають три аптечні мережі:

- (i) ТОВ «Аптека Гаєвського» (м. Одеса) – площа складу становить 2092,4 кв. м;
- (ii) ТОВ «Фірма «ПОЛІМЕД» (м. Одеса) – площа складу становить 599,7 кв. м;
- (iii) ТОВ «АННУШКА, ХЕЛС КЕА» (м. Одеса) – площа складу становить 460 кв. м.

(397) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Одеської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Ізмаїл, м. Подільськ (раніше – м. Котовськ), Ананьївського, Балтського, Березівського, Білгород-Дністровського, Біляївського,

Великомихайлівського, Захарівського (раніше – Фрунзівського), Іванівського, Ізмаїльського, Кілійського, Лиманського (раніше – Комінтернівського), Любашівського, Миколаївського, Овідіопольського, Родільнянського, Саранського, Саратського, Тарутинського, Ширяєвського районів.

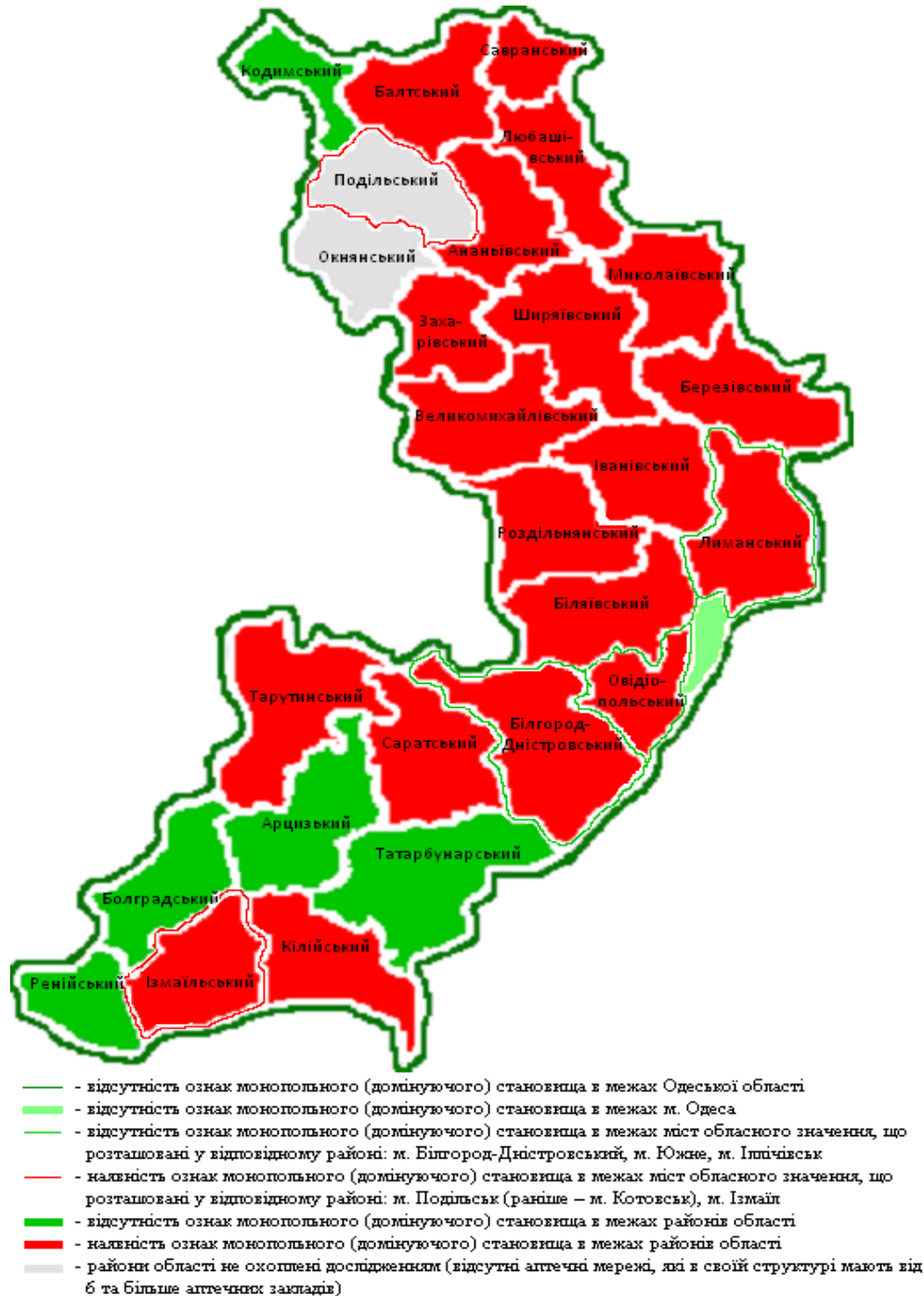

Рис. 5.3.2.15. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Одеської області

- (398) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Одеської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Аптека Гаєвського» ТОВ «Аптека Гаєвського», м. Одеса.

- (399) Має загалом 39 торгових точок в Одеській області.
- (400) За рейтингом займає перше місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (401) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Лиманського (раніше – Комінтернівського) району Одеської області.

Аптечна мережа ТОВ «Фірма «ПОЛІМЕД», м. Одеса.

- (402) Має загалом 38 торгових точок в Одеській області.
- (403) За рейтингом займає третє місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (404) Має структурні ознаки монопольного становища/колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Роздільнянського району Одеської області.

Аптечна мережа «Соціальна сеть здоров'я» ПП «АНКОР ФАРМ», м. Одеса, та ПП «МЕРЕЖА ЗДОРОВ'Я», м. Одеса.

- (405) Має загалом 36 торгових точок в Одеській області.
- (406) За рейтингом займає четверте місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (407) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Ізмаїл Одеської області.

Аптечна мережа «Будем здоровы вместе» ТОВ «Інформполісервіс», м. Одеса, і ТОВ «Деніс ФАРМА», с. Великий Дальник.

- (408)** Має загалом 55 торгових точок в Одеській області.
- (409)** За рейтингом займає десяте місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (410)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Захарівського (раніше – Фрунзівський), Савранського та Ширяївського районів Одеської області.
- (411)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Ізмаїл, Балтського, Біляївського та Кілійського районів Одеської області.

Аптечна мережа ПП фірма «Гіппократ», м. Котовськ.

- (412)** За рейтингом займає двадцять третє місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (413)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Подільськ (раніше – м. Котовськ).

Аптечна мережа ПП «Оптима», м. Ізмаїл.

- (414)** Має загалом 6 торгових точок в Одеській області.
- (415)** За рейтингом займає двадцять друге місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (416)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Ізмаїл.

Аптечна мережа «Аптечна мережа «Фармація» ПАТ «Аптечна мережа «Фармація», м. Одеса.

- (417) Має загалом 139 торгових точок в Одеській області.
- (418) За рейтингом займає шосте місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (419) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків, у територіальних межах Ананьївського, Білгород-Дністровського, Березівського, Великомихайлівського, Іванівського, Ізмаїльського, Миколаївського, Саратського та Тарутинського районів Одеської області.
- (420) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Кілійського, Любашівського та Овідіопольського районів Одеської області.

Аптечна мережа ТОВ «РІФАРМ», смт Овідіополь.

- (421) Має загалом 11 торгових точок в Одеській області.
- (422) За рейтингом займає п'ятнадцяте місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (423) Має структурні ознаки монопольного становища/колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Балтського, Любашівського та Овідіопольського районів Одеської області.
- (424) Має загалом 6 торгових точок у Миколаївській області.
- (425) За рейтингом займає шосте місце в Миколаївській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (426) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Первомайськ та Березанського району Миколаївської області.

Аптечна мережа ТОВ «САНАФАРМ», м. Одеса.

- (427) Має загалом 28 торгових точок в Одеській області.
- (428) За рейтингом займає дванадцяте місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (429) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Любашівського, Овідіопольського та Роздільнянського районів Одеської області.

Аптечна мережа КП «ЛІКАРНЯ АПТЕКА», м. Біляївка.

- (430) Має загалом 6 торгових точок в Одеській області.
- (431) За рейтингом займає двадцять шосте місце в Одеській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (432) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Біляївського району Одеської області.

5.3.2.16. Полтавська область

- (433) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Полтавська область;
 - (ii) обласний центр – м. Полтава;
 - (iii) місто обласного призначення – м. Горішні Плавні (раніше - м. Комсомольськ), м. Кременчук, м. Лубни, м. Миргород;
 - (iv) райони Полтавської області – Великобагачанський, Гадяцький, Глобинський, Гребінківський, Диканський, Зінківський, Карлівський, Кобеляцький, Козельщанський, Котелевський, Кременчуцький, Лубенський, Лохвицький, Машівський, Миргородський, Новосанжарський, Оржицький, Пирятинський, Полтавський, Решетилівський, Семенівський, Хорольський, Чорнухинський, Чутівський, Шишацький.
- (434) Аналіз структури ринку в межах Полтавської області засвідчив, що в області діє 19 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (435) З них власні аптечні склади в Полтавській області мають три аптечні мережі:
- (i) ПОКП «Полтавафарм» (с. Розсошенці, Полтавська область) – площа складу становить 2355 кв. м;
 - (ii) ТОВ «Юнсон» (м. Полтава) – площа складу становить 505 кв. м;
 - (iii) ТОВ «Євразія» (м. Полтава) – площа складу становить 362,2 кв. м.
- (436) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Полтавської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Горішні Плавні (раніше - м. Комсомольськ), м. Лубни, Великобагачанського, Гадяцького, Глобинського, Гребінківського,

Диканського, Зінківського, Карлівського, Кобеляцького, Козельщанського, Котелевського, Кременчуцького, Лубенського, Лохвицького, Машівського, Миргородського, Новосанжарського, Оржицького, Пирятинського, Полтавського, Решетилівського, Семенівського, Хорольського, Чорнухинського, Чутівського, Шишацького районів Полтавської області.

Рис. 5.3.2.16. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Полтавської області

(437) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Полтавської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа ПОКП «Полтавафарм», м. Полтава.

- (438) Має 214 торгових точок у Полтавській області.
- (439) За рейтингом займає перше місце в Полтавській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (440) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Великобагачанського, Гадяцького, Глобинського, Гребінківського, Диканського, Зінківського, Карлівського, Козельщанського, Лубенського, Машівського, Новосанжарського, Оржицького, Пирятинського, Решетилівського, Семенівського, Хорольського, Чорнухинського, Шишацького районів Полтавської області.
- (441) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Горішні Плавні (раніше - м. Комсомольськ), м. Лубни, Котелевського, Лохвицького, Полтавського районів Полтавської області.

Аптечна мережа «Ваша аптека» ТОВ ФК «Провізор», м. Полтава.

- (442) Має 33 торгові точки в Полтавській області.
- (443) За рейтингом займає друге місце в Полтавській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (444) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Лохвицького та Полтавського районів Полтавської області.
- (445) ТОВ «Скайлайн - М», м. Миргород.
- (446) Має 10 торгових точок у межах Миргородського району Полтавської області.
- (447) В інших містах та районах області аптекних закладів не має.

- (448) За рейтингом займає шістнадцяте місце в Полтавській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (449) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Миргородського району Полтавської області.
- (450) Аптечна мережа ФОП Зайцева Л.В., м. Полтава.**
- (451) Має 11 торгових точок у межах Полтавської області.
- (452) За рейтингом займає п'яте місце в Полтавській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом із ТОВ «СВ Медікал».
- (453) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Горішні Плавні (раніше – м. Комсомольськ), Котелевського та Чутівського районів Полтавської області.
- Аптечна мережа «Мед-сервіс Харків», м. Харків (21 торгова точка в Полтавській області).***
- (454) Має 21 торгову точку в межах Полтавської області.
- (455) За рейтингом займає одинадцяте місце в Полтавській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів
- (456) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Кременчуцького району Полтавської області.

5.3.2.17. Рівненська область

(457) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:

- (i) Рівненська область;
- (ii) обласний центр – м. Рівне;
- (iii) міста обласного призначення – м. Дубно, м. Кузнецовськ, м. Острог;
- (iv) райони Рівненської області – Березнівський, Володимирецький, Гощанський, Демидівський, Дубенський, Дубровицький, Заріченський, Здолбунівський, Корецький, Костопільський, Млинівський, Радивилівський, Рівненський, Рокитнівський, Сарненський.

(458) Аналіз структури ринку в межах Рівненської області засвідчив, що в області діє 14 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.

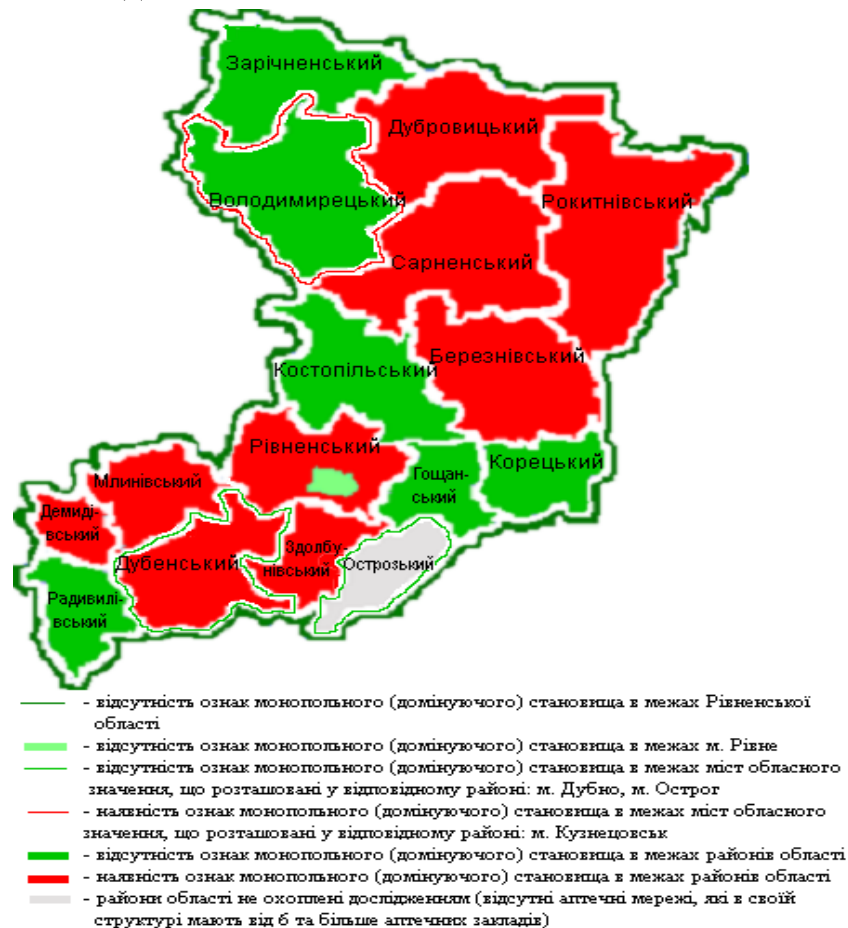

Рис. 5.3.2.17. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Рівненської області

(459) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Рівненської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів у територіальних межах м. Кузнецовськ, Березнівського, Демидівського, Дубенського, Дубровицького, Здолбунівського, Костопільського, Млинівського, Рівненського, Рокитнівського, Сарненського районів.

(460) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Рівненської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Рівнефармація», ТДВ «Рівнефармація», м. Рівне.

(461) Має 60 торгових точок у Рівненській області.

(462) За рейтингом займає перше місце в Рівненській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(463) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Березнівського, Здолбунівського, Демидівського, Дубенського районів Рівненської області.

(464) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Дубровицького, Костопільського, Млинівського, Рокитнівського, Сарненського районів Рівненської області.

Аптечна мережа «Рівнеліки», ТзОВ «Рівнеліки», м. Дубно.

(465) Має 53 торгові точки в Рівненській області.

(466) За рейтингом займає третє місце в Рівненській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(467) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою

більше 35 відсотків у територіальних межах Рівненського району Рівненської області.

- (468)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Костопільського, Млинівського, Рокитнівського районів Рівненської області.

Аптечна мережа «Тетрамед», ТЗОВ фірма «Тетрамед», м. Рівне.

- (469)** Має 21 торгову точку в Рівненській області.
- (470)** За рейтингом займає четверте місце в Рівненській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (471)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Дубровицького, Костопільського районів Рівненської області.

Аптечна мережа «Сарнифармація», ПАТ «Сарнифармація», м. Сарни.

- (472)** Має 13 торгових точок у Рівненській області.
- (473)** За рейтингом займає п'яте місце в Рівненській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (474)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Сарненського району Рівненської області.

Аптечна мережа «Наша Аптека», ПП «Наша Аптека», м. Київ.

- (475)** Має 17 торгових точок у Рівненській області.
- (476)** За рейтингом займає шосте місце в Рівненській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (477)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Кузнецовськ, Дубровицького району Рівненської області.

- (478) Має 11 торгових точок у Житомирській області.
- (479) За рейтингом займає сьоме місце в Житомирській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (480) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Черняхівського району Житомирської області.

Аптечна мережа «Рокитнівська центральна районна аптека № 13», ТзОВ «Рокитнівська центральна районна аптека № 13», Рівненська область.

- (481) Має 11 торгових точок у Рівненській області.
- (482) За рейтингом займає дванадцяте місце в Рівненській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (483) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Рокитнівського району Рівненської області.

Аптечна мережа «УКРФАРМ», ТзОВ «УКРФАРМ», м. Рівне.

- (484) Має 8 торгових точок у Рівненській області.
- (485) За рейтингом займає десяте місце в Рівненській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (486) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Кузнецовськ Рівненської області.

5.3.2.18. Сумська область

- (487) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Сумська область;
 - (ii) обласний центр – м. Суми;
 - (iii) місто обласного призначення – м. Глухів, м. Конотоп, м. Охтирка, м. Ромни, м. Шостка.
 - (iv) райони Сумської області – Білопільський, Буринський, Великописарівський, Глухівський, Конотопський, Краснопільський, Кролевецький, Лебединський, Липоводолинський, Охтирський, Путивльський, Роменський, Сумський, Шосткинський, Ямпільський.
- (488) Аналіз структури ринку в межах Сумської області засвідчив, що в області діє 21 аптечна мережа, яка має у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (489) З них власні аптечні склади в Сумській області має одна аптечна мережа «Юнона» Фірма «Юнона» ТОВ – площа складу становить 114,3 кв. м.
- (490) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Сумської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Глухів та Глухівського району, м. Конотоп та Конотопського району, м. Охтирка та Охтирського району, м. Ромни та Роменського району, м. Шостка та Шосткинського району, Білопільського, Великописарівського, Краснопільського, Липоводолинського, Ямпільського районів Сумської області.

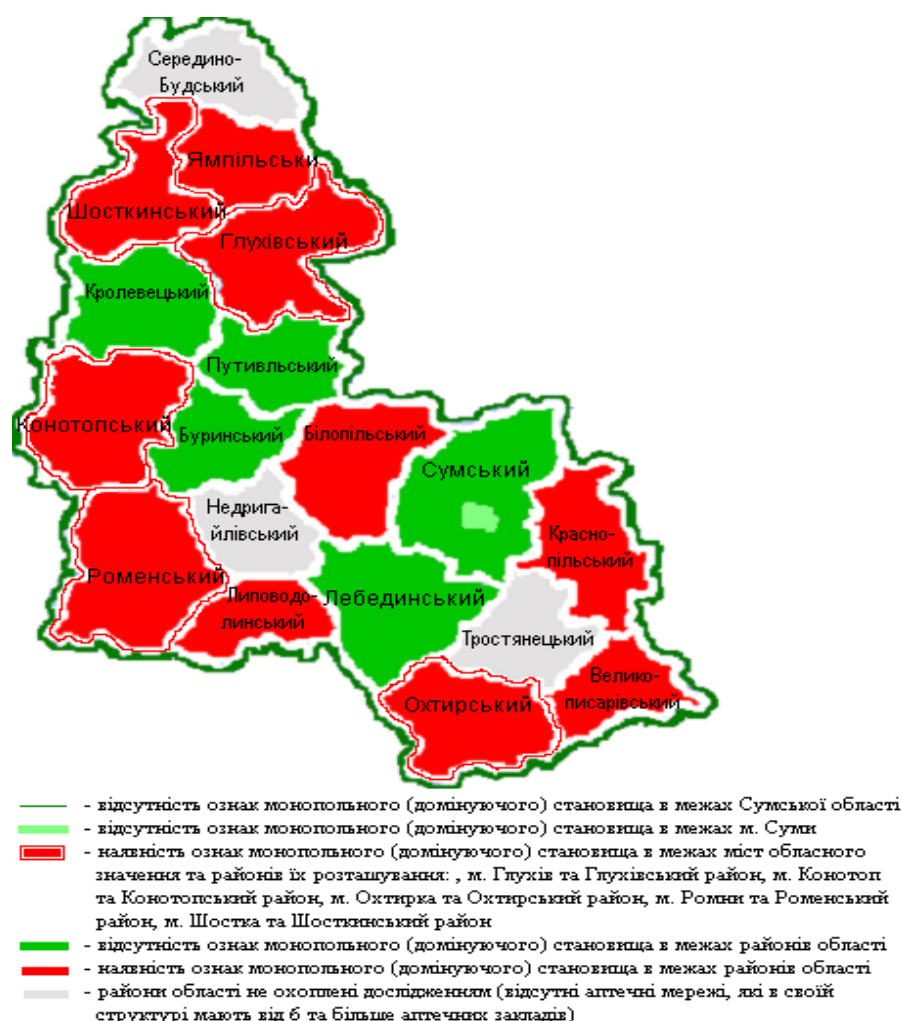

Рис. 5.3.2.18. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Сумської області

(491) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Сумської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Бажаємо здоров'я», ТОВ «Чернігівська фармацевтична компанія», м. Київ.

(492) Має 7 торгових точок у Сумській області.

(493) За рейтингом займає перше місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (494) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Шостка та Шосткинського району, м. Ромни та Роменського району, м. Охтирка та Охтирського району Сумської області.

Аптечна мережа «Фарм-Союз», ТОВ «Компанія Фарм-Союз», с. Гаврилівка, Вишгородський район, Київська область.

- (495) Має 11 торгових точок у Сумській області.
- (496) За рейтингом займає третє місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (497) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Конотоп та Конотопського району Сумської області.

Аптечна мережа ТОВ «Аптека № 19», м. Глухів, Сумська область.

- (498) Має 6 торгових точок у Сумській області.
- (499) За рейтингом займає одинадцяте місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (500) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Глухів та Глухівського району Сумської області.

Аптечна мережа КП «Центральна районна аптека № 5, м. Білопілья, Сумська область.

- (501) Має 10 торгових точок у Сумській області.
- (502) За рейтингом займає дванадцяте місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (503) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою

більше 35 відсотків у територіальних межах Білопільського району Сумської області.

Аптечна мережа МПП «Медіум», м. Глухів, Сумська область.

- (504)** Має 9 торгових точок у Сумській області.
- (505)** За рейтингом займає чотирнадцяте місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (506)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Ямпільського району Сумської області.

Аптечна мережа КП «Центральна районна аптека № 37 Краснопільського району», смт Краснопілля, Сумська область.

- (507)** Має 9 торгових точок у Сумській області.
- (508)** За рейтингом займає шістнадцяте місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (509)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Краснопільського району Сумської області.

Аптечна мережа ТОВ «Сумський центр здоров'я», смт Низи, Сумська область.

- (510)** Має 13 торгових точок у Сумській області.
- (511)** За рейтингом займає восьме місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (512)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Липоводолинського району Сумської області.

Аптечна мережа ТОВ фірма «Стара аптека», м. Суми.

- (513)** Має 14 торгових точок у Сумській області.
- (514)** За рейтингом займає дев'яте місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (515)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Липоводолинського району Сумської області.

Аптечна мережа КР СОР «Суми-Фарм», м. Суми.

- (516)** Має 15 торгових точок у Сумській області.
- (517)** За рейтингом займає п'яте місце в Сумській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (518)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Великописарівського району Сумської області.

5.3.2.19. Тернопільська область

(519) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:

- (i) Тернопільська область;
- (ii) обласний центр – м. Тернопіль;
- (iii) місто обласного значення – м. Чортків;
- (iv) райони Тернопільської області – Бережанський, Бучацький, Зборівський, Лановецький, Шумський.

(520) Аналіз структури ринку в межах Тернопільської області засвідчив, що в області діє 10 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.

(521) З них власні аптечні склади в Тернопільській області мають дві аптечні мережі:

- (i) аптечна мережа «Рута-фарм» ТОВ Фірма «Рута-фарм» (м. Тернопіль) – площа складу становить 277 кв. м;
- (ii) Тернопільське обласне виробничо-торгове аптечне об'єднання (м. Тернопіль) – площа складу становить 314,6 кв. м.

(522) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Тернопільської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Чортків, Бережанського, Бучацького, Зборівського, Лановецького, Шумського районів Тернопільської області.

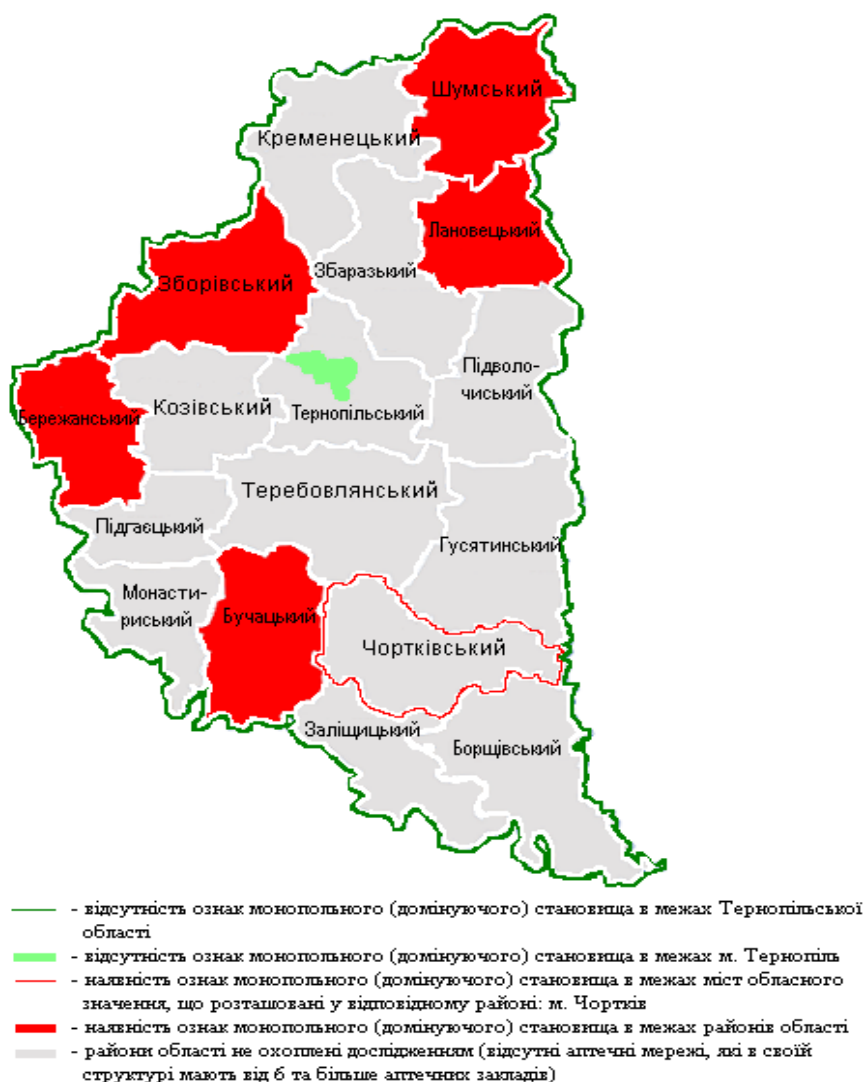

Рис. 5.3.2.19. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Тернопільської області

- (523) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Тернопільської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа Лановецької обласної комунальної центральної районної аптеки № 25, смт Ланівці.

- (524) Має 6 торгових точок у Тернопільській області (усі розміщені в Лановецькому районі).

- (525) За рейтингом займає дев'яте місце в Тернопільській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (526) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Лановецького району Тернопільської області.

Аптечна мережа «Рута-фарм» ТОВ Фірма «Рута-фарм», м. Тернопіль.

- (527) Має 22 торгові точки в Тернопільській області.
- (528) За рейтингом займає третє місце в Тернопільській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (529) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Шумського району Тернопільської області.

Аптечна мережа Тернопільського обласного виробничо-торгового аптечного об'єднання, м. Тернопіль.

- (530) Має 28 торгових точок у Тернопільській області.
- (531) За рейтингом займає п'яте місце в Тернопільській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (532) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Шумського району Тернопільської області.

Аптечна мережа ТОВ «Мішель», Чортківський район, Тернопільська область.

- (533) Має 12 торгових точок у Тернопільській області.
- (534) За рейтингом займає сьоме місце в Тернопільській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (535) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Чортків.

Аптечна мережа Чортківського державного медичного коледжу, м. Чортків.

- (536) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Чортків.

Аптечна мережа «Фармако» Малоого колективного підприємства «Фармако», Львівська область.

- (537) Має 8 торгових точок у Тернопільській області.

- (538) За рейтингом займає четверте місце в Тернопільській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (539) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Бучацького району Тернопільської області.

Аптечна мережа ТОВ «Фалбі-Львів», м. Львів.

- (540) Має 3 торгові точки в Тернопільській області.

- (541) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Зборівського району Тернопільської області.

Аптечна мережа «Зі» ТзОВ «Зі», м. Львів, і ТзОВ «Аптека Зі», с. Сокольники, Львівська область.

- (542) Має 12 торгових точок у Тернопільській області.

- (543) За рейтингом займає перше місце в Тернопільській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (544)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Бережанського району Тернопільської області.

5.3.2.20. Харківська область

(545) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:

- (i) Харківська область;
- (ii) обласний центр – м. Харків;
- (iii) міста обласного значення – м. Ізюм, м. Куп'янськ, м. Лозова, м. Люботин, м. Первомайськ, м. Чугуїв;
- (iv) райони Харківської області – Балаклійський, Близнюківський, Богодухівський, Валківського, Великобурлицький, Вовчанський, Дворічанський, Дергачівський, Зачепилівський, Зміївський, Золочівський, Кегичівський, Красноградський, Краснокутський, Куп'янський, Лозівський, Нововодолазький, Харківський, Чугуївський, Шевченківський.

(546) Аналіз структури ринку в межах Харківської області засвідчив, що в області діє 37 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.

(547) З них власні аптечні склади в Харківській області мають три аптечні мережі:

- (i) ПП «Гамма-55» (м. Харків) – площа складу становить 1003,9 кв. м;
- (ii) ТОВ «Фалбі-Харків» (м. Харків) – площа складу становить 486 кв. м;
- (iii) Державне оптово-роздрібне підприємство «Обласний аптечний склад» (смт Васищеве, Харківська обл.) – загальна площа складських приміщень 809,3 кв. м.

(548) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Харківської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Ізюм, м. Куп'янськ, м. Лозова, м. Первомайськ, м. Чугуїв, Балаклійського, Близнюківського, Великобурлицького, Вовчанського,

Дворічанського, Дергачівського, Зачепилівського, Зміївського, Золочівського, Кегичівського, Красноградського, Краснокутського, Куп'янського, Созівського, Нововодолазького, Харківського, Чугувівського, Шевченківського районів Харківської області.

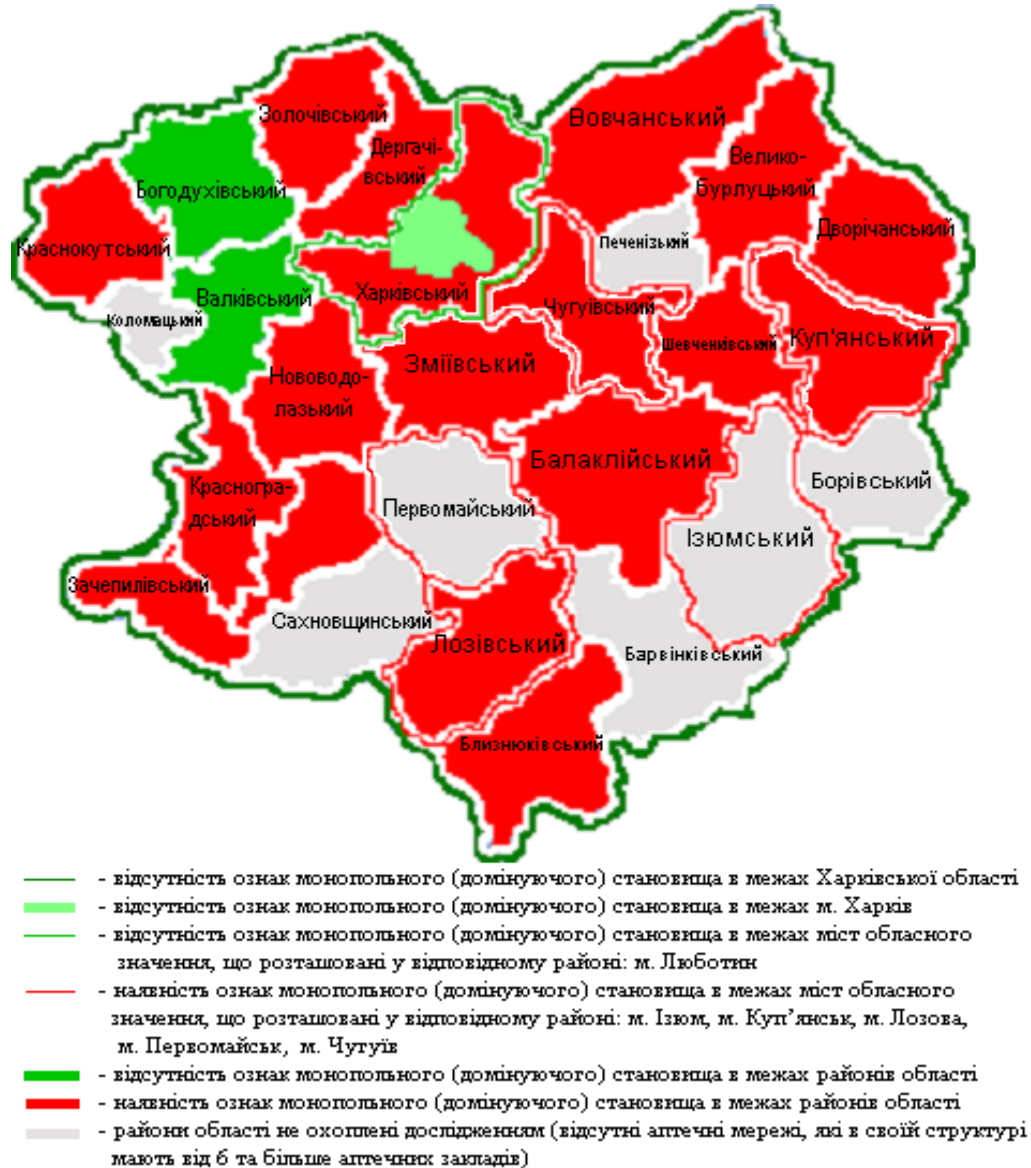

Рис. 6.3.2.20. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Харківської області

(549) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Харківської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечні мережі «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін».

- (550) ***Аптечні мережі «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін»*** ***ПП «Фармарост 2011», м. Харків,*** мають 19 торгових точок у Харківській області.
- (551) За рейтингом займають перше місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечними мережами ***«Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін»*** ***ПП «Гамма-55», м. Харків; ПП «Фармація 2011», м. Харків; ПП «Темп 2011», м. Харків та ПП «Аптека 2011» м. Харків.***
- (552) Разом з аптечними мережами ***«Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін»*** ***ПП «Аптека 2011», м. Харків,*** мають структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Балаклійського району Харківської області.
- (553) Мають структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Первомайськ Харківської області.
- (554) ***Аптечна мережа «Аптечна мережа 9-1-1»*** ***ПП «Гамма-55», м. Харків,*** має 33 торгові точки в Харківській області.
- (555) За рейтингом займає перше місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечними мережами ***«Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін»*** ***ПП «Фармарост 2011», м. Харків; ПП «Фармація 2011», м. Харків; ПП «Темп 2011», м. Харків та ПП «Аптека 2011», м. Харків.***
- (556) Разом з аптечними мережами ***«Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін»*** ***ПП «Аптека 2011», м. Харків,*** має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Харківського району Харківської області.
- (557) ***Аптечні мережі «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін»*** ***ПП «Фармація 2011», м. Харків,*** мають 25 торгових точок у Харківській області.

- (558) За рейтингом займають перше місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечними мережами «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін» ПП «Фармарост 2011», м. Харків; ПП «Гамма-55», м. Харків; ПП «Темп 2011», м. Харків та ПП «Аптека 2011», м. Харків.
- (559) Мають структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Золочівського, Красноградського районів Харківської області.
- (560) Мають структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Ізюм Харківської області.
- (561) Разом з аптечними мережами «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін» ПП «Аптека 2011», м. Харків, має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Дергачівського району Харківської області.
- (562) *Аптечні мережі «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін» ПП «Темп 2011», м. Харків,* мають 26 торгових точок у Харківській області.
- (563) За рейтингом займає перше місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечними мережами «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін» ПП «Фармарост 2011», м. Харків; ПП «Гамма-55», м. Харків; ПП «Фармація 2011», м. Харків та ПП «Аптека 2011», м. Харків.
- (564) Мають структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Кегичівського району Харківської області.
- (565) Мають структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Нововодолазького району Харківської області.

- (566) *Аптечні мережі «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін»* *ПП «Аптека 2011», м. Харків*, мають 27 торгових точок у Харківській області.
- (567) За рейтингом займає перше місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів разом з аптечними мережами «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін» *ПП «Фармарост 2011», м. Харків; ПП «Гамма-55», м. Харків; ПП «Фармація 2011», м. Харків та ПП «Темп 2011», м. Харків.*
- (568) Мають структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Дворічанського, Куп'янського, Шевченківського районів Харківської області.
- (569) Мають структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Куп'янськ Харківської області.
- (570) Разом з аптечними мережами «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін» *ПП «Фармарост 2011», м. Харків*, має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Балаклійського району Харківської області.
- (571) Разом з аптечною мережею «Аптечна мережа 9-1-1» *ПП «Гамма-55», м. Харків*, має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Харківського району Харківської області.
- (572) Разом з аптечними мережами «Аптечна мережа 9-1-1», «Аптека оптових цін» *ПП «Фармація 2011», м. Харків*, має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Дергачівського району Харківської області.

Аптечна мережа «Здоров'я» ТОВ «Титан», м. Мерефа, Харківська область.

- (573) Має 66 торгових точок у Харківській області.
- (574) За рейтингом займає друге місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (575) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Зміївського району Харківської області.
- (576) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Куп'янськ та Нововодолазького району Харківської області.

Аптечна мережа ТОВ «Добра аптека плюс», м. Харків.

- (577) Має 20 торгових точок у Харківській області.
- (578) За рейтингом займає восьме місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (579) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Лозова та Лозівського району Харківської області.
- (580) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Ізюм та м. Первомайськ Харківської області.

Аптечна мережа Державного оптово-роздрібного підприємства «Обласний аптечний склад», смт Васищеве, Харківська область.

- (581) Має 30 торгових точок у Харківській області.
- (582) За рейтингом займає дванадцяте місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (583) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Нововодолазького району Харківської області.

Аптечна мережа ТОВ «Дарс-Д», м. Чугуїв, Харківська область.

- (584) Має 12 торгових точок у Харківській області.

- (585) За рейтингом займає чотирнадцяте місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (586) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Чугуїв та Чугуївського району Харківської області.

Аптечна мережа ПП «Ника+», м. Харків.

- (587) Має 7 торгових точок у Харківській області.

- (588) За рейтингом займає двадцяте місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (589) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Зачепилівського району Харківської області.

Аптечна мережа ТВФ «Веста», м. Вовчанськ, Харківська область.

- (590) Має 13 торгових точок у Харківській області.

- (591) За рейтингом займає двадцять перше місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (592) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Вовчанського району Харківської області.

Аптечна мережа ТОВ «Медера», м. Первомайськ, Харківська область.

- (593)** Має 8 торгових точок у Харківській області.
- (594)** За рейтингом займає двадцять четверте місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (595)** Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Первомайськ та Нововодолазького району Харківської області.

Аптечна мережа КПОЗ «Центральна районна аптека № 131», смт Краснокутськ, Харківська область.

- (596)** Має 6 торгових точок у Харківській області.
- (597)** За рейтингом займає двадцять п'яте місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (598)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Краснокутського району Харківської області.

Аптечна мережа ТОВ «Себ-Фарм», м. Харків.

- (599)** Має 6 торгових точок у Харківській області.
- (600)** За рейтингом займає тридцять четверте місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (601)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Великобурлицького району Харківської області.

***Аптечна мережа КПОЗ Центральна районна Аптека № 114,
смт Близнюки, Харківська область.***

- (602)** Має 6 торгових точок у Харківській області.
- (603)** За рейтингом займає тридцять шосте місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (604)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Близнюківського району Харківської області.

5.3.2.21. Херсонська область

- (605) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Херсонська область;
 - (ii) обласний центр – м. Херсон;
 - (iii) міста обласного призначення – м. Гола Пристань, м. Каховка, м. Нова Каховка;
 - (iv) райони Херсонської області – Бериславський, Білозерський, Великоолександрівський, Генічеський, Голопристанський, Каховський, Новотроїцький, Олешківський (раніше – Цюрупинський), Скадовський, Чаплинський.
- (606) Аналіз структури ринку в межах Херсонської області засвідчив, що в області діє 20 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (607) З них власні аптечні склади в Херсонській області мають три аптечні мережі:
- (i) ТОВ ВКФ «Медпрепарати» (м. Херсон) – площа складу становить 368,5 кв. м;
 - (ii) ТОВ «Система аптек «Крок» (м. Херсон) – площа складу становить 668,8 кв. м;
 - (iii) ПП «Екофарм-Плюс» (м. Херсон) – площа складу становить 425,17 кв. м.
- (608) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Херсонської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів у територіальних межах м. Херсон, м. Гола Пристань, м. Каховка, м. Нова Каховка, Бориславського, Генічеського, Голопристанського, Каховського, Новотроїцького, Олешківського (раніше – Цюрупинський), Скадовського районів Херсонської області.

Рис. 5.3.2.21. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Херсонської області

(609) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібною торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Херсонської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа ПП «Мережа аптек Медпрепарати», м. Херсон, і ТОВ ВКФ «Медпрепарати», м. Херсон.

(610) Має загалом 23 торгові точки в Херсонській області.

(611) За рейтингом займає перше місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(612) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Херсон.

(613) Має загалом 19 торгових точок в Миколаївській області.

(614) За рейтингом займає перше місце в Миколаївській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(615) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Миколаївської області та м. Миколаїв.

Аптечна мережа «Мережа хороших аптек» ТОВ «ФИРМА ХОРОШАЯ», м. Херсон.

(616) Має загалом 20 торгових точок у Херсонській області.

(617) За рейтингом займає друге місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(618) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Херсон.

Аптечна мережа «Система аптек «Крок» ТОВ «Система аптек «Крок», м. Херсон.

(619) Має загалом 18 торгових точок у Херсонській області.

(620) За рейтингом займає третє місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(621) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Херсон.

Аптечна мережа «Лювіна» ПП «Лювіна», м. Каховка.

(622) Має 18 торгових точок у Херсонській області.

(623) За рейтингом займає четверте місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(624) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Каховка та Каховського району Херсонської області.

Аптечна мережа «Абсолют» ТОВ «Абсолют, ЛТД», м. Нова Каховка.

(625) Має 12 торгових точок у Херсонській області.

(626) За рейтингом займає шосте місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(627) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Нова Каховка та Бериславськоого району Херсонської області.

Аптечна мережа КП ЗОЗ Голопристанська центральна районна аптека № 14, м. Гола Пристань.

(628) Має 25 торгових точок у Херсонській області.

(629) За рейтингом займає сьоме місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(630) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Гола Пристань та Голопристанськоого району Херсонської області.

Аптечна мережа ТОВ «ВІО-ФАРМ», м. Олешки (раніше – м. Цюрупинськ).

(631) Має загалом 11 торгових точок у Херсонській області.

(632) За рейтингом займає десяте місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (633) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Олешківського (раніше – Цюрупинського) району Херсонської області.

Аптечна мережа ТОВ «МЦ «Мед-СИТИ», м. Олешки (раніше – м. Цюрупинськ).

- (634) Має загалом 14 торгових точок у Херсонській області.

- (635) За рейтингом займає тринадцяте місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (636) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Олешківського (раніше – Цюрупинського) району Херсонської області.

ТОВ ВКФ «Спектр», м. Олешки (раніше – м. Цюрупинськ).

- (637) Має загалом 6 торгових точок у Херсонській області.

- (638) За рейтингом займає п'ятнадцяте місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (639) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Олешківського (раніше – Цюрупинського) району Херсонської області.

Аптечна мережа ПП «Максім», м. Скадовськ.

- (640) Має загалом 9 торгових точок у Херсонській області.

- (641) За рейтингом займає одинадцяте місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

- (642) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Скадовського району Херсонської області.

Аптечна мережа ТОВ «Генічеська центральна аптека», м. Генічеськ.

- (643)** Має загалом 10 торгових точок у Херсонській області.
- (644)** За рейтингом займає вісімнадцяте місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (645)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Генічеського району Херсонської області.

Аптечна мережа Федорівської приватної аптеки, с. Федорівка.

- (646)** Має загалом 12 торгових точок у Херсонській області.
- (647)** За рейтингом займає восьме місце в Херсонській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (648)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Новотроїцького району Херсонської області.

5.3.2.22. Хмельницька область

(649) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:

- (i)** Хмельницька область;
- (ii)** обласний центр – м. Хмельницький;
- (iii)** міста обласного значення – м. Кам'янець-Подільський, м. Нетішин, м. Старокостянтинів, м. Шепетівка;
- (iv)** райони Хмельницької області – Білогірський, Віньковецький, Городоцький, Деражнянський, Дунаєвецький, Ізяславський, Кам'янець-Подільський, Красиївський, Летичівський, Новоушицький, Полонський, Славутський, Старосинявський, Теофіпольський, Чемеровецький та Ярмолинецький.

(650) Аналіз структури ринку в межах Хмельницької області засвідчив, що в області діє 22 аптечні мережі, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.

(651) З них власні аптечні склади в Хмельницької області мають три аптечні мережі:

- (i)** ТОВ «Медичний центр «М.Т.К.» (м. Київ) – площа складу становить 563,2 кв. м;
- (ii)** Хмельницька обласна фірма «Фармація» (м. Хмельницький) – площа складу становить 332 кв. м;
- (iii)** Кам'янець-Подільська центральна районна аптека № 140 (с. Оринін, Кам'янець-Подільський район) – загальна площа складських приміщень 1343 кв. м.

(652) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Хмельницької області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Кам'янець-Подільський, м. Нетішин, Білогірського, Віньковецького,

Деражнянського, Красилівського, Чемеровецького районів Хмельницької області.

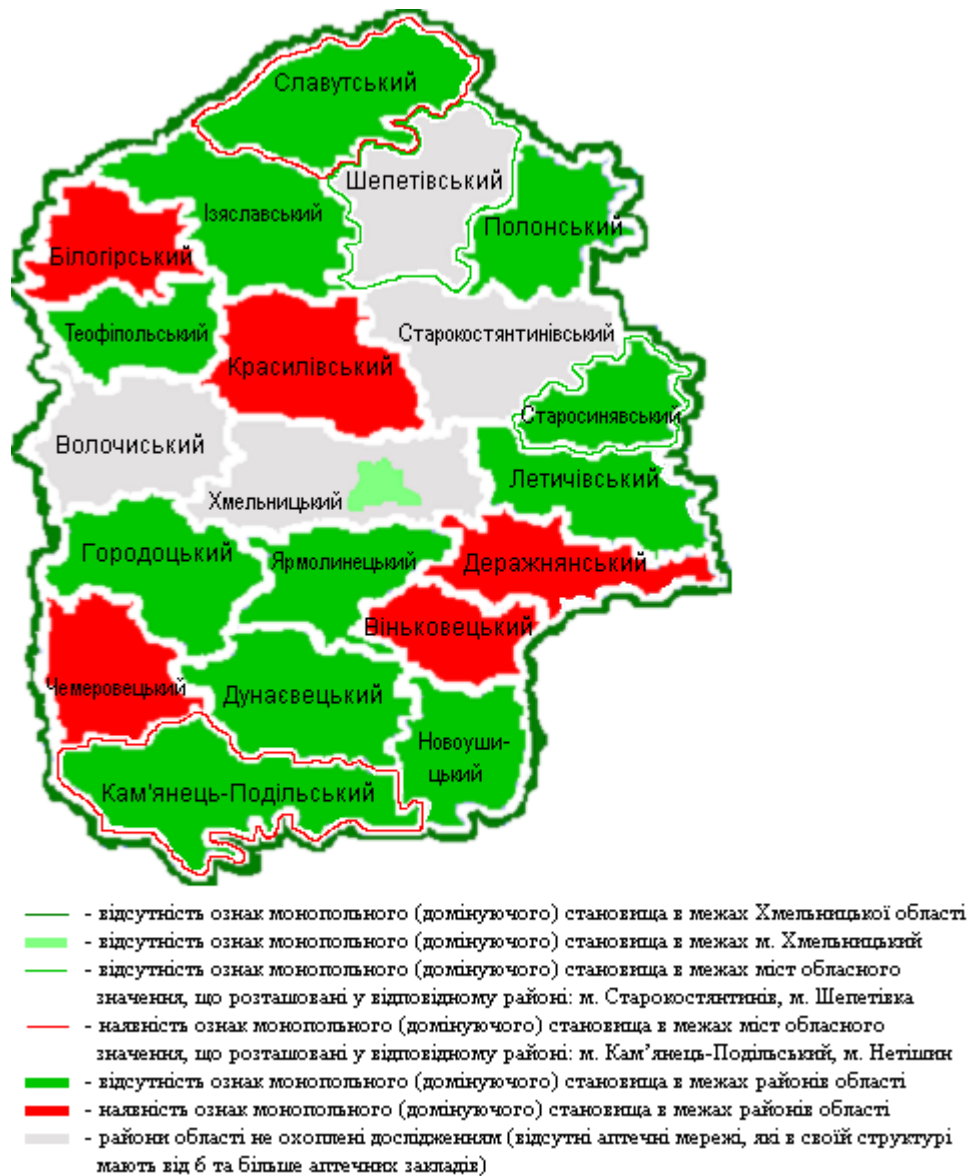

Рис. 5.3.2.22. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Хмельницької області

(653) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Хмельницької області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа «Медобори» ПП «Медобори Фарм», м. Кам'янець-Подільський.

- (654) Має загалом 9 торгових точок у Хмельницькій області.
- (655) За рейтингом займає третє місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (656) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Кам'янець-Подільський.

Аптечна мережа «Ваша аптека» ТОВ «Поділля-фарм», м. Красилів, Хмельницька область.

- (657) Має загалом 7 торгових точок у Хмельницькій області.
- (658) За рейтингом займає сьоме місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (659) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Красилівського району Хмельницької області.

Аптечна мережа «Арніка» ТОВ «Арніка», м. Красилів, Хмельницька область.

- (660) Має загалом 10 торгових точок у Хмельницькій області.
- (661) За рейтингом займає дев'яте місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (662) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Красилівського району Хмельницької області.

Аптечна мережа КП Деражнянська центральна районна аптека № 13, м. Деражня, Хмельницька область.

- (663) Має загалом 6 торгових точок у Хмельницькій області.

- (664) За рейтингом займає одинадцяте місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (665) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Деражнянського району Хмельницької області.

Аптечна мережа КП Віньковецька центральна районна аптека № 26, смт Віньківці, Хмельницька область.

- (666) Має загалом 6 торгових точок у Хмельницькій області.
- (667) За рейтингом займає п'ятнадцяте місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (668) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Віньковецького району Хмельницького району.

Аптечна мережа ПП «Медтехсервіс», м. Хмельницький.

- (669) Має загалом 7 торгових точок у Хмельницькій області.
- (670) За рейтингом займає дванадцяте місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (671) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Білогірського району Хмельницької області.

Аптечна мережа ТОВ «Квадрофарм», м. Хмельницький.

- (672) Має загалом 6 торгових точок у Хмельницькій області.
- (673) За рейтингом займає шістнадцяте місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (674) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Білогірського району Хмельницької області.

Аптечна мережа «Бажаємо здоров'я» ТОВ «Центральна фармацевтична компанія», м. Київ.

- (675) Має загалом 7 торгових точок у Хмельницькій області.
- (676) За рейтингом займає п'яте місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (677) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Нетішин.

Аптечна мережа ТОВ «Медичний центр М.Т.К.», м. Київ.

- (678) Має загалом 16 торгових точок у Хмельницькій області.
- (679) За рейтингом займає шосте місце в Хмельницькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (680) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Чемеровецького району Хмельницької області.

5.3.2.23. Черкаська область

- (681) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Черкаська область;
 - (ii) обласний центр – м. Черкаси;
 - (iii) місто обласного значення – м. Ватуніне, м. Золотоноша, м. Канів, м. Сміла, м. Умань;
 - (iv) райони Черкаської області – Городищенський, Драбівський, Жашківський, Звенигородський, Золотоніський, Кам'янський, Канівський, Катеринопільський, Корсунь-Шевченківський, Лисянський, Маньківський, Монастирищенський, Смілянський, Тальнівський, Уманський, Христинівський, Черкаський, Чигиринський, Чернобаївський, Шполянський.
- (682) Аналіз структури ринку в межах Черкаської області засвідчив, що в області діє 23 аптечні мережі, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (683) З них власні аптечні склади в Черкаській області мають дві аптечні мережі:
- (i) Черкаське обласне комунальне підприємство «Фармація» (м. Черкаси) – загальна площа складських приміщень становить 4 588,4 кв. м;
 - (ii) товариство з обмеженою відповідальністю «Фармацевтична фірма «Ваше здоров'я» (м. Черкаси) – площа складу становить 468 кв. м.
- (684) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Черкаської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Ватуніне, м. Золотоноша, м. Канів, Городищенського, Драбівського, Золотоніського, Кам'янського, Катеринопільського, Лисянського,

Полянського, Смілянського, Уманського, Христинівського, Черкаського, Чигиринського, Чорнобаївського районів.

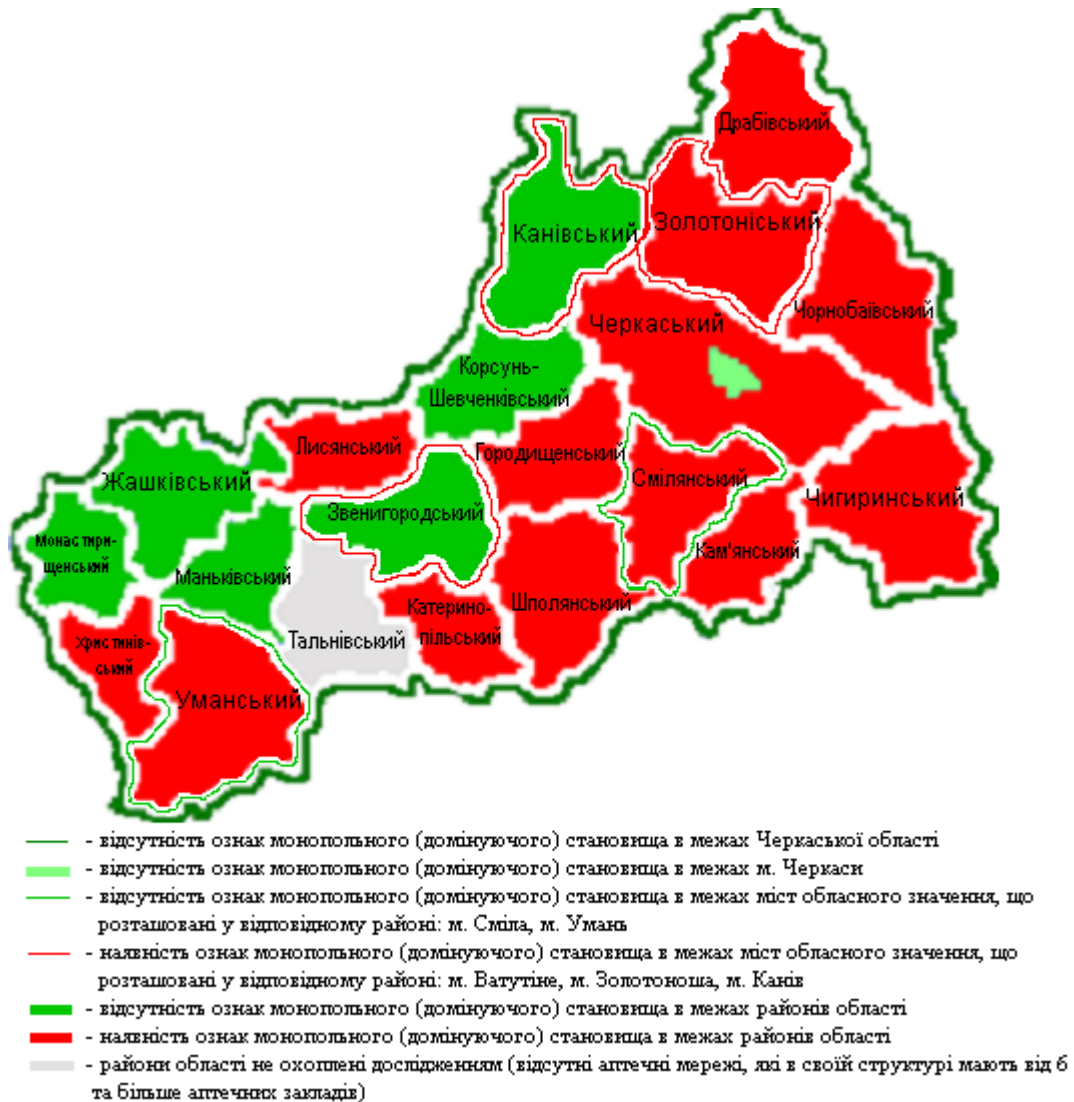

Рис. 5.3.2.23. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Черкаської області

(685) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Черкаської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа ЧОКП «Фармація», м. Черкаси.

(686) Має 108 торгових точок у Черкаській області.

- (687) За рейтингом займає друге місце в Черкаській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (688) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Ватутіне, Драбівського, Катеринопільського, Лисянського, Уманського районів Черкаської області.
- (689) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Катеринопільського району Черкаської області.

Аптечна мережа «Соціальна мережа» ТОВ «Оптфармація 2», м. Черкаси, і ТОВ «Бурий ведмідь», м. Черкаси.

- (690) Має 21 торгову точку в Черкаській області.
- (691) За рейтингом займає перше місце в Черкаській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (692) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Катеринопільського, Чигиринського, Шполянського районів Черкаської області.
- (693) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Катеринопільського районів Черкаської області.

Аптечна мережа «Ваше здоров'я» ТОВ «Фармацевтична фірма «Ваше здоров'я», м. Черкаси.

- (694) Має 32 торгові точки в Черкаській області.
- (695) За рейтингом займає четверте місце в Черкаській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (696) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою

більше 35 відсотків у територіальних межах Смілянського району Черкаської області.

ТОВ «Центральна районна аптека № 30», м. Золотоноша.

- (697)** Має 9 торгових точок, з яких 5 - у територіальних межах м. Золотоноша та 4 - у межах Золотоніського району Черкаської області.
- (698)** За рейтингом займає десяте місце в Черкаській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (699)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Золотоноша та Золотоніського району Черкаської області.

ТОВ «Канівська центральна районна аптека № 91», м. Канів.

- (700)** Має 8 торгових точок, з яких 4 - у територіальних межах м. Канів та 4 - в межах Канівського району Черкаської області.
- (701)** За рейтингом займає тринадцяте місце в Черкаській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (702)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах м. Канів.

КП «Городищенська центральна районна аптека № 86», м. Городище.

- (703)** Має 8 торгових точок, які розташовані в територіальних межах Городищенського району Черкаської області.
- (704)** За рейтингом займає п'ятнадцяте місце в Черкаській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (705)** Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Городищенського району Черкаської області.

***ТОВ «Чорнобаївська центральна районна аптека № 35»,
смт Чорнобай, Черкаська область.***

- (706) Має 11 торгових точок, які розташовані в територіальних межах Чорнобаївського району Черкаської області.
- (707) За рейтингом займає чотирнадцяте місце в Черкаській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (708) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Чорнобаївського району Черкаської області.

***КП «Христинівська центральна районна аптека № 84»,
м. Христинівка, Черкаська область.***

- (709) Має 7 торгових точок, які розташовані в територіальних межах Христинівського району.
- (710) За рейтингом займає двадцяте місце в Черкаській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (711) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Христинівського району Черкаської області.

5.3.2.24. Чернівецька область

- (712) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Чернівецька область;
 - (ii) обласний центр – м. Чернівці;
 - (iii) райони Чернівецької області – Вижицький, Герцаївський, Глибоцький, Кіцманський, Кельменецький, Новоселицький, Сокирянський, Сторожинецький.
- (713) Аналіз структури ринку в межах Чернівецької області засвідчив, що в області діє 15 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (714) З них власні аптечні склади в Чернівецькій області має одна аптечна мережа Обласного комунального підприємства «Буковина – Фарм» – загальна площа складських приміщень становить 425,23 кв. м.
- (715) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Чернівецької області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах м. Чернівці, Вижицького, Герцаївського, Глибоцького, Кіцманського, Кельменецького, Новоселицького, Сокирянського, Сторожинецького районів.

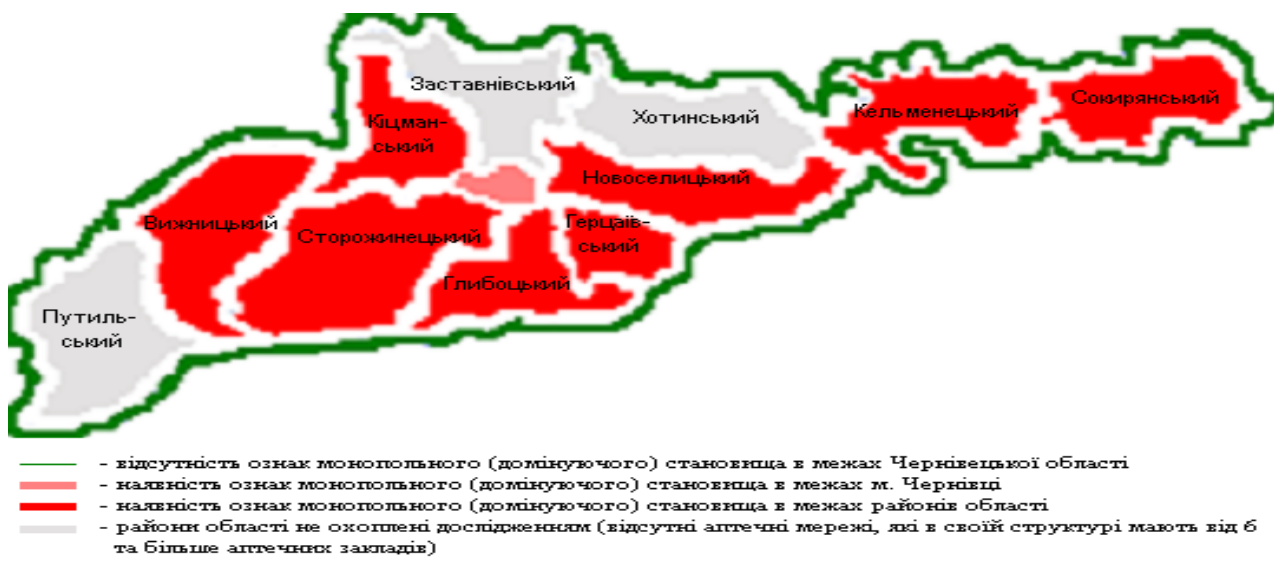

Рис. 5.3.2.24. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Чернівецької області

Аптечна мережа Вако ТОВ Медико – фармацевтична фірма «Вако», м. Чернівці.

- (716) Має 27 торгових точок у Чернівецькій області.
- (717) За рейтингом займає перше місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (718) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Герцаївського району Чернівецької області.
- (719) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Чернівці та Глибоцького району Чернівецької області.

Аптечна мережа ТОВ «Вайма МВД», м. Чернівці.

- (720) Має 6 торгових точок у Чернівецькій області.

- (721) За рейтингом займає друге місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (722) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Чернівці.
- (723) Аптечна мережа ТОВ «Комплекс», м. Чернівці.**
- (724) Має 14 торгових точок у Чернівецькій області.
- (725) За рейтингом займає третє місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (726) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Чернівці.

Аптечна мережа Гармонія ПП «Гармонія-2000», м. Чернівці.

- (727) Має 12 торгових точок у Чернівецькій області.
- (728) За рейтингом займає четверте місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (729) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Глибоцького району Чернівецької області.

Аптечна мережа Центральної районної аптеки № 28, м. Сокиряни, Чернівецька область.

- (730) Має 7 торгових точок у Чернівецькій області.
- (731) За рейтингом займає п'яте місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (732) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Сокирянського району Чернівецької області.

Аптечна мережа МКП «Фарма–Бук», м. Новоселиця, Чернівецька область.

- (733) Має 8 торгових точок у Чернівецькій області.
- (734) За рейтингом займає сьоме місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (735) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Новоселицького району Чернівецької області.

Аптечна мережа Сторожинецької центральної районної аптеки № 23, м. Сторожинець, Чернівецька область.

- (736) Має 7 торгових точок в Чернівецькій області.
- (737) За рейтингом займає дев'яте місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (738) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Сторожинського району Чернівецької області.

Аптечна мережа Районного комунального підприємства «Кіцмань-Фарм», м. Кіцмань, Чернівецька область.

- (739) Має 6 торгових точок у Чернівецькій області.
- (740) За рейтингом займає десяте місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (741) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Кіцманського району Чернівецької області.

Аптечна мережа Аптеки № 103, м. Вижниця, Чернівецька область.

- (742) Має 8 торгових точок у Чернівецькій області.

- (743) За рейтингом займає тринадцяте місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (744) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Вижницького району Чернівецької області.

Аптечна мережа КП Центральна районна аптека № 27, смт Кельменці, Чернівецька область.

- (745) Має 7 торгових точок у Чернівецькій області.
- (746) За рейтингом займає п'ятнадцяте місце в Чернівецькій області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.
- (747) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Кельменецького району Чернівецької області.

5.3.2.25. Чернігівська область

- (748) Дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами проводилось в таких територіальних межах:
- (i) Чернігівська область;
 - (ii) обласний центр – м. Чернігів;
 - (iii) міста обласного призначення – м. Ніжин, м. Новгород-Сіверський, м. Прилуки;
 - (iv) райони Чернігівської області – Бахмацький, Бобровицький, Борзнянський, Варвинський, Городнянський, Ічнянський, Козелецький, Коропський, Крюківський, Куликівський, Менський, Новгород-Сіверський, Носівський, Прилуцький, Ріпкинський, Семенівський, Сновський (раніше – Щорський), Сосницький, Срібнянський, Талалаївський, Чернігівський.
- (749) Аналіз структури ринку в межах Чернігівської області засвідчив, що в області діє 13 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів.
- (750) З них власні аптечні склади в Чернігівській області має аптечна мережа КП «Ліки України» (м. Чернігів) – площа складу становить 1748,4 кв. м.
- (751) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Чернігівської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів, у територіальних межах Чернігівської області, м. Чернігів, м. Новгород-Сіверський, Бахмацького, Бобровицького, Бортнянського, Варвинського, Городнянського, Ічнянського, Козелецького, Коропського, Крюківського, Куликівського, Менського, Новгород-Сіверського, Носівського, Прилуцького, Ріпкинського, Семенівського, Сновського (раніше – Щорський), Сосницького, Срібнянського, Талалаївського, Чернігівського районів.

Рис. 5.3.2.25. Стан конкуренції на досліджуваних ринках у межах адміністративно-територіальних одиниць Чернігівської області

(752) Стан конкуренції на регіональних ринках послуг з організації роздрібною торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць Чернігівської області засвідчив наявність структурних ознак монопольного (домінуючого) становища таких аптечних мереж:

Аптечна мережа КП «Ліки України» Чернігівської обласної ради, м. Чернігів.

(753) Має 117 торгових точок у Чернігівській області.

(754) За рейтингом займає перше місце в Чернігівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(755) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків в територіальних межах м. Новгород-Сіверський, Бахмацького, Бобровицького, Борзнянського, Варвинського, Городнянського, Ічнянського, Коропського, Крюківського, Куликівського, Носівського, Прилуцького, Ріпкинського, Семенівського, Сновського (раніше – Щорський), Сосницького, Срібнянського, Талалаївського, Щорського районів Чернігівської області.

(756) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Чернігів та Менського району Чернігівської області.

Аптечна мережа «Бажаємо здоров'я», ТОВ «Чернігівська фармацевтична компанія», м. Чернігів.

(757) Має 19 торгових точок у Чернігівській області.

(758) За рейтингом займає друге місце в Чернігівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(759) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Козелецького району Чернігівської області.

(760) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах м. Чернігів.

Аптечна мережа «Менська районна аптека ім. Смірнова», ТОВ «Менська районна аптека ім. Смірнова», м. Мена, Чернігівська область.

(761) Має 6 торгових точок у Чернігівській області.

(762) За рейтингом займає дев'яте місце в Чернігівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(763) Має структурні ознаки колективної монополії на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Менського району Чернігівської області.

Аптечна мережа «Аптека № 180», ТОВ «Аптека № 180».

(764) Має 6 торгових точок в Чернігівській області.

(765) За рейтингом займає одинадцяте місце в Чернігівській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів.

(766) Має структурні ознаки монопольного становища на регіональному ринку послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами із часткою більше 35 відсотків у територіальних межах Чернігівського району Чернігівської області.

Висновок:

Під час дослідження встановлено структурні ознаки монопольного (домінуючого) становища на досліджуваних регіональних ринках 183 суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами у форматі аптечної мережі.

Детальна інформація щодо дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами по областях України наведено в [додатку 3](#) (містить конфіденційну інформацію суб'єктів господарювання згода на поширення якої не надавалась) до цього Звіту.

[Повернутися до змісту](#)

5.3.3. Поведінка основних учасників досліджуваних ринків

- (1) Поведінка учасників досліджуваних ринків засвідчила схожість підходів до організації господарської діяльності з роздрібною торгівлю лікарськими засобами.
- (2) Дослідженням встановлено, що незважаючи на те, що кожний з аптечних закладів, який входить в мережу, вільний у прийнятті окремих рішень щодо здійснення своєї безпосередньої діяльності, більшість стратегічних рішень щодо функціонування всієї мережі приймаються централізовано на рівні вищого керівництва компанії (центру управління аптечною мережею) і стосуються всіх аптечних закладів мережі.
- (3) Ці рішення мають враховувати, зокрема, як стан конкурентної боротьби на локальних ринках (цінова політика), так і вподобання та потреби споживачів (збутова політика).
- (4) Аналіз наявних у Комітеті матеріалів дослідження засвідчив, що всі рішення відносно постачальницько-збутової політики аптечних мереж приймаються централізовано, зокрема:
 - (i) закупівля лікарських засобів для їх подальшого продажу в аптеках мережі здійснюється централізовано для всіх аптечних закладів, що входять до мережі;
 - (ii) формування асортименту лікарських засобів та встановлення рівня роздрібних торговельних надбавок щодо кожного структурного підрозділу аптечної мережі (залежно від місця розташування аптечного закладу, попиту на окремі види лікарських засобів, купівельної спроможності населення, що мешкає в певних адміністративно-територіальних межах);
 - (iii) постійний контроль і коригування розмірів торговельних надбавок;
 - (iv) прийняття рішень стосовно проведення акцій - визначення періоду проведення акцій, вибору акційного товару (за наявності пропозицій від виробників/постачальників/дистриб'юторів), встановлення розмірів знижок на акційний товар щодо всіх аптечних закладів, які входять до аптечної мережі.
- (5) Основними постачальниками лікарських засобів в аптечні мережі переважно є ТОВ «БадМ», ТОВ «ВЕНТА.ЛТД», СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД».
- (6) Умови постачання лікарських засобів в аптечні мережі такі:

- (i) договори поставки укладаються строком не менше ніж на рік;
 - (ii) суми замовлень лікарських засобів у змісті договорів не обумовлюються;
 - (iii) кількість товару замовляється періодично залежно від поточної потреби в лікарських засобах;
 - (iv) строк оплати кожного конкретного постачання товару вказується в накладній і зазвичай не перевищує 30 календарних днів. Щодо окремих аптечних мереж можлива відстрочка платежу до 60 днів;
 - (v) додаткові знижки впроваджуються на лікарські засоби стосовно конкретної групи препаратів або з інших різних підстав (додаткові угоди аптечної мережі з оптовиком про участь в реалізації програми знижок до кожного договору поставки);
 - (vi) окремим аптечним мережам встановлюються суми мінімального замовлення лікарських засобів, які коливались від 200 до 1500 грн у 2014 році, від 1000 до 2000 грн у 2015 році. (Разом із цим, на вимогу Комітету щодо надання пояснень стосовно встановлення мінімальної суми замовлення окремим аптечним мережам, вказані оптові дистриб'ютори повідомили про відсутність зі свого боку зазначених дій).
- (7) Оскільки в досліджуваному періоді відбувались процеси девальвації гривні по відношенню до іноземної валюти, вартість лікарських засобів, починаючи з початку 2014 року, почала стрімко зростати.
- (8) Порівняння динаміки цін закупівлі/реалізації лікарських засобів аптечними мережами з динамікою курсу валют засвідчило їх пряму залежність.
- (9) При цьому зростали ціни як на імпортні, так і на вітчизняні лікарські засоби.
- (10) Такі обставини призвели до часткового зниження загального обсягу реалізації лікарських засобів в натуральному виразі порівняно з обсягами їх закупівлі, що фактично свідчить про зниження попиту на лікарські засоби.
- (11) Під час аналізу показників оборотності лікарських засобів, що реалізуються аптечними мережами, встановлено, що в основному у всіх регіонах України з найбільшою оборотністю реалізовувались лікарські засоби вітчизняних виробників, що свідчить про зміщення попиту споживачів на більш дешевий асортимент лікарських засобів вітчизняного виробництва, які є взаємозамінними за своїми властивостями з імпортованими.

Підходи до формування аптечними мережами роздрібної ціни лікарських засобів.

- (12) Одна частина аптечних мереж здійснювала реалізацію лікарських засобів за методом **FIFO** (*First In, First Out*) – принцип «чотирьох ІІ» (Першим Прийшло – Першим Пішло), відповідно до якого ліки реалізуються в тій послідовності, в якій вони були закуплені.
- (13) Оцінка запасів за методом **FIFO** базується на припущенні, що запаси використовуються в тій послідовності, в якій вони надходили до аптечного закладу (поставлені на бухгалтерський облік).
- (14) Тобто запаси, які першими відпускаються у продаж, оцінюються за собівартістю перших за часом надходження на склад.
- (15) У такому випадку в аптеці можуть бути в наявності одні ж ті самі лікарські засоби, але за різною ціною, залежно від партії надходження товару.
- (16) За таких умов реалізації, при зростанні курсу іноземної валюти, споживач має можливість купувати ліки за вартістю першою, за часом надходження партії товару, тобто за більш низькою ціною.
- (17) У попередні роки, при сталому курсі іноземної валюти, метод **FIFO** був найбільш поширеним серед учасників ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами.
- (18) Інша частина аптечних мереж формувала вартість реалізації лікарських засобів виходячи з результатів проведення переоцінки залишків на складі до цін нової партії товару або шляхом розрахунку середніх цін.
- (19) Періодичність проведення аптечними мережами таких переоцінок була різна – щоденна, щотижнева, щомісячна.
- (20) Так, наприклад, щоденна переоцінка проводиться автоматизовано в разі наявності в аптечній мережі відповідного програмного комплексу.
- (21) Такий програмний продукт не передбачає реалізації однакового товару з різними цінами, а отже, переоцінка залишків проводиться автоматично щодо кожного аптечного закладу, у разі отримання нового товару з ціною, що відрізняється від наявних у продажу, шляхом розрахунку середніх цін.
- (22) Окремі аптечні мережі здійснювали періодичну (щотижневу, щомісячну) дооцінку вартості лікарських засобів до цін нової партії товару,

мотивуючи це зміною оптово-відпускних цін та постійним зростанням курсу іноземних валют стосовно гривні протягом досліджуваного періоду.

- (23) Періодичність такої переоцінки відбувалась відповідно до рішень керівництва компанії.
- (24) За інформацією учасників ринків, підставою для проведення таких переоцінок є Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей, затверджений Міністерством економіки України та Міністерства фінансів України від 31.05.1993 № 37-20/248/07-104 та зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15 червня 1993 року за № 69.
- (25) У разі проведення аптечними мережами дооцінки вартості лікарських засобів на підставі зазначеного Порядку дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей, реалізація в аптеці одного й того ж самого лікарського засобу, але з різних партій надходження, відбувається за однією ціною.
- (26) Відповідно, за таких умов реалізації (при зростанні курсу іноземної валюти), споживач не має можливості купувати ліки за вартістю першою, за часом надходження партії товару, тобто за більш низькою ціною.
- (27) Такий механізм формування роздрібною ціною реалізації лікарських засобів сприяє мінімізації власних фінансових ризиків аптечних мереж від впливу існуючих макроекономічних факторів, дозволяє підтримувати максимально можливий за даних обставин рівень дохідності аптечної мережі та перекладати всі свої можливі витрати на кінцевих споживачів, які за будь-яких обставин вимушені купувати необхідні їм препарати для лікування.
- (28) Під час проведення дослідження було виявлено непоодинокі факти щодо порушення аптечними мережами державної дисципліни цін, а саме: застосування до лікарських засобів, що включені до Національного переліку основних лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення», граничної торговельної (роздрібною) надбавки вище ніж 25 відсотків, як це передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення» (в редакції на 07.07.2015).

- (29) Кількість виявлених під час проведення дослідження фактів порушення суб'єктами господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю на ринках роздрібною торгівлі лікарськими засобами та мають ознаки монопольного (домінуючого) становища на відповідних регіональних ринках, державної дисципліни цін свідчить, що **контроль цін з боку держави на найнеобхідніші лікарські засоби фактично не здійснювався**. Відповідно ціна на найнеобхідніші лікарські засоби зростала, що знижувало їх доступність для населення.
- (30) Про виявлені органами Комітету факти порушення аптечними мережами державної дисципліни цін було повідомлено територіальні органи Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, на яку покладено функції зі здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.
- (31) Аналіз наявних в Комітеті матеріалів досліджень засвідчив, що **переважна більшість аптечних мереж** незалежно від форми власності під час організації роздрібною торгівлі лікарськими засобами **надають імпортерам та вітчизняним виробникам лікарських засобів маркетингові послуги**.
- (32) Мережеві аптечні підприємства можуть мати до 50 і більше контрагентів з маркетингового доходу.
- (33) Визначення поняття маркетингу як виду діяльності надано в Податковому кодексі України.
- (34) Відповідно до Податкового кодексу України (п. 14.1.108), маркетингові послуги (маркетинг) – послуги, що забезпечують функціонування діяльності платника податків у сфері вивчення ринку, стимулювання збуту продукції (робіт, послуг), політики цін, організації та управління продукції (робіт, послуг) до споживача та післяпродажного обслуговування споживача в межах господарської діяльності такого платника податків.
- (35) До маркетингових послуг належить, у тому числі: послуги з розміщення продукції платника податку в місцях продажу, послуги з вивчення, дослідження та аналізу споживчого попиту, внесення продукції (робіт, послуг) платника податку до інформаційних баз продажу, послуги із збору та розповсюдження інформації про продукцію (роботи, послуги).
- (36) Найбільш поширеними видами маркетингових послуг, що надають аптечні мережі замовникам, є:

- (i) виконання обсягів, планів закупівлі та реалізації лікарських засобів з надання відповідних звітів про виконання встановлених показників (вартість послуг становить до 30 відсотків вартості закупленої продукції);
 - (ii) забезпечення постійної наявності товарного залишку товару замовника в аптеці (вартість послуг становить до 25 відсотків вартості закупленої продукції замовника);
 - (iii) включення товару замовника до інформаційної бази аптечної мережі (вартість послуг – здебільшого фіксована сума за домовленістю сторін);
 - (iv) викладка товару замовника згідно із затвердженим асортиментом та погодженої замовником планограми в торговельному залі аптеки (вартість послуг – фіксована сума за домовленістю сторін або до 2 відсотки від суми закупівлі препаратів замовника за звітний період);
 - (v) оригінальне оформлення прилавків і вітрин, організація презентацій для споживачів тощо (вартість послуг – фіксована сума за домовленістю сторін або до 5 відсотків від суми закупівлі препаратів замовника за звітний період);
 - (vi) інформування споживачів про товари замовника шляхом розміщення рекламно-інформаційних матеріалів та сприяння навчанню співробітників аптеки навичкам, що необхідні для сприяння просуванню товару (вартість послуг – здебільшого фіксована сума за домовленістю сторін).
- (37) Договори про надання маркетингових послуг кожного із замовників маркетингових послуг зазвичай є типовими для всіх аптечних мереж.
- (38) Переважно, аптечні мережі надають замовнику комплекс маркетингових послуг для просування в аптечній мережі товару замовника.
- (39) За інформацією сторін маркетингових договорів, ініціаторами укладення таких договорів у більшості випадків є замовники цих послуг, а саме: імпортери, вітчизняні виробники, маркетуючі організації.
- (40) При обранні аптечної мережі щодо надання маркетингових послуг, замовники маркетингових послуг виходили, зокрема, з таких критеріїв:
- (i) товарообігу мережі;
 - (ii) кількості аптечних закладів у мережі;
 - (iii) місця розташування аптек та їх категоризації (фарммаркети, аптеки при лікувально-профілактичних закладах);

- (iv) розгалуженості мережі (більше ніж в одній адміністративно-територіальній одиниці);
 - (v) можливість досягнення конкретних маркетингових цілей.
- (41) Відповідно, що під такі критерії підпадають лише лідери регіональних ринків роздрібної торгівлі лікарськими засобами.
- (42) Аптечні мережі, які розташовані в територіально важкодоступних районах з низьким попитом, які через об'єктивні причини не мають можливості забезпечувати високий рівень товарообігу лікарських засобів, не відповідають критеріям замовників, а отже, не надають маркетингові послуги.
- (43) Аналіз маркетингових договорів аптечних мереж засвідчив, що підхід до маркетингу лікарських засобів фактично не відрізняється від загального маркетингу будь-яких інших товарів у ритейлі, хоча, враховуючи специфіку самого товару, має ряд особливостей. Так, зокрема:
- товаром, що маркетується, є лікарський засіб у різних лікарських формах і дозуваннях, використання якого залежить не тільки від стану здоров'я хворого, а й від призначення його лікарем. Тобто, у систему покупець (пацієнт) - продавець (провізор) включається ще й лікар, який в достатній мірі може впливати на формування споживчого попиту на відповідний лікарський засіб у групі взаємозамінних товарів. Особливо це може стосуватись рецептурних лікарських засобів;
 - споживачі лікарських засобів найчастіше розглядають цей товар не як бажану чи заплановану покупку, а як необхідну чи вимушену, що здійснюється відповідно до стану здоров'я хворого. У разі, якщо у хворого відсутній рецепт або рекомендації лікаря, необхідний лікарських засіб купується хворим відповідно до рекомендацій провізора аптечної мережі.
- (44) Основами законодавства України про охорону здоров'я встановлені обмеження для медичних і фармацевтичних працівників під час здійснення ними професійної діяльності.
- (45) Так, медичні і фармацевтичні працівники під час здійснення ними професійної діяльності не мають права, зокрема:
- одержувати від суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво та/або реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення, їх представників неправомірну вигоду;

- на вимогу споживача під час реалізації (відпуску) лікарського засобу не надавати або надавати недостовірну інформацію про наявність у цьому аптечному закладі лікарських засобів з такою самою діючою речовиною (за міжнародною непатентованою назвою), формою відпуску та дозуванням, зокрема приховувати інформацію про наявність таких лікарських засобів за нижчою ціною.
- (46)** За умови провадження роздрібної торгівлі лікарськими засобами із застосуванням маркетингових договорів, загальна доходність аптечної мережі від реалізації лікарських засобів складається принаймні з двох складових:
- (i)** доходу, отриманого від реалізації лікарського засобу, який дорівнює розміру торговельної (роздрібної) надбавки до оптово-відпускну ціни постачальника та відповідним чином відображається в бухгалтерських документах,
 - (ii)** та доходу, отриманого за надання маркетингових послуг відповідно до умов договору, який відображається в бухгалтерському обліку окремою статтею.
- (47)** Доходи, отримані від надання маркетингових послуг, підлягають оподаткуванню.
- (48)** Інформації щодо надання будь-яких знижок кінцевим споживачам за рахунок маркетингових послуг аптечними мережами не надано.
- (49)** Під час дослідження встановлено, що аптечні мережі надають маркетингові послуги не тільки стосовно лікарських засобів, щодо яких застосовується вільне ціноутворення, але й стосовно яких запроваджене державне регулювання цін щодо граничного рівня торговельної надбавки (до 25 відсотків).
- (50)** Це, зокрема, стосується лікарських засобів, діюча речовина яких внесена до Національного переліку основних лікарських засобів та виробів медичного призначення.
- (51)** Зокрема, такі лікарські засоби з міжнародною непатентованою назвою, як: калій йодид, нітроксалін, вінпоцентин, небіволл, доксициклін хіклат та інші, знаходяться в активній промоції відповідно до чинних маркетингових договорів.

- (52) Наприклад, усі зареєстровані в Україні лікарські засоби з міжнародною непатентованою назвою нітроксалін реалізуються із застосуванням маркетингових договорів.
- (53) Відповідно до цих договорів аптечні мережі надають замовникам послуги щодо забезпечення постійної наявності товарного залишку товару замовника в аптеці; виконання обсягів, планів закупівлі та реалізації цих лікарських засобів з надання відповідних звітів про виконання встановлених показників тощо.
- (54) Відповідно загальна дохідність аптечних мереж від реалізації таких лікарських засобів буде складатися як сума розміру регульованої торговельної надбавки (до 25 відсотків до оптово-відпускної ціни) та розміру вартості маркетингових послуг (може сягати до 30 відсотків від обсягів закупівлі товару).
- (55) А отже, ефективність заходів з державного контролю за рівнем цін на лікарські засоби з метою стабілізації цін на них у разі, якщо стосовно них аптечні мережі отримують інші доходи, є досить сумнівною.
- (56) Слід зазначити, що реалізація на практиці окремих положень маркетингових договорів про виконання встановлених замовником планів закупівлі/реалізації встановлених договорами обсягів лікарських засобів фактично суттєво не відрізняється від самого процесу здійснення аптечною мережею свого основного виду господарської діяльності – роздрібної торгівлі лікарськими засобами.
- (57) Такі послуги надаються щодо просування лікарських засобів як вітчизняних, так і іноземних виробників.
- (58) За типовими договорами про надання таких маркетингових послуг, замовник послуг та аптечна мережа, що є виконавцем послуг, узгоджують:
- (i) пріоритетний асортимент продукції замовника;
 - (ii) перелік торгових точок аптечної мережі виконавця, на які поширюється дія договору;
 - (iii) плани закупівель окремих найменувань препаратів замовника (за виконання яких передбачено виплату винагороди виконавцю);
 - (iv) перелік дистриб'юторів, у яких аптечна мережа закуповує фармацевтичну продукцію Замовника.

- (59) При цьому Виконавець зобов'язаний щомісяця подавати Замовнику інформаційно-аналітичні звіти відповідно до встановленої замовником форми, стосовно обсягу закупівель продукції у розрізі постачальників – дистриб'юторів.
- (60) Розмір винагороди, яку сплачує Замовник на користь Виконавця, за виконання плану закупівель препаратів залежить від найменувань препаратів та виконання плану закупівель (за прогресивною шкалою).
- (61) Залежно від ступеня виконання погодженого плану винагорода Замовника може становити від 5 до 30 відсотків.
- (62) Враховуючи, що з однією і тією ж міжнародною непатентованою назвою може бути зареєстровано декілька торгових назв лікарських засобів, які випускають різні виробники (які є конкурентами на ринку цього лікарського засобу), за певних умов може виникнути ситуація щодо звуження в аптечних мережах асортиментного ряду лікарських засобів з однією діючою речовиною до однієї торгової назви (з виробником якого аптечна мережа має маркетинговий договір), що відповідно не може сприяти конкуренції на відповідних ринках.
- (63) А отже, за умови наявності у сторін таких договорів значної ринкової влади, можуть мати місце негативні наслідки для конкуренції від реалізації положень таких договорів.
- (64) Це стосується, зокрема, фінансового стимулювання аптечних закладів у відсотках, залежно від обсягів реалізації узгодженої сторонами продукції, яка закуповується за договорами з дистриб'юторами та/або виробниками/імпортерами/іншими гравцями ринку, якщо умови такого фінансового стимулювання призвели або можуть призвести до створення перешкод доступу на ринок чи усунення з ринку інших суб'єктів господарювання; або застосування різних умов до рівнозначних угод з іншими суб'єктами господарювання, що ставить останніх у невідгідне становище в конкуренції; або встановлення цін для споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (65) Дослідженням встановлено, що в процесах маркетингу, який підвищує конкурентоспроможність підприємств, здебільшого беруть участь тільки ті аптечні мережі, які через об'єктивні і суб'єктивні обставини, завдяки наявності значних обігових коштів та розвинутої матеріально-технічної бази, в змозі постійно підтримувати процеси закупівлі та реалізації великого обсягу лікарських засобів.

- (66) В основному, такі мережі мають ознаки монопольного (домінуючого) становища на регіональних ринках роздрібної торгівлі лікарськими засобами.
- (67) Відповідно, такі аптечні мережі мають можливості і в подальшому збільшувати свої фінансові та матеріально-технічні ресурси завдяки достатній масі прибутку та закріплювати і посилювати свої позиції на ринку.
- (68) Широко застосована останніми роками стратегія поведінки аптечних мереж з надання маркетингових послуг виробникам лікарських засобів може сприяти створенню суттєвих економічних бар'єрів вступу на ринок роздрібної торгівлі лікарських засобів для потенційних конкурентів та/або усуненню діючих.
- (69) Тенденції розвитку аптечного сегмента в Україні щодо консолідації ринку шляхом посилення ролі мережевої торгівлі лікарськими засобами, за певних обставин може призвести до ситуації, коли сильні гравці, які вже мають ознаки монопольного (домінуючого) становища на регіональних ринках, будуть поступово поглинати слабших конкурентів, у тому числі й шляхом приєднання їх до існуючих аптечних мереж, тим самим посилюючи свою частку на ринку.
- (70) Маючи здатність впливати на ринкову пропозицію лікарських засобів, аптечні мережі можуть обмежувати вибір споживача тими лікарськими засобами, доходність від реалізації яких найбільша.
- (71) Комітет вважає, що з урахуванням наявного на теперішній час стану конкуренції на ринках роздрібної торгівлі лікарськими засобами, учасникам ринку необхідно запровадити механізми саморегуляції ринку із встановленням загальних для всіх учасників ринку принципів професійної етики, що дозволить аптечній мережі, яка згідно із законодавством є закладом охорони здоров'я, орієнтувати свою діяльність насамперед на пацієнта з метою збереження його здоров'я.

[Повернутися до змісту](#)

5.3.4. Заходи, вжиті органами Комітету за результатами дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами

- (1) За результатами проведеного дослідження регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами, територіальними відділеннями Комітету надано понад 100 обов'язкових для розгляду учасниками ринку організації роздрібної торгівлі й виконання рекомендацій та розпочато 27 справ за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Стислий опис окремих заходів органів Комітету

- (2) Органами Комітету було встановлено, що у 2009 році розпорядженням Київської міської державної адміністрації № 507 визначено не на конкурсних засадах єдиного ліцензіата з роздрібної торгівлі лікарськими засобами, який забезпечує в м. Києві відпуск лікарських засобів, перелік яких встановлено Постановою КМУ № 1071, безоплатно та на пільгових умовах у порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України № 1033 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань».
- (3) У 2014 році своїм рішенням Київська міська рада визначила КП «Фармація» єдиним суб'єктом господарювання, який здійснює у м. Києві безоплатний відпуск препаратів інсуліну та засобів їх введення за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування хворих на цукровий діабет.
- (4) Оскільки такі дії Київської міської ради та Київської міської державної адміністрації можуть призводити до обмеження конкуренції на зазначеному регіональному ринку, Комітет надав Київській міській раді та Київській міській державній адміністрації обов'язкові для розгляду рекомендації від 22.12.2015 № 19-рк:
 - припинити дії, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання надано переваги, які ставлять їх у привілейоване становище відносно конкурентів, що може призводити до обмеження конкуренції на регіональному ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами в м. Києві, шляхом скасування розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 09 квітня 2008 року № 507 «Про забезпечення медикаментами пільгових категорій населення міста Києва» та рішення Київської

міської ради від 25 грудня 2014 року № 735/735 «Про затвердження Порядку забезпечення препаратами інсуліну хворих на цукровий діабет у місті Києві»;

- ужити заходів щодо забезпечення умов вільного доступу до безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів (у тому числі препаратів інсуліну та засобів їх введення) за рецептами лікарів усіх суб'єктів господарювання, що мають ліцензію з роздрібною торгівлі лікарськими засобами (незалежно від форми власності) та провадять господарську діяльність у місті Києві.
- (5) За отриманою від Київської міської державної адміністрації офіційною інформацією, на виконання рекомендацій Комітету скасовано розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 09 квітня 2008 року № 507 «Про забезпечення медикаментами пільгових категорій населення міста Києва» та очікується скасування рішення Київської міської ради від 25 грудня 2014 року № 735/735 «Про затвердження Порядку забезпечення препаратами інсуліну хворих на цукровий діабет у місті Києві».
 - (6) Вінницьким обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації 20 учасникам регіонального ринку про припинення дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причини виникнення цього порушення, зокрема, рекомендовано встановити роздрібні ціни на лікарські засоби на рівні, який би існував за умов значної конкуренції на ринку.
 - (7) Розглядається одна справа за ознаками вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції.
 - (8) Волинським обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації двом аптечним мережам (ТОВ «Волиньфарм» надано рекомендації двічі стосовно дій на різних регіональних ринках послуг з організації роздрібною торгівлі лікарськими засобами в територіальних межах Волинської області) щодо здійснення заходів, спрямованих на припинення порушення конкуренційного законодавства.
 - (9) У зв'язку із встановленням невиконання ТОВ «Волиньфарм» рекомендацій Волинського територіального відділення Комітету, а саме: виявлення фактів реалізації лікарських засобів в аптеці з позначенням «Соціальна програма» за цінами вищими, ніж в інших аптечних закладах

м. Володимир-Волинський, розглянуто справу про порушення ТОВ «Волиньфарм» законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем та накладено штраф у розмірі 20 тис. грн.

- (10) Донецьким обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації двом аптечним мережам щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (11) Закарпатським обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації двом аптечним мережам про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (12) Запорізьким обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації трьом учасникам ринку щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (13) Івано-Франківським обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем, у зв'язку із застосуванням ПП «Сана» за умов домінування на ринку рівня торговельних надбавок на лікарські засоби, який є вищим, ніж в інших менш значущих учасників ринку, що призвело до встановлення роздрібних цін на лікарські засоби в аптечній мережі ПП «Сана» вищих, ніж середні в Івано-Франківській області.
- (14) Кіровоградським обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації чотирьом учасникам ринку про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причини виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють.
- (15) Розглянуто 5 справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (4 інформаційні, 1 – зловживання монопольним становищем). Загальна сума накладених штрафів за результатами розгляду справ становить більше 52 тис. грн.
- (16) Луганським обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації КП «Луганська обласна «Фармація», ТОВ «Севєродонецьке підприємство «Здоров'я» та ПП «Вітал» стосовно вжиття заходів щодо припинення дій зі встановлення економічно необґрунтованих цін на лікарські засоби.

- (17) Львівським обласним територіальним відділенням Комітету розпочато розгляд 6 справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем шляхом встановлення таких цін реалізації лікарських засобів, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції.
- (18) Миколаївським обласним територіальним відділенням Комітету надано 36 рекомендацій учасникам регіональних ринків щодо утримання від дій, які можуть містити ознаки законодавства про захист економічної конкуренції, розглянуто 4 справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (19) Одеським обласним територіальним відділенням Комітету з метою адвокатування конкуренції надано 11 рекомендацій учасникам регіональних ринків.
- (20) Полтавським обласним територіальним відділенням Комітету розглянуто 5 справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в межах розгляду зазначених справ надано 4 рекомендацій.
- (21) Рівненським обласним територіальним відділенням Комітету надано учасникам ринку 15 рекомендацій, спрямованих як на адвокатування конкуренції, так і на усунення ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
- (22) Сумським обласним територіальним відділенням Комітету з метою адвокатування конкуренції надано рекомендації 7 учасникам регіональних ринків.
- (23) Тернопільським обласним територіальним відділенням двом учасникам регіональних ринків надано рекомендації щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (24) Харківське обласне територіальне відділення Комітету розглядає 2 справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем.
- (25) Херсонським обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації 11 аптечним мережам.
- (26) Хмельницьким обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації 9 учасникам регіональних ринків стосовно вжиття заходів

щодо усунення причин виникнення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та розглянуто 2 справи про порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

- (27) Черкаським обласним територіальним відділенням Комітету надано рекомендації 12 аптечним мережам щодо утримання від дій, що можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, розглянуто одну справу про порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та накладено штраф у розмірі 10 тис. грн.

[Повернутися до змісту](#)

6. Висновки за результатами дослідження фармацевтичних ринків

- (1) За результатами дослідження фармацевтичних ринків встановлено, що всі процеси, пов'язані зі вступом лікарського засобу на певний товарний ринок, реалізацією та формуванням ціни на лікарський засіб, знаходяться під впливом певних дій як органів влади й органів адміністративно-господарського управління та контролю, до повноважень яких належить регулювання та контроль у фармацевтичній сфері (далі – **Регулятори**), так і поведінки безпосередньо самих учасників товарних ринків.
- (2) Процесу вступу лікарського засобу на певний товарний ринок можуть перешкоджати дії (бездіяльність) Регуляторів, зокрема, у вигляді створення адміністративних бар'єрів для вступу на відповідний ринок або здійснення адміністративного тиску на учасників фармацевтичних ринків, що не сприяє створенню дієвої конкуренції на відповідних ринках.
- (3) Такі дії є можливими при вирішенні питань, пов'язаних із: реєстрацією (перереєстрацією) лікарських засобів; внесенням лікарських засобів до Державного формуляра; здійсненням декларування оптово-відпускних цін; формуванням та затвердженням номенклатури лікарських засобів, що закуповуватимуться на виконання державних цільових програм та комплексних заходів програмного характеру за державні кошти; визначенням умов ліцензування учасників фармацевтичних ринків та інше.
- (4) Такі дії (бездіяльність) Регуляторів, можуть у тому числі спричиняти додаткові суттєві фінансові витрати з боку окремих учасників відповідних товарних ринків, що у свою чергу може мати негативний вплив на процеси формування початкової ціни лікарського засобу.
- (5) Виробники лікарських засобів (вітчизняні, іноземні) можуть мати ознаки монопольного становища на товарному ринку лікарського засобу з відповідною міжнародною непатентованою назвою діючої речовини.
- (6) Виробники, імпортери, дистриб'ютори здійснюють господарську діяльність з оптової торгівлі лікарськими засобами на загальнодержавному ринку.
- (7) Становище трьох найбільших вітчизняних дистриб'юторів із сукупною часткою більше 80 відсотків на ринку надання послуг з постачання оптових партій лікарських засобів та виробів медичного призначення у

широкоасортиментому наборі засвідчило наявність у цих суб'єктів господарювання значної ринкової влади порівняно з іншими наявними конкурентами внаслідок порівняно невеликого розміру часток ринку, які належать конкурентам.

- (8) Ринки, на яких діють учасники роздрібної торгівлі лікарськими засобами, є регіональними.
- (9) Більшість учасників регіональних ринків роздрібної торгівлі лікарськими засобами організовують свою діяльність у форматі «аптечна мережа».
- (10) Дослідженням встановлено наявність ознак монопольного (домінуючого) становища (або колективної монополії) на більшості регіональних ринків послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами в межах адміністративно-територіальних одиниць України.
- (11) З метою організації процесів, пов'язаних безпосередньо з торгівлею лікарськими засобами, виробник/імпортер/дистриб'ютор/аптечна мережа вступають у певні договірні відносини, якими визначаються умови реалізації товару та на підставі яких фактично відбувається формування ціни лікарського засобу для кінцевого споживача.
- (12) Відповідно до законодавства держава забезпечує доступність найнеобхідніших лікарських засобів у вигляді здійснення державного регулювання цін на лікарські засоби в Україні шляхом встановлення граничних рівнів постачальницько-збутових надбавок та граничних торговельних (роздрібних) надбавок до оптово-відпускної/роздрібної ціни лікарських засобів, що включені до Національного переліку основних лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 року № 333 та на лікарські засоби (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів) і вироби медичного призначення, оптово-відпускні ціни на які внесені до реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, які придбаваються повністю або частково за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, відповідно до Переліку лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 року № 1071.

- (13) Усі інші лікарські засоби, відповідно до Закону України «Про ціни та ціноутворення», реалізуються за вільними цінами.
- (14) Дослідженням встановлено, що загальна доходність як оптових дистриб'юторів, так і аптечних мереж складається з декількох складових:
- доходу, отриманого від реалізації лікарського засобу, який дорівнює розміру постачальницько-збутової/роздрібної надбавки до ціни постачальника, та відповідним чином відображається в бухгалтерських документах;
 - доходів, отриманих за надання виробникам/імпортерам маркетингових або інших послуг у вигляді бонусів, знижок, премій та інших виплат, які відображаються в бухгалтерському обліку іншою статтею.

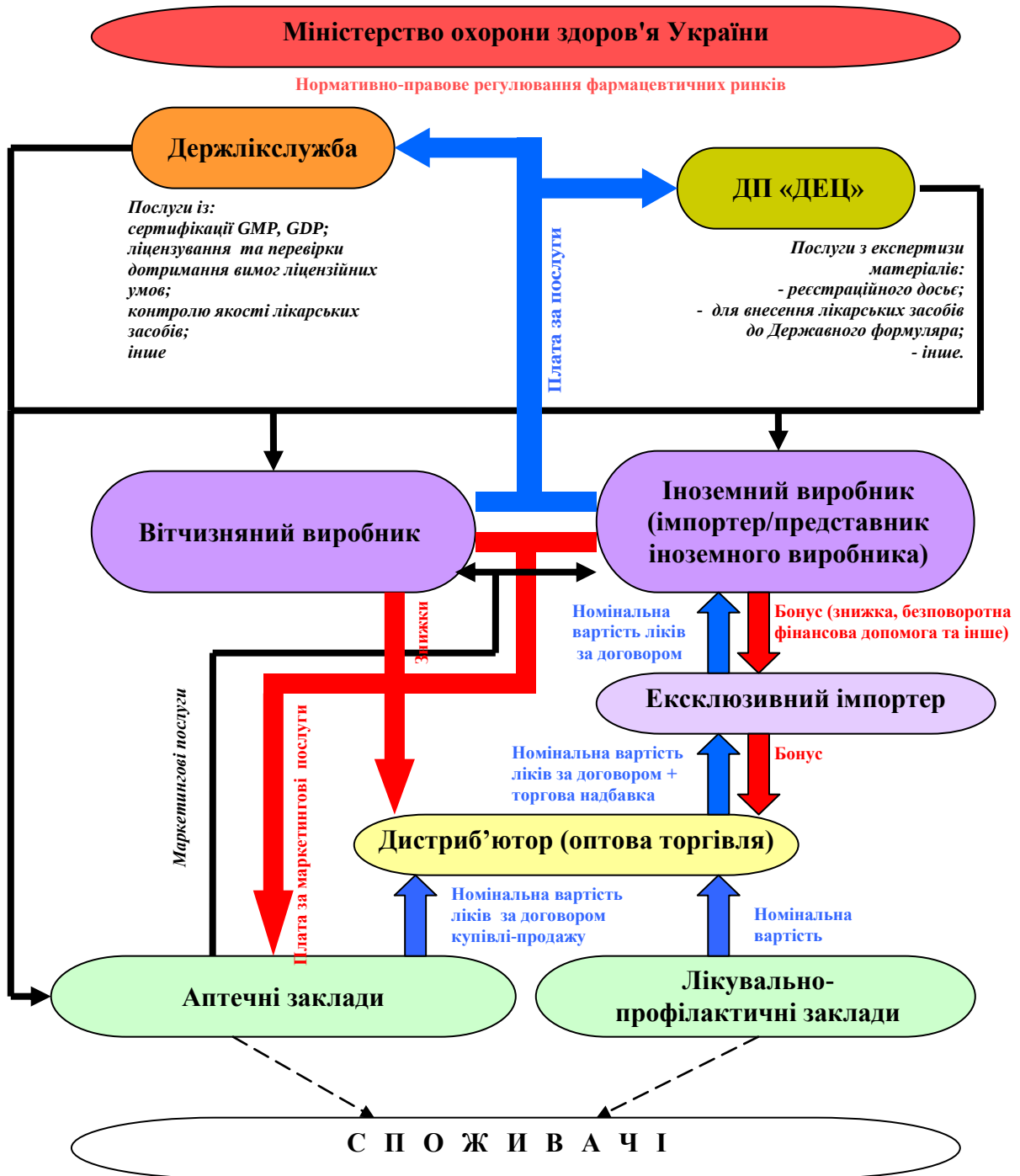

Рис. 6.1. Алгоритм формування доходності всіх гілок просування лікарських засобів

- (15) Механізм отримання додаткових (окрім торговельних надбавок) доходів від реалізації лікарських засобів застосовується учасниками ринків у тому числі й до тих лікарських засобів, ціна на які контролюється державою шляхом встановлення граничного рівня оптово-віпускної/роздрібної надбавки.
- (16) Дослідженням встановлено непоодинокі випадки недотримання аптечними мережами державної дисципліни цін.
- (17) Діюча в Україні система стабілізації цін на лікарські засоби шляхом здійснення державного регулювання оптово-відпускних/роздрібних цін на окремі лікарські засоби, на практиці засвідчує нездатність забезпечити досягнення поставлених цілей такого регулювання, а саме забезпечення цінової доступності лікарських засобів для населення.
- (18) Законодавством України не передбачено будь-яких нормативно-правових документів, якими визначалася б сфера застосування методів/способів/правил просування лікарських засобів.
- (19) У разі зростання курсів іноземних валют до гривні, зростає ціна на всі лікарські засоби як іноземного, так вітчизняного (за рахунок використання імортної сировини) виробництва.
- (20) Діяльність виробників (вітчизняних та іноземних) у частині ціноутворення на лікарські засоби регулюванню з боку держави фактично не підлягає.
- (21) Динаміка зміни цін, за якими вітчизняні дистриб'ютори здійснюють закупівлю лікарських засобів вітчизняного виробництва, свідчить про безпосередній зв'язок збільшення цін зі зростанням курсу валют. Оптово-відпускна ціна лікарських засобів від вітчизняного виробника, що є «точкою відрахування» у ланцюгу формування вартості лікарських засобів, може легко змінюватися виробником на підставі його власного рішення, та дає можливість закладання в ціну лікарських засобів власних фінансових ризиків від нестабільної економічної ситуації під час здійснення операцій з товаром, що реалізується за національну валюту.
- (22) За результатами дослідження встановлено, що цінова політика кожної ланки просування товару до кінцевого споживача, а саме: вітчизняного виробника/імпортера → оптового дистриб'ютора → аптечної мережі, була

спрямована на мінімізацію своїх ризиків від впливу макроекономічних факторів у період 2014 – 2015 років, та оптимізацію своєї доходності шляхом перекладання всіх фінансових ризиків на кінцевого споживача.

- (23) Система функціонування ринків лікарських засобів дозволяє всім гілкам просування товару перекладати на кінцевого споживача, який купує ліки в аптеці, усі свої фінансові ризики від впливу об'єктивних і суб'єктивних факторів.
- (24) Створена на законодавчому рівні система, яка на теперішній час встановлює правила та умови функціонування фармацевтичних ринків, не забезпечує дієвої конкуренції на відповідних товарних ринках та не створює умов для її розвитку, а отже, потребує вдосконалення.
- (25) Під час досліджень не виявлено фактів, які б свідчили про ефективну саморегуляцію фармацевтичних ринків. На думку Комітету, з урахуванням наявного на теперішній час стану конкуренції на відповідних товарних ринках, особливостей тривалих договірних стосунків між суб'єктами цих ринків під час постачання товарів, саме запровадження професіоналами фармацевтичних ринків процесів саморегуляції мало б сприяти створенню умов для конкурентного середовища на відповідних товарних ринках.
- (26) Тільки спільними зусиллями всіх гілок влади та фармацевтичного бізнесу можливе досягнення консенсусу щодо збереження балансу між необхідністю розвитку дієвої конкуренції на фармацевтичних ринках, бажанням підтримки учасниками ринків достатнього рівня своєї доходності та надання можливості пересічному громадянину купувати необхідні йому якісні ліки за доступними цінами.

[Повернутися до змісту](#)

7. Пропозиції за результатами дослідження фармацевтичних ринків

- (1) З метою розвитку дієвої конкуренції на фармацевтичних ринках, підвищення доступності лікарських засобів для населення, гармонізації вітчизняного законодавства з європейськими нормами, зняття бар'єрів доступу на товарні ринки, пропонуємо внести до Кабінету Міністрів України такі пропозиції:
 - (1.1.) Надати доручення Міністерству охорони здоров'я України, Міністерству економічного розвитку та торгівлі України, Міністерству фінансів України та іншим уповноваженим органам виконавчої влади розробити проекти нормативно-правових актів щодо:
 - (1.1.1.) запровадження референтного ціноутворення на найнеобхідніші лікарські засоби (перелік визначається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства охорони здоров'я України) з метою підвищення їх доступності, та поступового переходу до референтного ціноутворення на всі лікарські засоби, що реалізуються на території України, із відкритими реєстрами цін на них;
 - (1.1.2.) запровадження положень про електронні реєстри пацієнтів за видами захворювань, які лікуються за кошти державного (місцевих) бюджетів;
 - (1.1.3.) поступового переходу від наявної системи державного регулювання вартості найнеобхідніших лікарських засобів (шляхом встановлення граничного рівня оптово-відпускної та роздрібної надбавки) до впровадження системи реімбурсації;
 - (1.1.4.) зміни моделі надання медичної допомоги через запровадження загальнообов'язкового соціального медичного страхування;
 - (1.1.5.) введення терміну «медична послуга» у нормативно-правову базу у сферах охорони здоров'я та фармацевтики з метою можливості впровадження медичного страхування;
 - (1.1.6.) встановлення прозорих відносини у сфері промоції та маркетингу лікарських засобів з урахуванням європейського досвіду;
 - (1.1.7.) розглянути питання щодо внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних

інгредієнтів) щодо перегляду окремих вимог до складських приміщень ліцензіатів.

- (1.2.) З метою недопущення застосування учасниками фармацевтичних ринків для здійснення дооцінки лікарських засобів Порядку проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей, затвердженого Міністерством економіки України та Міністерства фінансів України від 31.05.1993 № 37-20/248/07-104 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.06.1993 за № 69, надати Міністерству економічного розвитку і торгівлі України та Міністерству фінансів України доручення визнати зазначений наказ таким, що втратив чинність. *(Постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 17.05.2002 № 669 «Про визнання такими, що втратили чинність деяких постанов Кабінету Міністрів України і Національного банку України» постанова Кабінету Міністрів України та Національного банку України від 19 квітня 1993 року № 279 «Про нормативи запасів товарно-матеріальних цінностей державних підприємств і організацій та джерела їх покриття» на виконання якої було затверджено Порядок проведення дооцінки, визнана такою, що втратила чинність.)*
- (2) З метою встановлення прозорих правил ведення бізнесу та розвитку конкуренції на відповідних товарних ринках внести пропозиції до учасників фармацевтичних ринків щодо вжиття заходів, спрямованих на запровадження ефективних механізмів саморегуляції товарних ринків із введенням загальних для всіх учасників правил професійної етики.

[Повернутися до змісту](#)

Аналіз цінової політики вітчизняних виробників***АНТИСТРУМІН-ДАРНИЦЯ, табл. 1 мг, № 50, виробництва ПрАТ «ФФ «Дарниця».***

- (1) Остання закупівля в досліджуваному періоді ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» лікарського засобу відбулась у вересні 2014 року за ціною 13,75 грн/упаковку (у середньому).
- (2) Подальша реалізація закупленого лікарського засобу здійснювалася щомісячно з жовтня 2014 року по травень 2015 року.
- (3) Динаміка зміни оптово-відпускної ціни свідчить, що в період з жовтня 2014 року по березень 2015 року відпускна ціна зросла майже на 4 відсотки - з 14,82 грн/упаковку (у середньому) до 15,38 грн/упаковку (у середньому).
- (4) Починаючи з квітня 2015 року, оптово відпускна ціна мала тенденцію до зменшення і знизилася приблизно на 10 відсотків - до 13,74 грн/упаковку (у середньому) у травні 2015 року.

Уроксолін, табл. по 50 мг № 50, виробництва ПАТ «Вітаміни».

- (5) У 2014 року закупівля та реалізація лікарського засобу ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» не здійснювалися.
- (6) У першому півріччі 2015 року ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» здійснювало закупівлю лікарського засобу виключно в січні 2015 року – за ціною 5,3 грн/упаковку (у середньому).
- (7) Реалізацію лікарського засобу ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» у першому півріччі 2015 року здійснювало щомісячно.
- (8) У період із січня 2015 року по березень 2015 року оптово-відпускна ціна зросла приблизно на 25 відсотків - з 5,87 грн/упаковку (у середньому) у січні 2015 року до 7,35 грн/упаковку (у середньому) у березні 2015 року.
- (9) З квітня 2015 року по червень 2015 року оптово-відпускна ціна зазнала зниження приблизно на 12 відсотків і становила 5,82 грн/упаковку (у середньому) у червні 2015 року.

Кратал, табл. № 20, виробництва ПАТ «НВЦ «Борщівський ХФЗ».

- (10) Закупівлю і реалізацію лікарського засобу ТОВ «БаДМ» здійснювало щомісячно протягом всього періоду дослідження.
- (11) Закупівельна ціна на лікарський засіб у досліджуваному періоді поступово зростала, і з березня 2015 року і до червня 2015 року становила 45,82 грн/упаковку (у середньому).
- (12) Оптово-відпускна ціна в період із січня 2014 року до лютого 2015 року зростала пропорційно до зростання закупівельної ціни.
- (13) У березні 2015 року оптово-відпускна ціна становила 59,7 грн/упаковку (у середньому).
- (14) Починаючи з квітня 2015 року, оптово-відпускна ціна мала тенденцію до зниження.
- (15) Так, у період з березня 2015 року по червень 2015 року, при сталій закупівельній ціні на лікарській засіб, оптово-відпускна ціна ТОВ «БаДМ» знизилася майже на 15 відсотків - з 59,7 грн/упаковку (у середньому) до 50,84 грн/упаковку (у середньому).

МАГНІКОР, табл. 75 мг, № 30, виробництва ПАТ «Київський вітамінний завод».

- (16) У першому півріччі 2015 року ТОВ «БаДМ» здійснювало закупівлю лікарського засобу в січні – за ціною 19,6 грн/упаковку (у середньому), у лютому – за ціною 21 грн/упаковку (у середньому) та в червні – за ціною 21,1 грн/упаковку (у середньому).
- (17) Реалізацію лікарського засобу в першому півріччі 2015 року ТОВ «БаДМ» здійснювало щомісяця.
- (18) У березні 2015 року, без здійснення закупівлі лікарського засобу, оптово-відпускна ціна, порівняно з оптово-відпускною ціною в лютому 2015 року, зросла приблизно на 5,5 відсотка і становила 24,06 грн/упаковку (у середньому) у березні 2015 року порівняно з 22,78 грн/упаковку (у середньому) у лютому 2015 року.
- (19) У подальшому відбувалося її зниження до 23,37 грн/упаковку (у середньому) у травні 2015 року.
- (20) У червні 2015 року при зростанні закупівельної ціни на лікарський засіб, ТОВ «БаДМ» реалізовувало лікарський засіб за ціною 22,4 грн/упаковку (у середньому).

ЛАМІКОН®ДЕРМГЕЛЬ, гель 1 % по 15 г у тубах № 1, виробництва ПАТ «Фармак».

- (21) Закупівлю й реалізацію лікарського засобу ТОВ «БадМ» здійснювало щомісячно протягом всього періоду дослідження.
- (22) Закупівельна ціна на лікарський засіб у досліджуваному періоді поступово зростала та з березня 2015 року і до червня 2015 року становила 50 грн/упаковку (у середньому).
- (23) Оптово-відпускна ціна в період із січня 2014 року до березня 2015 року зростала пропорційно до збільшення закупівельної ціни.
- (24) У березні 2015 року оптово-відпускна ціна становила 53,61 грн/упаковку (у середньому).
- (25) Починаючи з квітня 2015 року, оптово-відпускна ціна знизилася приблизно на 3,7 відсотка і в червні становила 51,62 грн/упаковку (у середньому).

[Повернутися до Розділу 5.2](#)

[Повернутися до змісту](#)

Цінова політика іноземних виробників на прикладі окремих лікарських засобів

Лікарський засіб ВІБРАМІЦИН Д таблетки, що диспергуються 100 мг № 10, виробництва компанії «Пфайзер Пі.Джі.Ем», Франція

- (1) Валютна ціна закупівлі препарату згідно з контрактами з дистриб'юторами впродовж всього досліджуваного періоду була незмінною.

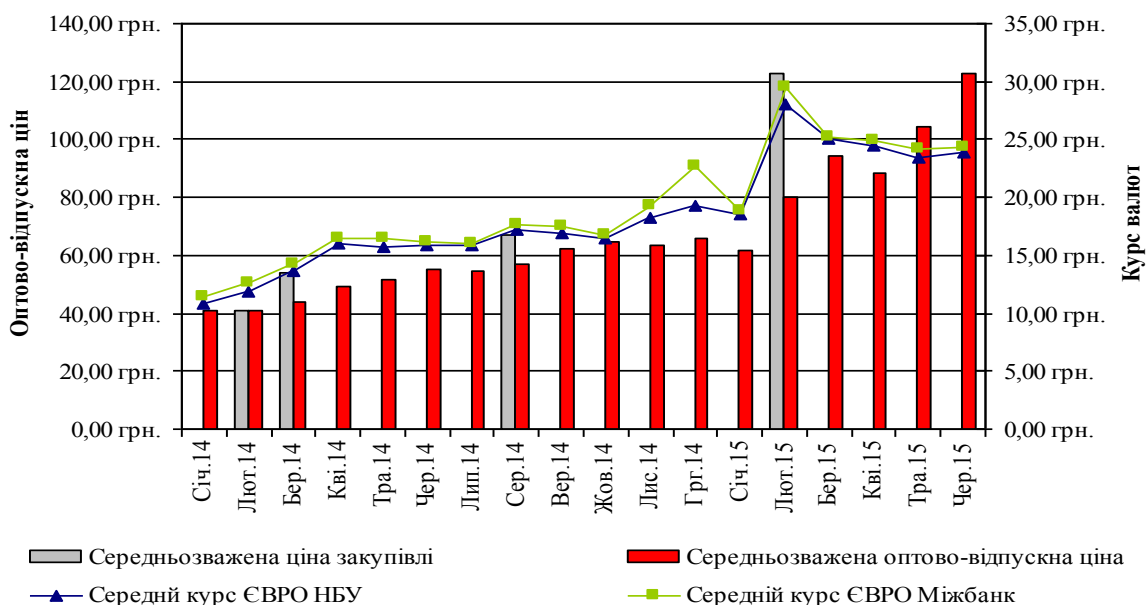

Рис. 2.1. Динаміка оптово-відпускних цін СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» на лікарський засіб ВІБРАМІЦИН Д, табл. дисп. 100 мг № 10

- (2) СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» здійснювало нерегулярну закупівлю лікарського засобу ВІБРАМІЦИН Д, таблетки, що диспергуються, 100 мг № 10, упродовж 2014 та першого півріччя 2015 року, а саме: у лютому, березні, серпні 2014 року та лютому 2015 року, а реалізація здійснювалася щомісячно.
- (3) Ціна закупівлі СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» зазначеного лікарського засобу впродовж всього періоду зростає з 40,76 грн/упаковку (у середньому) у лютому 2014 року до 122,93 грн/упаковку (у середньому) у лютому 2015 року.

- (4) Оптово-відпускна ціна впродовж досліджуваного періоду збільшилася з 40,76 грн/упаковку (у середньому) у січні 2014 року до 122,93 грн/упаковку (у середньому) у червні 2015 року.
- (5) Динаміка оптово-відпускних цін вказує на їх взаємозалежність не з курсом валюти безпосередньо, а саме із закупівельною вартістю лікарського засобу.
- (6) Оптово-відпускна ціна в ті місяці, коли здійснювалася закупівля лікарського засобу, була нижчою за закупівельну ціну в цей період, і збільшувалася до рівня відповідної закупівельної ціни в періоди між закупівлями лікарського засобу, незважаючи на динаміку курсу євро.

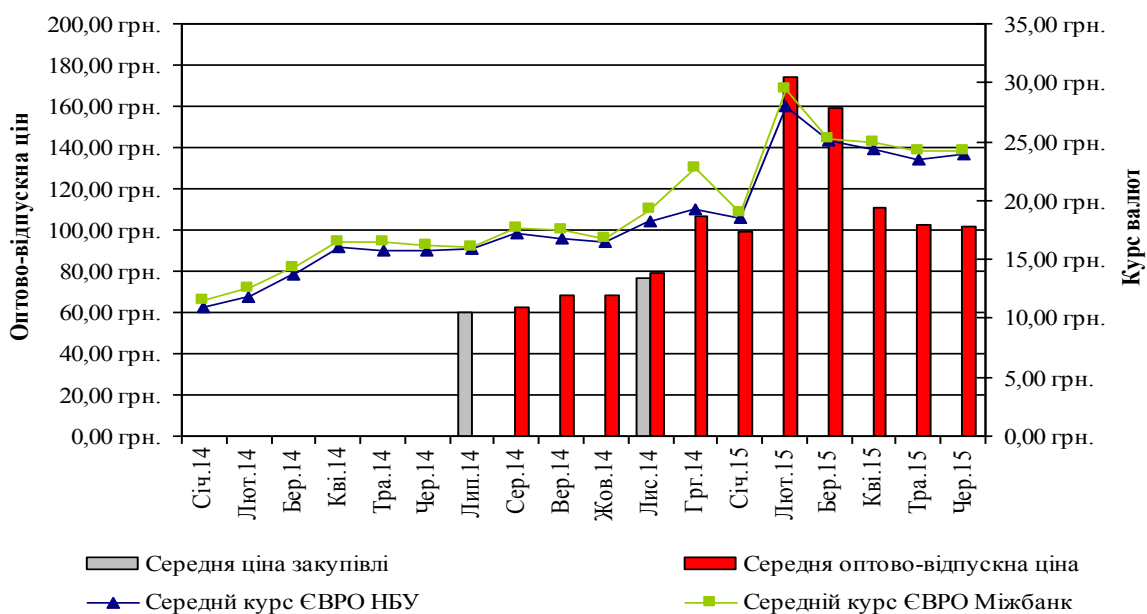

Рис. 2.2. Динаміка оптово-відпускних цін ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» на лікарський засіб ВІБРАМІЩИН Д, табл. дисп. 100 мг № 10

- (7) ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» у досліджуваному періоді здійснювало закупівлю лікарського засобу ВІБРАМІЩИН Д, таблетки, що диспергуються, 100 мг № 10, у липні 2014 року за ціною 59,77 грн/упаковку (у середньому) та в листопаді 2014 року – за ціною 76,81 грн/упаковку (у середньому), а реалізацію зазначеного лікарського засобу ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» здійснювало щомісячно, починаючи із серпня 2014 року.
- (8) Оптово-відпускна ціна ТОВ «ВЕНТА.ЛТД», починаючи із серпня 2014 року по лютий 2015 року, мала тенденцію до зростання й збільшилася в середньому більш ніж у 2,5 разу (приблизно на 111 грн/упаковку).

- (9) Починаючи з березня 2015 року, оптово відпускна ціна почала знижуватися і станом на червень 2015 року порівняно з лютим 2015 зменшилася більш ніж в 1,5 разу (ув середньому на 72 грн/упаковку).
- (10) Динаміка зміну курсу євро до гривні в цей же період свідчить, що у період із серпня 2014 по лютий 2015 року курс збільшився більш ніж в 1,5 разу, а, починаючи з березня 2015 року, мав тенденцію до зменшення.
- (11) Тобто, при здійсненні останньої закупівлі лікарського засобу ВІБРАМІЦИН Д, таблетки, що диспергуються, 100 мг № 10 у листопаді 2014 року ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» реалізовувало зазначений лікарський засіб у першому півріччі 2015 році за диференційним рівнем цін з тенденцією до зменшення, динаміка зміни яких відображає динаміку зміни курсу валют.

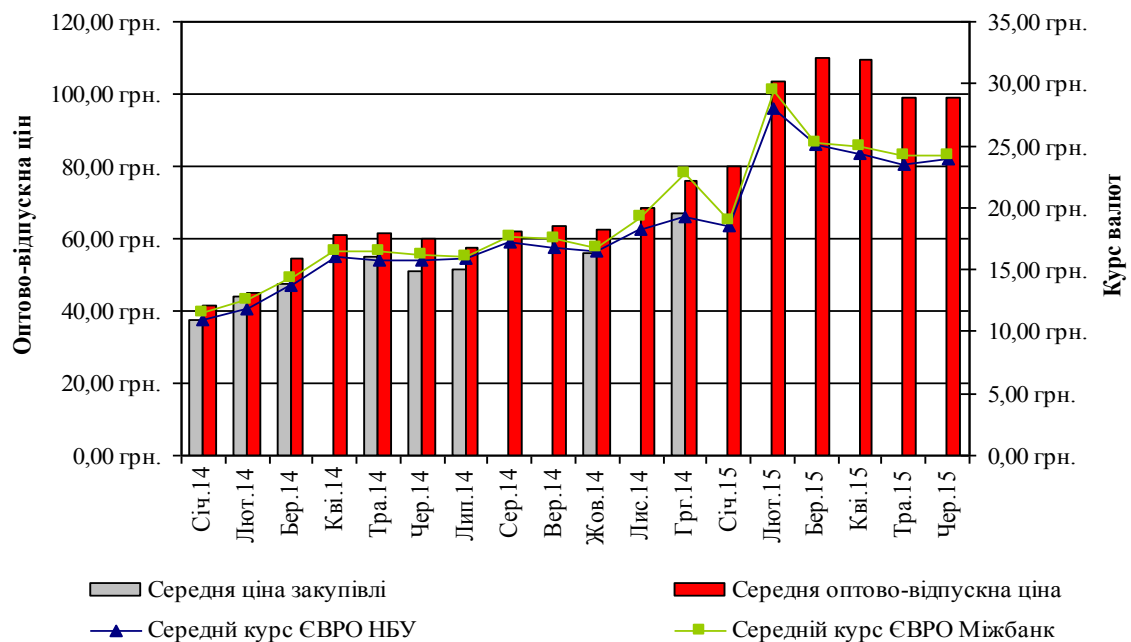

Рис. 2.3. Динаміка оптово-відпускних цін ТОВ «БадМ» на лікарський засіб ВІБРАМІЦИН Д, табл. дисп. 100 мг № 10

- (12) ТОВ «БадМ» впродовж 2014 року регулярно здійснювало закупівлю лікарського засобу ВІБРАМІЦИН Д, таблетки, що диспергуються, 100 мг № 10 (за винятком квітня, серпня, вересня та листопада 2014 року).
- (13) Закупівельна ціна у 2014 році на лікарський засіб ВІБРАМІЦИН Д, таблетки, що диспергуються, 100 мг № 10, зросла більш ніж в 1,5 разу з 37,5 грн/упаковку (у середньому) до 67,21 грн/упаковку (у середньому).

- (14) Оптово-відпускна ціна в зазначений період зросла з 41,66 грн/упаковку (у середньому) до 76,22 грн/упаковку (у середньому).
- (15) У першому півріччі 2015 року ТОВ «БаДМ» не здійснювало закупівлю лікарського засобу ВІБРАМІЦИН Д, таблетки, що диспергуються, 100 мг № 10.
- (16) Оптово-відпускна ціна, починаючи із січня 2015 року, продовжувала зростати, і в березні-квітні 2015 року становила 110 грн/упаковку (у середньому).
- (17) У травні та червні 2015 року, зі зменшенням курсу євро приблизно на 4 відсотки, ТОВ «БаДМ» зменшило оптово-відпускна ціну приблизно на 10 відсотків.

Лікарський засіб НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28 виробництва компанії «БЕРЛІН-ХЕМІ АГ», Німеччина.

- (18) Відповідно до контрактів валютна ціна закупівлі вітчизняними дистриб'юторами лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, упродовж досліджувального періоду знизилася приблизно на 11,5 відсотка.

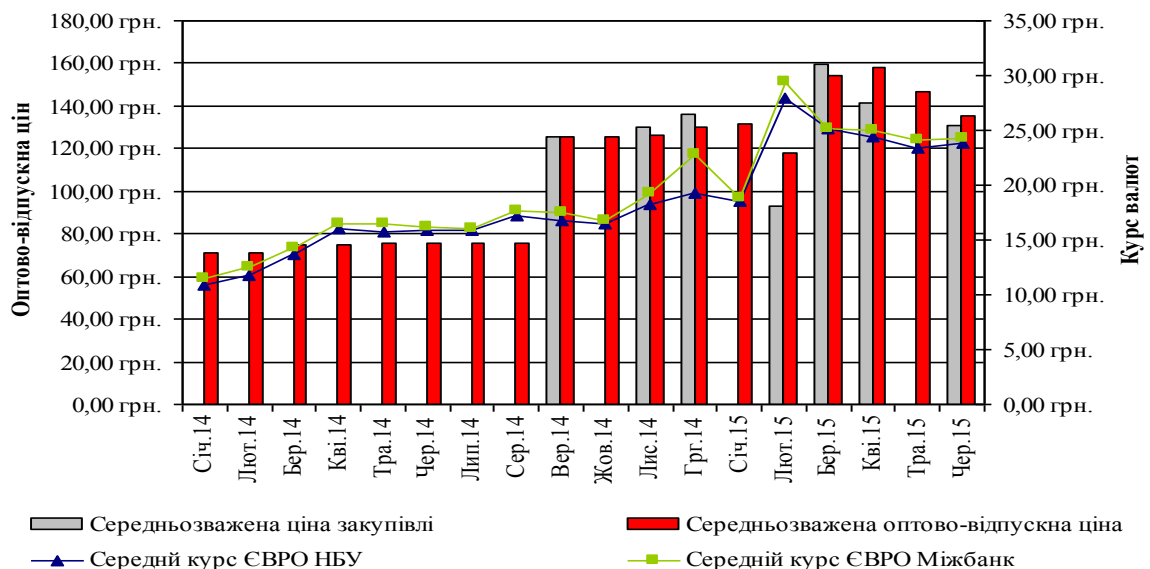

Рис. 2.4. Динаміка оптово-відпускних цін СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» на лікарський засіб НЕБІЛЕТ®, таб по 5 мг № 28

- (19) СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» у першому півріччі 2014 року не здійснювало закупівлю лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, таб. по 5 мг № 28.

- (20) Оптово-відпускна СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» ціна на лікарський засіб НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, у першому півріччі 2014 року зросла в середньому приблизно на 7 відсотків.
- (21) Починаючи з вересня 2014 року по червень 2015 року, СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» здійснює регулярну закупівлю лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28 (крім жовтня 2014 року, січня та травня 2015 року).
- (22) У вересні 2014 року закупівельна ціна становила 125,51 грн/упаковку.
- (23) Починаючи з 2015 року, зі зменшенням валютної вартості лікарського засобу, закупівельна ціна становила 93,04 грн/упаковку (у середньому), а у березні – 159,58 грн/упаковку.
- (24) Починаючи з квітня, оптово-відпускна ціна СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» на лікарський засіб НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, мала тенденцію до зниження, і в червні 2015 становила 130,46 грн/упаковку (у середньому).
- (25) У цілому, при регулярній закупівлі СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, чітко відображається взаємозалежність динаміки закупівельної та оптово-відпускної цін з динамікою курсу валют.

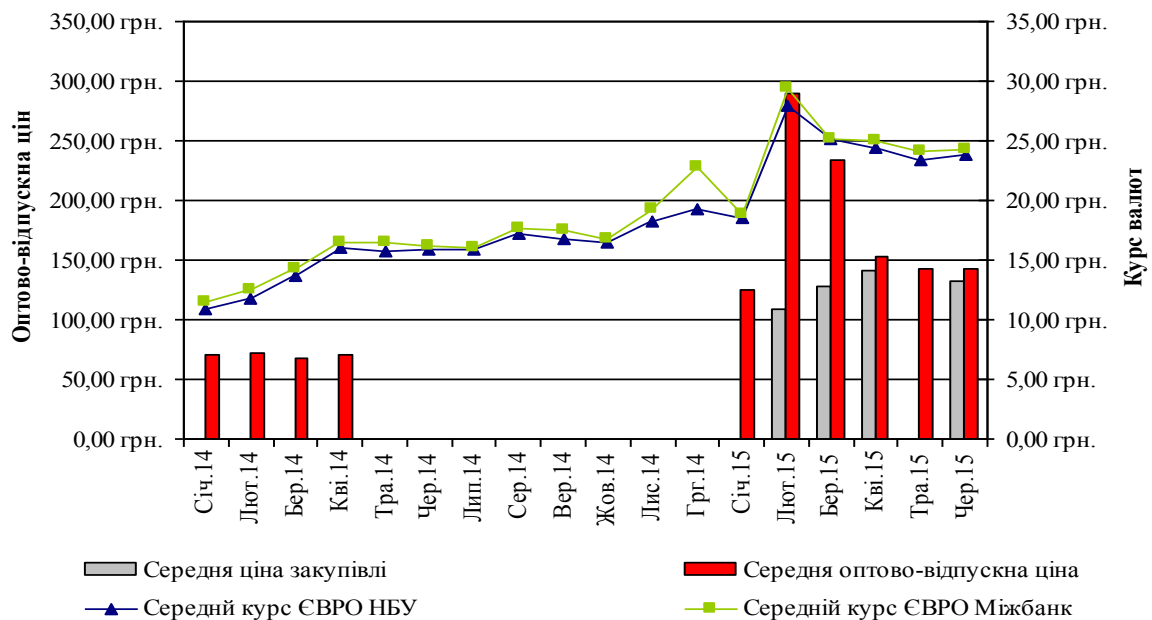

Рис. 2.5. Динаміка оптово-відпускних цін ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» на лікарський засіб НЕБІЛЕТ®, таб по 5 мг № 28

- (26) ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» не здійснювало закупівлю лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, у 2014 році.
- (27) У період із січня по квітень 2014 року ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» реалізовувало залишки лікарського засобу за ціною в середньому 70 грн/упаковку.
- (28) У період з травня по грудень 2014 року ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» не здійснювало ні закупівлі, ні реалізації лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28.
- (29) У січні 2015 року ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» здійснювало реалізацію залишків лікарського засобів за ціною 124,29 грн/упаковку (у середньому).
- (30) У 2015 році відбулося зменшення валютної вартості лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, і ціна, за якою ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» здійснювало його закупівлю, становила 109,20 грн/упаковку (у середньому) у лютому 2015 року з подальшим збільшення до 140,46 грн/упаковку (у середньому) у квітні 2015 року.
- (31) У наступні місяці закупівельна ціна, відображуючи тенденцію курсу євро, почала знижуватися і в черні 2015 року становила 132,58 грн/упаковку (у середньому).
- (32) Оптово-відпускні ціни ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» на лікарський засіб, який було закуплено у 2015 році за новими закупівельними цінами становили у лютому – 289,8 грн/упаковку (в середньому) з подальшою тенденцією до зменшення до 142,5 грн/упаковку (в середньому) у квітні-травні 2015 року.
- (33) Така динаміка оптово-відпускних цін відображає динаміку зміни курсу євро.

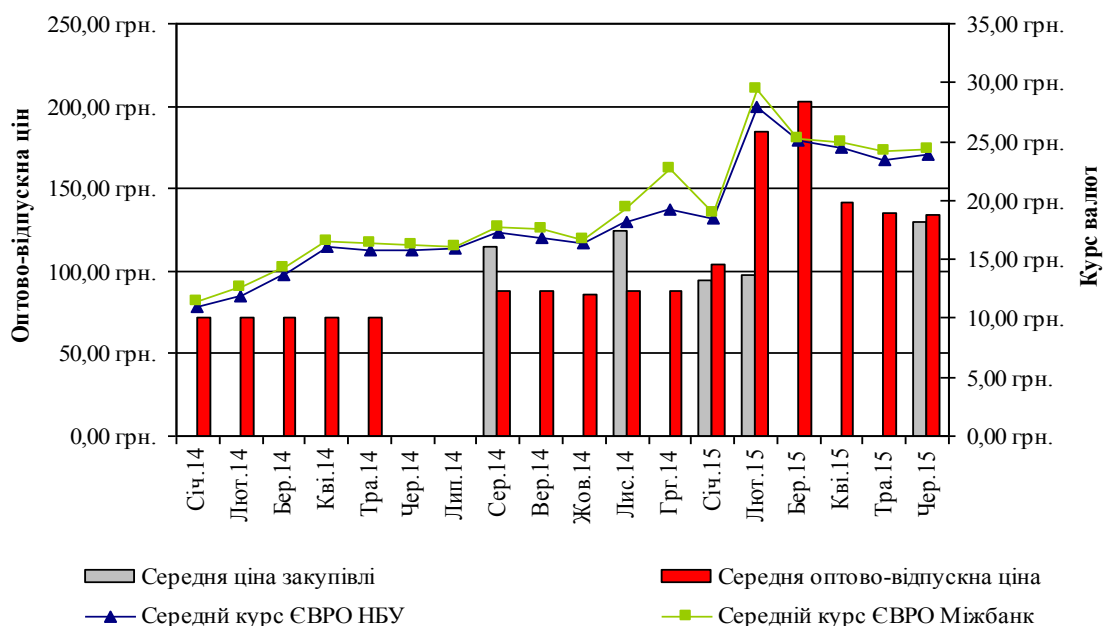

Рис. 2.6. Динаміка оптово-відпускних цін ТОВ «БадМ» на лікарський засіб НЕБІЛЕТ® таб по 5 мг № 28

- (34) ТОВ «БадМ» у 2014 році здійснювало закупівлю лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, у серпні за ціною 114,42 грн/упаковку (у середньому) та листопаді – 123,96 грн/упаковку.
- (35) У 2014 році ТОВ «БадМ» регулярно реалізовувало лікарський засіб НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, за цінами нижчими за закупівельні.
- (36) Оптово-відпускні ціни впродовж 2014 року становили від 72 грн/упаковку (у середньому) до 88 грн/упаковку (у середньому).
- (37) Такий рівець відпускних цін міг забезпечуватися наявністю великої кількості залишків на складі, ціни на які ТОВ «БадМ» не перераховувало відповідно до до актуального курсу валют.
- (38) З 2015 року, коли валютна вартість лікарського засобу НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, знизилась, ТОВ «БадМ» реалізовувало лікарські засоби, закуплені за новими цінами, та залишки лікарських засобів, закуплених за старими цінами, формуючи оптово-відпускну ціну з урахуванням всіх ризиків.
- (39) У першому півріччі 2015 році закупівельна ціна ТОВ «БадМ» на лікарський засіб НЕБІЛЕТ®, табл. по 5 мг № 28, становила:
- у січні – 94 грн/упаковку (у середньому);

у лютому – 97,84 грн/упаковку (у середньому);

у червні – 130 грн/упаковку (у середньому).

- (40) У першому півріччі 2015 року ТОВ «БаДМ» щомісячно здійснювало реалізацію зазначеного лікарського засобу.
- (41) Аналіз динаміки зміни оптово-відпускної ціни свідчить про її тенденцію до зростання із січня до березня 2015 року майже вдвічі, із 104 грн/упаковку (у середньому) до 203 грн/упаковку (у середньому), та подальше зменшення до 134 грн/упаковку (у середньому) у червні 2015 року.
- (42) Така динаміка повністю відповідає курсовим коливанням євро в першому півріччі 2015 року.

Лікарський засіб Галстена®, табл. № 12 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія.

- (43) Валютна ціна закупівлі препарату згідно з контрактами з вітчизняними дистриб'юторами впродовж всього досліджуваного періоду була незмінною.

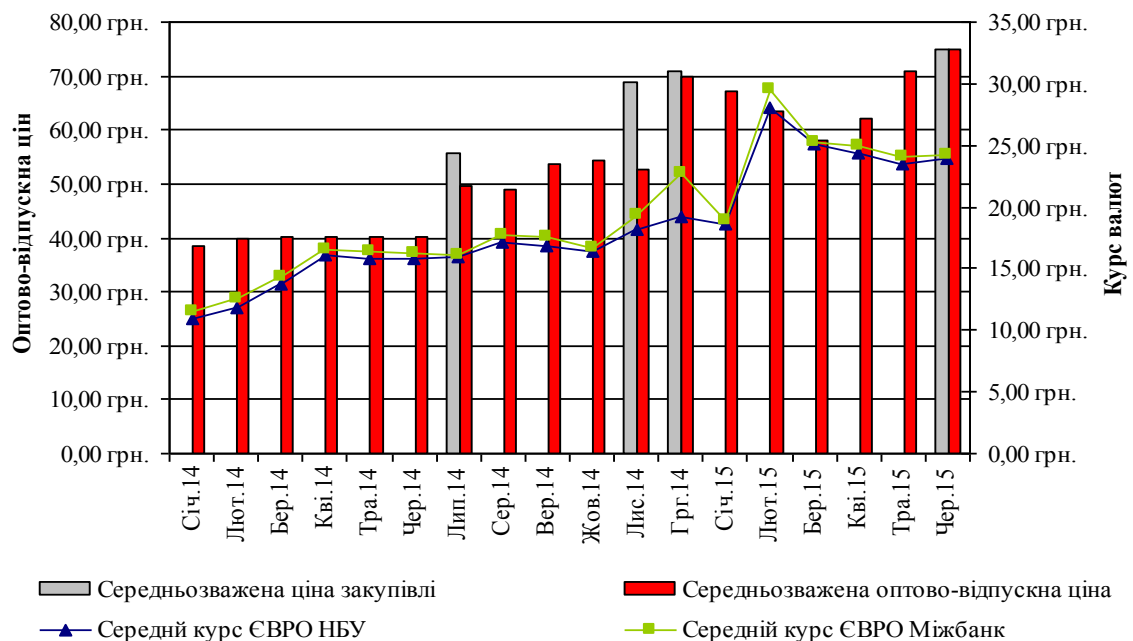

Рис. 2.7. Динаміка оптово-відпускних цін СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» на лікарський засіб Галстена®, табл. № 12

- (44) У 2014 році СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» здійснювало закупівлю лікарського засобу Галстена®, табл. № 12 у липні за ціною 55,62 грн/упаковку (в середньому), у листопаді – 68,79 грн/упаковку (в середньому) та у грудні – 70,76 грн/упаковку.
- (45) У середньому у 2014 році ціна закупівлі на лікарський засіб СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» збільшилась приблизно на 27 відсотків.
- (46) У першій половині 2015 року закупівля лікарського засобу Галстена®, табл. № 12, СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» здійснювалася в червні за ціною 75 грн/упаковку (у середньому).
- (47) Реалізація СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» лікарського засобу здійснювалася щомісячно впродовж всього досліджуваного періоду.
- (48) У 2014 році оптово-відпускна ціна СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» на лікарський засіб Галстена®, табл. № 12, закуплений у 2013 році, зростала приблизно на 4,5 відсотка.
- (49) Оптово-відпускні ціна СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» на лікарський засіб Галстена®, табл. № 12, закуплений у досліджуваному періоді, мали тенденцію до зростання, проте не відображали динаміку курсу валют.
- (50) Зростання оптово-відпускних цін здійснювалося поступово.

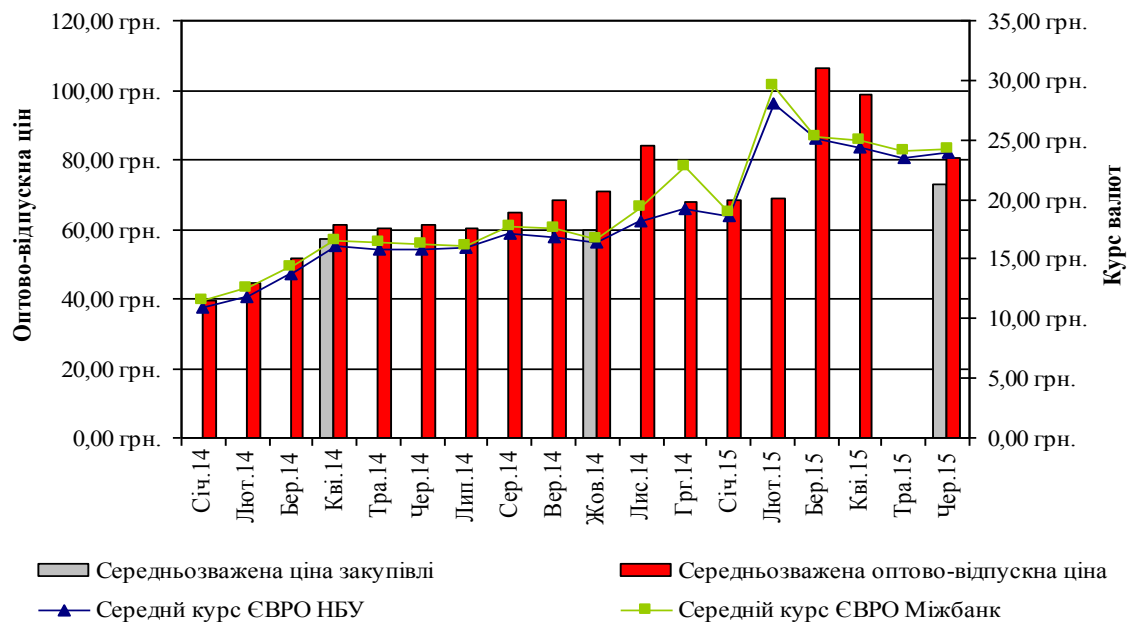

Рис. 2.8. Динаміка оптово-відпускних цін ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» на лікарський засіб Галстена®, табл. № 12

- (51) ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» у 2014 році здійснювало закупівлю лікарського засобу Галстена®, табл. № 12, у квітні за ціною 57 грн/упаковку (у середньому) та в жовтні – за ціною 60 грн/упаковку (у середньому).
- (52) У період із січня по березень 2014 року оптово-відпускна ціна на лікарський засіб, закуплений у 2013 році, зросла більш ніж на 25 відсотків - із 40 грн/упаковку (у середньому) до 54,5 грн/упаковку (у середньому).
- (53) Реалізація лікарського засобу здійснювалася щомісячно впродовж всього досліджуваного періоду.
- (54) У першому півріччі 2015 року, ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» здійснювало закупівлю лікарського засобу Галстена®, табл. № 12, тільки в червні – за ціною 73 грн/упаковку (у середньому).
- (55) Фактично, у першому півріччі 2015 року ТОВ «ВЕНТА.ЛТД» реалізовувало лікарський засіб Галстена®, табл. № 12, закуплений у 2014 році за цінами, які не перевищували 60 грн/упаковку (у середньому).
- (56) Водночас динаміка зміни оптово-відпускних цін відповідає динаміці курсових коливань у визначений період.
- (57) Оптово-відпускна ціна з квітня 2014 (перша закупівля лікарського засобу в досліджуваному періоді) до березня 2015 року зростала більш ніж на 70 відсотків і в березні становила 106,5 грн/упаковку (у середньому).
- (58) З квітня 2015 року до червня 2015 року оптово-відпускна ціна зменшилась приблизно на 24 відсотки і становила 80,6 грн/упаковку (у середньому).

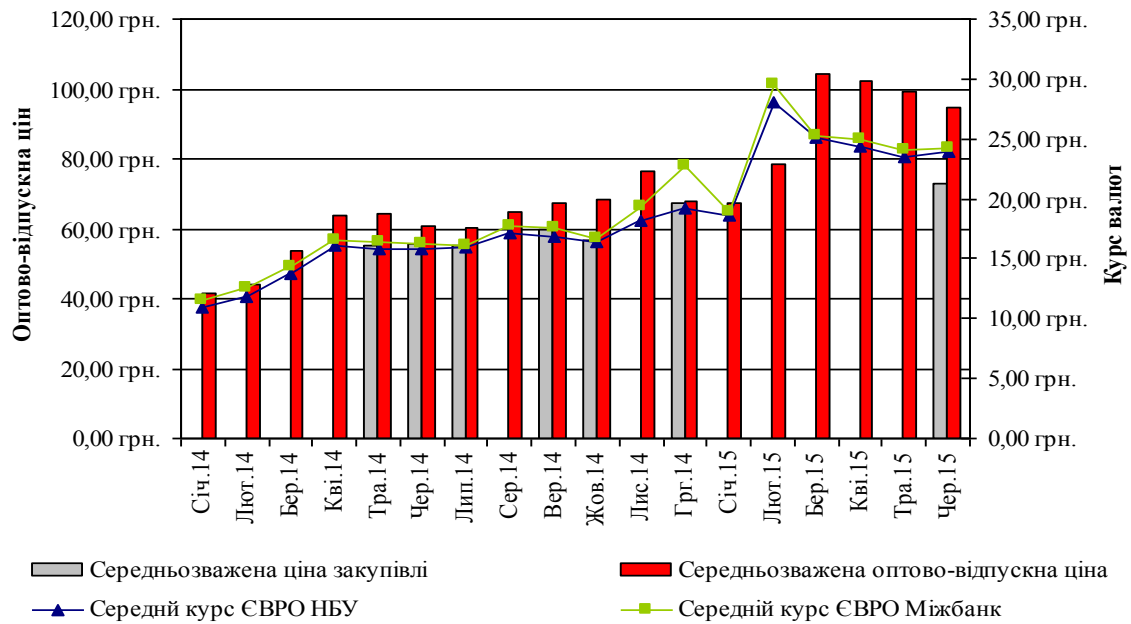

Рис. 2.9. Динаміка оптово-відпускних цін ТОВ «БадМ» на лікарський засіб Галстена®, табл. № 12

- (59) ТОВ «БадМ» у досліджуваному періоді здійснювало закупівлю лікарського засобу Галстена®, табл. № 12:
- у травні 2014 року – за ціною 55,2 грн/упаковку (у середньому);
 - у червні 2014 року – за ціною 55,8 грн/упаковку (у середньому);
 - у липні 2014 року – за ціною 55,2 грн/упаковку (у середньому);
 - у вересні 2014 року – за ціною 59,8 грн/упаковку (у середньому);
 - у жовтні 2014 року – за ціною 56,8 грн/упаковку (у середньому);
 - у грудні 2014 року – за ціною 67,2 грн/упаковку (у середньому);
 - у червні 2015 року – за ціною 72,75 грн/упаковку (у середньому).
- (60) Реалізацію лікарського засобу ТОВ «БадМ» здійснювало щомісячно впродовж усього досліджуваного періоду.
- (61) У період із січня по квітень 2014 року ТОВ «БадМ» реалізовувало лікарський засіб Галстена®, табл. № 12, закуплений у 2013 році.
- (62) Оптово-відпускна ціна в цей період зросла з 41,3 грн/упаковку (у середньому) більш ніж на 50 відсотків і в квітні становила 63,8 грн/упаковку (у середньому).

- (63) На початку 2015 року ТОВ «БадМ» реалізовувало лікарський засіб Галстена®, табл. № 12, закуплений у 2014 році.
- (64) У період із січня по березень 2015 року оптово-відпускна ціна зросла більш ніж на 50 відсотків - з 67,3 грн/упаковку (у середньому) до 104,2 грн/упаковку (у середньому).
- (65) З квітня по червень 2015 року оптово-відпускна ціна зменшилась приблизно на 7 відсотків і становила 95 грн/упаковку (у середньому).
- (66) Така динаміка зміни оптово-відпускної ціни відповідає динаміці курсових коливань у досліджуваний період.
- (67) Аналогічна ситуація спостерігається і з іншими лікарськими засобами, наприклад:
- Німесил, гран д/пригот сусп., пакет 2 г виробництва компаній «Лабораторіос Менаріні С.А», Іспанія, «Файн Фудс енд Фармасьютікалз Н.Т.М. С.П.А.», Італія;
 - Галстена®, краплі 20 мл фл. № 1 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
 - Галстена®, краплі 50 мл фл. № 1 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
 - Галстена®, табл. № 48 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
 - Гентос®, краплі, 20 мл виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
 - Гентос®, краплі, 50 мл виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
 - Гентос®, табл. № 20 виробництва компанії «Ріхард Біттнер АГ», Австрія;
 - Гербіон®, сироп подорожника, 150 мл у флаконі, № 1 виробництва компанії «КРКА, д.д. », Ново место, Словенія;
 - Гербіон®, сироп первоцвіту, 150 мл у флаконі № 1 виробництва компанії «КРКА, д.д. », Ново место, Словенія;
 - ДАЛЕРОН®, гранули д/орального р-ну по 5 г у пакетиках № 10 виробництва компанії «КРКА, д.д. », Ново место, Словенія;
 - ДЕРМАДРІН, мазь 20 мг/г, по 20 г у тубі, № 1 виробництва компанії «Фармацевтіше Фабрік Монтавіт ГмбХ», Австрія;

- Отипакс®, вушні краплі, 16 г виробництва компанії «БЮКОДЕКС», Франція;
- Беродуал® Н, спрей 10 мг, 200 доз виробництва компанії «Берінгер Інгельхайм Фарма ГмбХ і Ко. КГ», Німеччина;
- ВЕРОШПРОН, таблетки 25 мг, № 20 виробництва ВАТ «Гедеон Ріхтер», Угорщина;
- ВЕРОШПРОН, капсули 50 мг, № 30 виробництва ВАТ «Гедеон Ріхтер», Угорщина;
- ВЕРОШПРОН, капсули 100 мг, № 30 виробництва ВАТ «Гедеон Ріхтер», Угорщина;
- ГРОПРИНОЗИН®, 500 мг, № 20 виробництва компанії ТОВ «Гедеон Ріхтер Польща», Польща;
- ГРОПРИНОЗИН®, 500 мг, № 50 виробництва компанії ТОВ «Гедеон Ріхтер Польща», Польща;
- Бісептол®, табл. 480 мг, № 20 виробництва компанії «Паб'яніцький фармацевтичний завод Польфа АТ», Польща.

[Повернутися до Розділу 5.2](#)

[Повернутися до змісту](#)

Опис поведінки основних аптечних мереж на регіональних ринках послуг з організації роздрібної торгівлі лікарськими засобами по областях України

Містить інформацію з обмеженим доступом суб'єктів господарювання згода на поширення якої не надавалась

[Повернутися до Розділу 5.3.2](#)

[Повернутися до змісту](#)